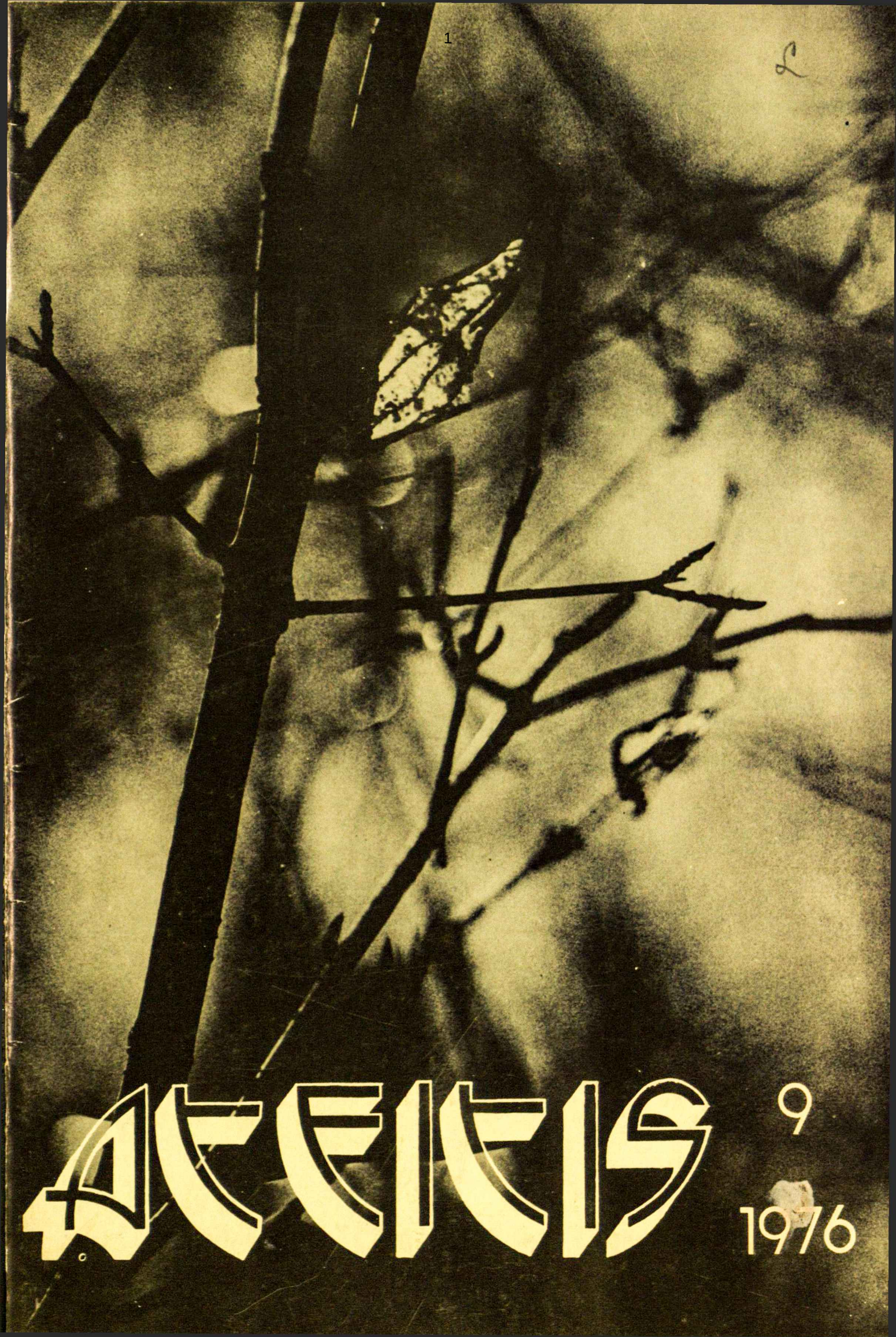

ΔΕΕΙΣ

9

1976

1976 LAPKRITIS - NOVEMBER Vol. LXVI. No. 9

ATEITIS — Ateitininkų Federacijos leidžiamas

katalikiškos - lietuviškos orientacijos mėnesinis žurnalas

Sveikinimai "Ateities" jubiliejaus proga 309
ANTAI... — K. Trimakas 310
Tarp idealo ir tikrovės — G. Kijauskas, S.J. 312
"Ateities" jaunimo konkurso laimėtojai 314
Konkurso laimėtojų žodžiai — P. V. Kisielius, J. Malerytė, Alg. Šepas, R. Polikaitis 316
"Ateities" montažas — Vytas N. 317
Lapinsko "Vargdienių mišios" — Vl. Jakubėnas (ištr.) 320
"Nerijos" vokalinė grupė — Vl. Jakubėnas (ištr.) 320
"Ateities" mišios — A. Pr. 321
Atsiliepiant į Didįjį Šauksmą — K. Trimakas, Vyt. Kliorys, Ž. Kliorytė, M. Laniauskas 322
Eilėraščiai — E. Juodvalkytė 326
XX amž. lietuviškasis Kristupas — Pr. Razminas 327
Užuovėja (apsakymas) — Al. Pakalniškis 330
ATVIRAI: Mintys iš Brazilijos — kun. J. Šeškevičius 332
Eilėraščiai — Obelė 334
Mūsų šeimoj (8) — Dievažys 335
ATŽALOS: Širdis į šviesą veržiasi (eil.) — Loreta; Okupuotos Lietuvos kankiniai — V. Lanauskas 336
Ateitininkų Sendraugių Sąjunga, 1973-1976 — J. Vaitkus 338
LAIŠKAI: Spauda apie "Ateitį" 341
KNYGOS: Atsiųsta paminėti 342
VEIKLA 343

Šį numerį iššdėstė A. Zailskaitė ir K. Trimakas. Nuotraukos — Alg. Grigaičio (viršelis, 326, 334), K. Čikoto (visi 345), J. Kuprio (visos 318, 319-II, 320, 321, 325, 331, 335, 342), Alg. Norvilos (322), K. Norvilo (323), S. Raulinaičio (347), K. Trimako (317, 333, 338), R. Zailsko (324). Pr. Dovydaičio atvaizdas (328).

Vyriausias redaktorius: Kun. dr. Kęstutis Trimakas, 850 Des Plaines Ave., Apt. 409, Forest Park, IL. 60130, USA. Telef.: (312) 366-2446. **Redaktoriai:** Dr. Algis Norvilas, 4036 W. 91st Place, Oak Lawn, IL. 60453, USA. Telef. (312) 636-2595; ir Aldona Zailskaitė, 1836 49th Court, Cicero, IL. 60650, USA. Telef.: (312) 863-6400. **Redakcijos nariai:** Dalia Bilaišytė, Jurgis Bradūnas, Marija Eivaitė, Jūratė Jasaitytė, Petras V. Kisielius, Daina Kojelytė, Jonas Kuprys (fotografija), Roma Olšauskaitė, Antanas Razma, Linas Sidrys, Tomas Palubinskas ir Rimvydas Zailskas (iššdėstymas). **Kalbą taiso:** Danutė Augienė, Kazė Bradūnienė ir Pranas Razminas. **Administratorius:** Juozas Polikaitis, 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL. 60629, USA. Telef.: (312) 434-2243. Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Chicagoje. **Leidžia** Ateitininkų Federacija. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje — 7 dol., garbės prenumerata — 15 dol., susipažinimui — 5 dol.; visur kitur — 5.00 dol.

ATEITIS — a magazine published monthly, except July and August, by the Lithuanian Roman Catholic Federation **Ateitis, Inc.** Business address: 7235 South Sacramento Ave., Chicago, IL. 60629. **Yearly subscription in the US and Canada $7. Single copy $1.00 Second class postage paid at Chicago, Illinois.**

Sveikinu Ateities žurnalą, jo leidėjus ir redakcijos narius ir linkiu tolimesnės sėkmės.

Juzė Daužvardienė, Lietuvos Generalinė Konsulė

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos vardu man tenka didelė garbė pasveikinti Ateities žurnalą 65 metų sukakties proga. Per šį ilgą amžių Ateitis atliko labai svarbų uždavinį, brandindama lietuviškąjį jaunimą gyvenimui, ugdydama kultūrininkus, visuomenininkus bei politikus lietuvių tautai, kurių dauguma pasiekė mūsų tautos intelektualines viršūnes. Dar prasmingesnis Ateities įnašas į lietuvių tautos kultūrinį lobyną darosi dabar, kai apie ją susibūręs išeivijos jaunimas ne tik pats tobulinasi lietuviškos kultūros kūryboje, bet ir skleidžia atvirą, laisvą, krikščionišką, modernų lietuvišką žodį savo bendraamžiams kolegoms, tvirtai laikydamas juos lietuviškoje visuomenėje. Gražių, šviesių ir turiningų ateities dienų linkiu Ateičiai iš visos širdies.

Bronius Nainys, PLB valdybos pirmininkas

Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo vardu nuoširdžiai sveikiname Ateities redakciją, bendradarbius ir skaitytojus šios iškilios 65-rių metų sukakties proga.

Su pagarba žvelgiame į Ateities garbingai nueitą ilgą kelią. Giliai įvertiname jos svarbų vaidmenį mūsų brėstančio jaunimo tarpe, įžiebiant jų jaunose širdyse krikščioniško gėrio principus bei kilnią tėvynės meilę.

Linkime Jums ir toliau sėkmingai tęsti šį svarbų darbą, suburiant kuo gausiausią skaičių jaunų bendradarbių bei skaitytojų.

Maria Rudienė, BALF'o Centro Valdybos pirmininkė

Lietuvių Moterų Federacijos Čikagos klubo vardu sveikiname ATEITĮ garbingos 65-rių metų sukakties proga. 1910 metais pasirodęs kuklus ranka rašytas idealistų lietuvių katalikų moksleivių laikraštėlis per 65-rius audringus mūsų tautos metus tapo vertingu žurnalu, kuris šviečia ir stiprina katalikišką jaunimą, siekianti meilės, lygybės ir solidarumo principų. Ateities leidėjams ir bendradarbiams linkime ištvermės vykdyti taip reikšmingą kultūrinį darbą, kad Ateitis niekados netaptų praeities žurnalu.

E. Diminskienė,
Spaudos atstovė

M. Marcinkienė,
Čikagos klubo pirmininkė

Ir toliau už jauną dvasią, už tiesą ir už laisvą ateitį!
Mano 1976 metų auka Ateities žurnalui (100 dolerių).

Dr. Kazys Ambrozaitis, pirmasis Ateities redaktorius Amerikoje

Ateitis Jūsų rankose paskutiniaisiais metais sparčiai vystėsi, tobulėjo ir, be abejo, yra geriausias jaunimo žurnalas išeivijoje. Sukaktuvių proga linkiu sėkmingos ateities.

Romas Kasparas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Jaunimo sekcijos pirmininkas

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

antai...

ATSINAUJINIMAS: Pirmieji žingsniai

Krikščioniškojo atsinaujinimo prieškongresinės veiklos gairės buvo pateiktos sendraugių (Philadelphijoje) ir studentų (Clevelande) ateitininkų suvažiavimuose bei įjungtos į tų suvažiavimų nutarimus. Atsišaukimas buvo paskelbtas spaudoje ("Drauge", rugsėjo 25; "Ateityje", rugsėjo nr.), o taip pat išsiuntinėtas kiekvienai ateitininkų vieneto valdybai (tam dar vis trukdo kai kurių naujų valdybų adresų neturėjimas).

Į talką pravesti atsinaujinimo savaitgalius, rašyti į spaudą, siūlyti atitinkamos literatūros, duoti sugestijų kviečiami pasauliečiai, kunigai bei vienuoliai,-ės laiškais ir spauda ("Draug ", lapkričio 13 d.). Jau sulaukta visa eilė palankių atsiliepimų ir pažadų (plačiau sekančiame "Ateities" nr.).

Gautomis žiniomis, krikščioniškojo atsinaujinimo atsišaukimas jau konkrečiai palietė Clevelando ir Chicagos studentų draugovių planus, buvo diskutuotas Cicero vyresniųjų moksleivių, yra artimas Chicagos Lipniūno kuopos šių metų veiklos temai "Ištieskime ranką artimui", o Montrealio studentų draugovė, atrodo, jau seniau tuo keliu ėjo. Toronto vyr. moksleiviai krikščionišką atsinaujinimą pasirinko savo metų veiklos temai.

Tai tik pirmieji žingsniai. Ar atsinaujinimas palies plačias ateitininkų eiles, dar priklausys nuo daugelio apsisprendimo ir pastangų.

JAUNIMAS: Pereinamas tarpsnis nutausti?

"Išeivių jaunimas... yra lyg vidurys, pereinamas tarpsnis tarp tėvų tautybės ir naujos tautybės, tėvų kultūros ir naujos kultūros. Kultūrų integracija jaunimui vargiai čia įmanoma dėl gyvenamojo krašto kultūros persvaros" (L. Dambriūnas, "Ateitininkijos būtis išeivijoje", "Ateitis", 3 nr., 84 psl.). Šias eilutes skaitant, negalima neprisiminti dviejų varlių, kurios įkrito į pieno puodynę. Viena iš jų.... Bet pradėkime nuo pradžios.

Ano straipsnio išvados, kad "daugumas jau nebesame jokie tremtiniai, o paprasti išeiviai", o "išeivių jaunimas... (tėra) tik naujame krašte gimę ir užaugę išeivių vaikai", ne vienam gal padvelkė realumu. Vis dėlto kai kurios kitos išvados galėjo nuskambėti, kaip plaukimas "su tikrove" pasroviui. "Į Laisvę" (1976, rugpiūčio nr., 63 psl.) užklausė, 1. ar Dambriūno "tremties" sąvoka nėra per siaura, 2. ar jis ne per daug reikšmės skiria "tautų katilo" vaidmeniui, ir 3. "ar teisingai laisvojo pasaulio ateitininkų lietuviškumo principą... nori pakeisti tik jų krikščioniškojo idealizmo apraiškomis".

Padėdami į šalį tremties-išeivijos kontroversiją (tuo klausimu pasisakėme "Ateity", 1975, 4 nr., 99 psl.), užkliūname už L. Dambriūno išeivių jaunimo vadinimo "pereinamuoju tarpsniu". Čia glūdi tikras pavojus. Ar ne tuo pagrindu pasiteisina nutautėjimui nebesiprieišinąs jaunimas ir tėvai, kurie nebededa pastangų išlaikyti vaikus lietuviais. Dambriūnas per lengvai atmeta dviejų kultūrą-tautybių derinimo galimybę ("integracija" gal ir per idealiai skamba, bet ji siektina). "Į Laisvę" teisingai pastebi, kad "pastarųjų metų tautinių mažumų reikalai yra susilaukę krašto valdančiųjų dėmesio". Tai atveria galimybes

tolimesnėms ir sėkmingesnėms pastangoms mažumų kultūrai išlaikyti.

Tikrovei reikia žiūrėti į akis, bet kartais yra pavojus tematyti jos dantis ir pasileisti pasroviui. Tikrai nemanome, kad L. Dambriūnas to nori (jis savo straipsny skatina daug ką), tačiau čia suminėtoj jo išvadoj glūdi pasroviui plaukimo pasiteisinimas.

Šio pavojaus atkreipimu norime išvengti likimo varlės, kuri, įkritusi į pieną, nusprendė, kad yra "pereinamam tarpsny", kur nėra išeities, ir todėl, nebesispardydama, nuskendo, kai tuo tarpu kita jos draugė, nežiūrėdama į puodynę kaip į "pereinamą tarpsnį", toliau spardėsi, priplakė sviesto ir, pasispyrusi, iššoko... Ir tikrai jai tokio pereinamo tarpsnio nebuvo.

KUNIGŲ VIENYBĖ: Su rūpesčiu

Spalio 6-7 d., Chicagoje Kunigų Vienybės suvažiavime tik trumpai pažvelgus į praeitį, daugiausia rūpintasi dabarties reikalais, kartu stengiantis į tuos rūpesčius įtraukti pasauliečius ir vienuoles.

Kun. V. Gidžiūno, OFM, paskaita nušvietė Lietuvos bažnytinės provincijos įkūrimą. Simpoziumuose ir diskusijose svarstyti pastoracijos, spaudos, religinio gyvenimo, pašaukimų, Suvalkų trikampio lietuvių ir kt. reikalai. Šiame suvažiavime tikrai parodyta daug rūpesčio. Tik gaila, kad daugelis jų negalėjo būti sukonkretinti į planus veiksmingai veiklai.

JAV BAŽNYČIA: Persekiojamiems padėti

JAV episkopato pirmininko arkivysk. Joseph Bernardin Lietuvos Vyčių suvažiavime rugpiūčio 28 d., Dayton, Ohio, pareiškė: "Mes negalime, nepaneigdami paties tikėjimo, pamiršti tų, kurie kenčia dėl tikėjimo... Mūsų tikėjimas turi tapti regimas veiksmuose, skelbiant žmogaus teises, teikiant materialinę pagalbą, palaikant ryšius ir rūpinantis mūsų broliais ir seserimis Lietuvoje. Šiandien buvau atėjęs pasakyti, kad jų vargas bus ir toliau asmeniniu rūpesčiu man pačiam, ir — esu tikras — JAV Bažnyčiai."

Nežiūrint šių taip įtikinančių žodžių, šio arkivyskupo (ir kitų) pirmininkaujamame JAV katalikų suvažiavime, kurio tema ir tikslai lietė "laisvę ir lygybę visiems", iki pat paskutinio momento darbo sesijose nebuvo priimta joks lietuvių stebėtojų siūlymas persekiojamos Lietuvos Bažnyčios ir žmogaus teisių komunistų užvaldytuose kraštuose gynimo reikalu. Tik Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybos vedėjo kun. K. Pugevičiaus nepalaužiama ištverme buvo surastas būdas suvažiavimo plenumui pateikti rezoliuciją, kad JAV katalikų episkopatas atidžiai sektų Helsinkio sutarties laužymus ir kreiptų Amerikos dėmesį į žmogaus teisių varžymą pavergtuose Rytų Europos tautose. Rezoliucija didele balsų dauguma buvo priimta.

Iškovotas reikšmingas žingsnis. Tačiau, kaip matyti, neužtenka žodžių ir rezoliucijų, bet reikia ištvermingo "spaudimo", norint pažadinti kitais reikalais užsiėmusius.

LANGAI: Sąjūdžio skyriai spaudoj

Ateitininkų skyriai periodinėje spaudoje turi atitinkamą vietą mūsų sąjūdžio gyvenime ypač tuose geografiniuose rajonuose, kur toji spauda paplitusi. Šiaurės Amerikoj mums žinomi tokie trys skyriai: "Ateitininkų žinios" "Tėviškės Žiburiuose" — Kanadai, "Ateities Aušra" "Darbininke" — JAV Rytams ir "Iš ateitininkų gyvenimo" "Drauge" — visoms, bet ypač vidurio JAV.

Vos poros paragrafų, daugiausia vietinio pobūdžio, savaitinės ateitininkų žinios "Tėviškės Žiburiuose" praplėstinos. Sveikintina, kad Rytų "Ateities Aušra" po ilgų delsimų medžiagą spausdinti ir ilgesnio nepasirodymo vėl pradėjo eiti. Būtų gera ją padaryti dvisavaitinę, kad ir tik ketvirtadalio puslapio. Savaitinis "Iš ateitininkų gyvenimo" skyrius "Drauge" geriausiai atlieka savo užduotį, nors ir galėtų būti dar pilnesnis, pavaizduodamas ateitininkiškąją veiklą.

Šie spaudos skyriai laikytini langais, pro kuriuos mūsų veikla rodoma ir pro kuriuos į ją žiūrima. Žinoma, jie negali išsiversti be nuolatinio ateitininkiškųjų vienetų korespondentų bendradarbiavimo.

Kęstuts Trimakas

Kas atstatys šiandien pasaulį ir šių laikų žmogų? Ne tas, kuris nemato šio laiko vargo ir skausmo: pavergtos tėvynės, išeivijos žmonių blaškymosi ir pasimetimo... Šių dienų pasaulį atstatys gerasis samarietis, kuries mato kitų reikalus ir vargą. Pasaulį ir žmogų atstato meilės tarnyba".

TARP IDEALO IR TIKROVĖS

●

GEDIMINAS KIJAUSKAS, S.J.

Gediminas Kijauskas, S.J., yra Ateitininkų Federacijos Tarybos pirmininkas, lietuvių jėzuitų provinciolas. Ši kalba pasakyta 1975 m. ateitininkų jubiliejinės stovyklos uždarymo iškilmėse Dainavoj, JAV (kalba kiek sutrumpinta).

Mums yra svarbu stebėti esamą padėtį, svarbu ją teisingai pasverti bei įvertinti ir, padarius reikiamas išvadas, eiti prasmingon ir gyvybiniai svarbion veiklon.

Šis momentas žmonijos istorijoje pasižymi ypačiai didele kova už žmogų; už vertybes, kurios padaro jo visą gyvenimą vienokiu ar kitokiu. Taip, už žmogų kovojama visur. Vienur kovojama už žmogų, kad jį pavergus technologinei pasaulio tarnybai; kitur kovojama, kad jis statytų šios žemės tobulą miestą; pagaliau už jį kovojama, kad jisai naudotųsi šios žemės sukurtomis gėrybėmis. Ir dar toliau, už jį kovojama, kad jis įprasmintų savo žemišką kelionę ir išganytų savo sielą. Visi šie kovotojai turi labai skirtingą žmogaus sampratą. Vieniems žmogus yra tik priemonė saviems tikslams siekti. Kitiems gi žmogus yra savyje begalinės vertės Dievo kūrinys, kurio tikslas savyje pateisina, jog visi kiti dalykai egzistuotų dėl jo.

Neseniai pasirodė prancūzų rašytojo Jacques Ellul knyga "Propagandes" (Librairie Armand Colin). Pagal šį autorių, propaganda, šiandien sklindanti įvairiausiomis priemonėmis, labiau puola patį žmogų. Atseit, propaganda kovoja prieš patį žmogų. Ellul tvirtina, kad didžiausias pavojus mūsų laikų žmogui šiandien yra propaganda. Ir ypač pavojinga yra propaganda mokytiems žmonėms, vadinamiems intelektualams. Pirma, jie daugiausia suima savin suviršintos ir paprastai nepatikrinamos informacijos. Antra, jie jaučia pareigą susidaryti nuomonę apie daugybę klausimų. Ir trečia, jie laiko save užtenkamai pajėgiais patys apsispręsti. Propagandistui, anot Ellul, priėmėjo vaidmuo yra pats svarbiausias. O šisai žmogus, propagandos priėmėjas, atitrūkęs nuo savo pirminių bendruomenių — šeimos, Bažnyčios ir savos apylinkės — atsiduria labai keblioj padėty, pajunta savo didį menkumą. Tokiuo momentu ir tokiom nuotaikom siaučiant, paklydusiam žmogui talkon ateina propaganda. Ji duoda žmogaus gyvenimui raison d'etre; ji parodo jam, kaip įsijungti į gyvenimo tekmę; ji randa išeitį jo kai kuriems menkiems ir dažnai sunkiai pateisinamiems polėkiams. Ji pakiša savotišką teisėtumą tokiam žmogaus stoviui, jo būklei. Ir tai atlieka labai dirbtinai, iškreiptai. Propagandos priėmėjas gi visa tai sugeria savin ir vis prašo dar daugiau.

Modernusis žmogus, sako Ellul, taip pat yra faktų garbintojas. Faktai jam savotiškai yra galutinė tikrovė. Jis įsitikinęs, jog kas yra, tai jau yra ir gera. Faktai savyje jam viską nušviečia ir įrodo. Jisai mielai jiems nusilenkia ir atiduoda visas savo gyvenimo vertybes. Faktai jam sudaro kažkokią gyvenimo būtinybę, kuriai jis paklūsta ir visa tai net riša su pažanga.

Toks dirbtinis ideologinis nusiteikimas baigiasi, sumaišant galimus sprendimus su vertybių sprendimais. Ir kadangi faktai jam yra vienintelis kriterijus, tai jisai daro sprendimą, jog šis kriterijus turi būti teisingas ir geras. Išvada tad suprantama: surinkus faktus — jų net nepatikrinus ir neįvertinus — jiems jau galima ir pritarti.

Bet neįvertinę faktų, ką galime sakyti? Reikalas dar nereiškia teisėtumo. Reikalingumo pasaulis — tai tik silpnumo pasaulis, neigiąs patį žmogų. Kas būtina, tai reiškia jėgą, bet tai nereiškia to daikto ar reiškinio kilnumo ar vertės.

Užpultas būtinybių, žmogus privalo pirmiausia jas atpažinti, pasverti jų reikšmę, kad jas nugalėtų. To nepadaręs, žmogus klajoja ir nėra tikrai laisvas. Tik atsibudęs šiai vadinamai faktų apgaulei, jis pajus gimstančią laisvę.

Propaganda tiesiogiai puola žmogų. Ir štai ką mes matome. Komunistiniame pasaulyje netikima žmogaus prigimties verte, o tik kažkokia žmogiška būkle. Bet propaganda gali sukurti naują žmogų, suprantama, kai komunistai ją vartoja.

Amerikos gi sociologai moksliškai nuvertina propagandos veiksmingumą. Jie negali sutikti, kad individas, pasidaręs visos demokratinės sistemos pagrindu, būtų toks trapus.

Ellul savo studijoje pabrėžia, kad propaganda griauna žmogiškosios asmenybės pačias gelmes. Todėl ir būtinai įstatyti propagandą į civilizacijos kontekstą. Propaganda tarnauja technologijai, bandydama pajungti individą technologinio pasaulio tarnybai. Ir jei pažiūrėsime į šių dienų pasaulį, didelių įrodymų nereikia, kad suprastume, kokios sistemos yra sukurtos žmogui pavergti.

Iš tiesų esama padėtis ateitininkams nėra visai svetima. Joje randame daug panašumų į tuos reiškinius, kurie klestėjo pereito šimtmečio gale ir šio pradžioje, kada kūrėsi ateitininkai. Dabartinės propagandos sistemos daug galingesnės: televizija, radijas, spauda (Rusijoje, Kinijoje tos galingos priemonės valdžios rankose).

Ateitininkų uždaviniai

Kaip atsilieps ateitininkai esamai padėčiai? Šių laikų propaganda apeliuoja į visą žmogų, panaudodama visus mokslus, kad atvedus žmogų iki materialinės pasaulėžiūros tarnybos.

Visa tai atlikus, ateitininkams dabar prieš akis stojasi postovykliniai rūpesčiai. Ateitininkai pirmoje vietoje kovoja už žmogų, pilnutinį žmogų, žmogaus atsiskleidimą gamtinėje, kultūrinėje ir antgamtinėje plotmėse. Ateitininkijos siekimas padėti žmogui kurti savyje tokią asmenybę, kurioje suklestėtų visų minėtų trijų pasaulių (gamtinio, kultūrinio ir antgamtinio) vertybių darni harmonija.

Ateitininkija, pasistačiusi tokius didžius uždavinius, yra reikalinga nuolatinio augimo ir atsinaujinimo. Tai pasidaro visų rūpestis — sen-

> **"Pasaulį ir žmogų atstato globėjas ir globėja, kurie surenka vaikus savo vietovėse į būrį ir su meile, kantrybe perduoda jiems tuos idealus, pateisinančius ateitininkijos egzistenciją nuo pat jos atsiradimo."**

draugių, studentų ir moksleivių. Niekas nėra laisvas sakyti, kad aš jau pabaigiau dvasinio augimo kelionę. Ateitininkija bus tokia, kokie bus paskiri ateitininkai.

Dvasinio brendimo kelias yra ilgas ir sunkus. Labai teisingai pabrėžė vysk. V. Brigys savo pamoksle, kad ateitininkija imasi tokio darbo, kuris be maldos yra neįmanomas.

Prisimena gražus persų poeto pasakojimas. Ten pasakojama, kad vienas mylimasis atėjo prie kito durų ir pasibeldė. Iš vidaus pasigirdo balsas: "Kas čia". Ir besibeldžiantysis atsakė: "Tai aš". Ir durys liko uždarytos. Tada besibeldžiantysis nuėjo į tyrus, meldėsi ir pasninkavo. Po kiek laiko, grįžęs atgalios, vėl beldėsi. Ir vėl balsas pasigirdo: "Kas čia". Besibeldžiantis atsakė: "Tai tu". Tada jam durys atsidarė.

Būti krikščioniu, o ypač būti ateitininku, reiškia gyventi ne sau. Ateitininko kelionė yra drauge ir Kristaus ieškojimo kelionė. O atrasti gyvąjį Kristų tai didis darbas. Bet tai džiugus darbas. Atrasti Kristų ir perkeisti save, savo aplinką, tai didi misija, kuriai esame pašaukti. Prieš 65 metus gimę ateitininkai davė progą mums visiems jungtis šion misijon.

Aišku, laisvai jungiamės į šią misiją. Laisvė, kas gi ji yra? Mes pasirenkame įvairius dalykus. Kaip čia stovykloje dr. J. Girnius minėjo: laisvė yra prasminga tik tada, kai mes renkamės gėrį. Šiaip ji yra tuščia.

Tarp idealo ir tikrovės

Idealas nėra toks dalykas, apie kurį nereikia galvoti. Bet idealą taip pat negalime palikti vien tik idėjų plotmėje. (Nukelta į 329 psl.)

JAUNIMO KONKURSO LAIMĖTOJAI

Ateitis, minėdama savo gyvavimo 65 metų sukaktį, paskelbė jaunimo kūrybos konkursą, kuriame buvo vertinami visi nuo 1975 m. lapkričio 1 d. iki 1976 m. rugsėjo 15 d. žurnalui atsiųsti kūriniai. Vertinimo komisiją sudarė vyr. red. kun. dr. Kęstutis Trimakas, red. dr. Algis Norvilas ir red. Aldona Zailskaitė. Negavus nei vieno jaunimo aprašyto pokalbio-interviu, ši sritis iš konkurso buvo išjungta. Nustatytu laikotarpiu neradus premijuotinų darbų studentų prozoj ir moksleivių meno bei veiklos fotografijoj, tose srityse buvo vertinami visi darbai nuo pat šios redakcijos pradžios. Taip pat buvo nuspręsta skirti specialią premiją už analitinį reportažą. Šios specialios premijos, kaip ir kiekvienos pirmosios premijos, laimėtojui buvo skiriama 50 dol. suma; antros premijos laimėtojui — 2 metų Ateities prenumerata; trečios premijos — 1 metų prenumerata.

PIRMOSIOS PREMIJOS

Linas Sidrys

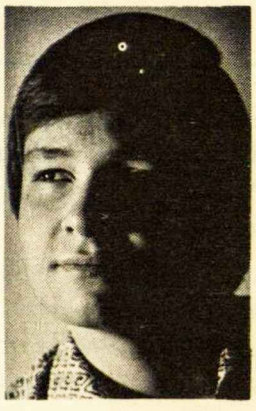

Petras Kisielius

Jolanta Malerytė

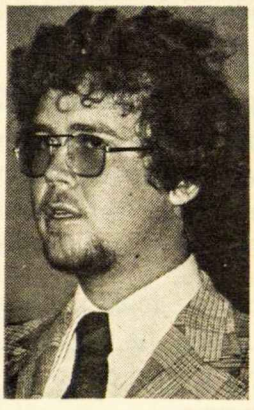

Linas Kojelis

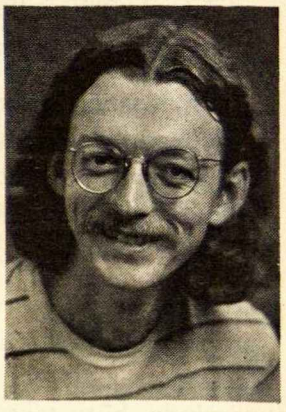

Kazys Norvilas

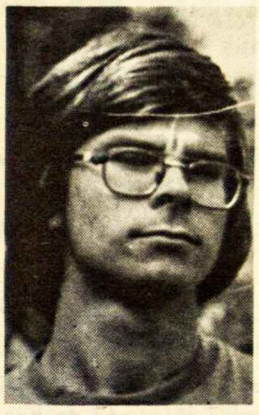

Jonas Kuprys

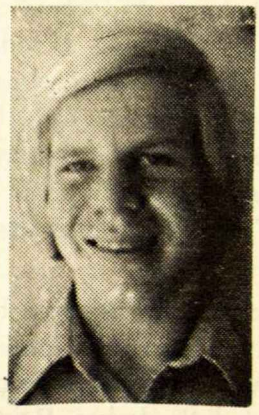

Gintaras Grušas

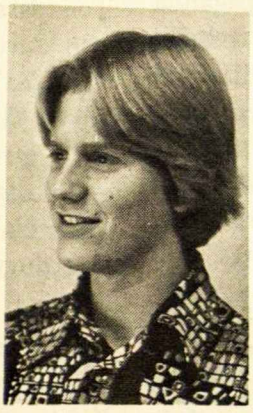

Gintas Zaranka

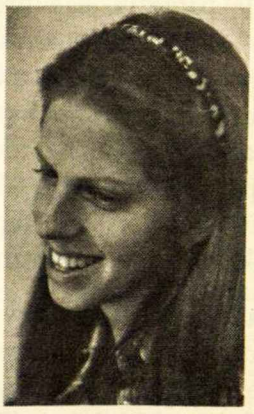

Taura Zarankaitė

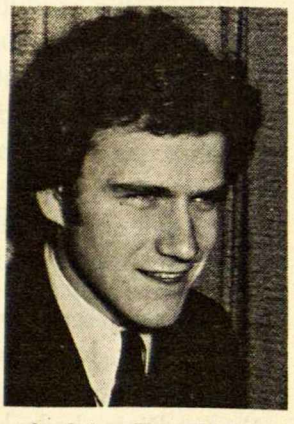

Andrius Razgaitis

STUDENTAMS (19-30 METŲ JAUNIMUI)

Už straipsnį

Daiva Grigaitytė

Pirmoji premija — Linui Sidriui iš Chicagos (50 dol. mecenatė — Ateitininkų Sendraugių Sąjungos valdyba) už straipsnį "Šventųjų metų piligrimai — su neštuvais" (Ateitis, 1975, 10 nr., 307 psl.), kuriame taikliai pagal šio metų reikalavimus iškeliami ateitininkų misijos tikslai.

Antroji premija — Viktorui Nakui iš Birmingham, Mi., JAV, už ryškų, pagrįstą ir planingą straipsnį "Pasaulio lietuvių centrai ir politinė veikla" (Ateitis, 1976 5 nr., 167 psl.).

Už prozą

Pirmoji premija — **Petrui V. Kisieliui** iš Cicero, Ill. JAV, (50 dol. mecenatė — Ateitininkų Sendraugių Sąjungos valdyba) už apsakymą "Lašas cementinėje aikštėje" (Ateitis, 1976, 3 nr., 102 psl.).

Viktoras Nakas

Už poeziją

Pirmoji premija — **Jolantai Malerytei** iš Haifa, Izraely (50 dol. mecenatė — poetė Julija Švabaitė-Gylienė) už auksinę, dar labai gyvai Lietuvos laukais tebekvepiančią, gimtos kalbos skambiu grožiu papuoštą poeziją (Ateitis, 1976, 7 nr., 248 psl.).

Antroji premija — **Vytautui Kebliui** iš Southfield, Mi., JAV, už stipriais vaizdais susimąstyti verčiančius eilėraščius (Ateitis, 1976, 8 nr.).

Vytautas Keblys

Už veiklos aprašymą

Pirmoji premija — **Linui Kojeliui** iš Santa Monica, Calif., JAV, (50 dol. mecenatė — Ateitininkų Sendraugių valdyba) už Los Angeles studentų ateitininkų kursų aprašymą (1976, 6 nr., 222 psl.)

Antroji premija — **Algimantui Čepui** iš Islington, Kanados, už Brazilijos ateitininkų kursų aprašymą (Ateitis, 1976, 4 nr., 146 psl.).

Trečioji premija — **Aloyzui Pakalniškiui** iš Chicagos, JAV, už studentų ateitininkų suvažiavimo aprašymą (1976, 1 nr., 31 psl.). nr., 31 psl.).

Algimantas Čepas

Už meno fotografijas

Pirmoji premija — **Kaziui Norvilui** iš Chicagos, JAV, (50 dol. mecenatė — Ateitininkų Sendraugių Sąjungos valdyba) už žaismingas, kontrastų pilnas, ypač gamtos grožį atskleidžiančias fotografijas.

Rimas Polikaitis

Už veiklos fotografijas

Pirmoji premija — **Jonui Kupriui** iš Cicero, Ill., JAV, (50 dol. mecenatai — dr. Romas ir Gražina Kriaučiūnai) už plačios vaizdinės skalės, gyvus momentus pagaunančias veiklos nuotraukas.

Antroji premija — **Linui Kojeliui** iš Santa Monica, Calif., JAV, už Los Angeles studentų ateitininkų kursų nuotraukas (Ateitis, 1976, 6 nr., 225 psl.).

Vida Kuprytė

Už analitinį reportažą

Speciali premija — Petrui V. Kisieliui iš Cicero, Ill. JAV, (50 dol. mecenatai — dr. Romas ir Gražina Kriaučiūnai) už III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso aprašymą bei įžvalgų vertinimą (Ateitis, 1976, 4 nr., 118 psl.).

Kristina Veselkaitė

MOKSLEIVIAMS (JAUNIMUI IKI 18 METŲ)

Už rašinį

Pirmoji premija — Gintarui Grušui iš Aloura, Calif., JAV, (50 dol.). MECENATĖ — Gajos korporacijos valdyba) už rašinį "Dabartiniai Lietuvos didvyriai" (Ateitis, 1976, 3 nr., 104 psl.).

Rasa Narutytė

Antroji premija — **Rimui Polikaičiui** iš Los Angeles, Calif., JAV, už rašinį (Ateitis, 1976, 4 nr., 137 psl.).

Už prozą

Pirmoji premija — **Gintui Zarankai** iš Detroito (50 dol. mecenatė — Gajos korporacijos valdyba) už humoristinį žvilgsnį į savo vidų apsakyme "Nuobodžiausia diena" (Ateitis, 1976, 5 nr., 176 psl.).

Antroji premija — **Vidai Kuprytei** iš Cicero, Ill., JAV, už vaizdingą apsakymą "Nešvarūs katilai" (Ateitis, 1976, 6 nr., 219 psl.).

Už poeziją

Pirmoji premija — **Taurai Zarankaitei** iš Detroito, Mi., JAV, (mecenatė — Gajos korporacijos valdyba) už jaunatviškų nuotaikų eilėraščius (Ateitis, 4 nr., 139 psl.).

Už veiklos aprašymą

Pirmoji premija — **Taurai Zarankaitei** iš Detroito, Mi., JAV, (mecenatas — dr. Jonas Gliaudelis) už išsamų, kursų dvasia beinuotaika užkrečiantį moksleivių kursų Dainavoj aprašymą (Ateitis, 1976, 1 nr., 29 psl.).

Antroji premija — **Kristinai Veselkaitei ir Živilei Idzelytei** iš Detroito, JAV, už moksleivių studijų dienų Dainavoj aprašymą (Ateitis, 1976, 5 nr., 181 psl.).

Trečioji premija — **Rasai Narutytei** iš Chicagos už dažną ir pareigingą Lipniūno kuopos veiklos aprašymą.

Už meno fotografijas.....

Pirmoji premija — **Rimui Kamantui** iš Darien, Ill., JAV, (50 dol. mecenatai — Bostono sendraugiai) už Ateities 1975 m. lapkričio nr. viršelio ir 274 psl. nuotraukas.

Antroji premija — **Daivai Grigaitytei** iš Northbrook, Ill., JAV, už nuotrauką Ateityje, 1976 m., 6 nr., 213 psl.

Trečioji premija — **Algiui Astašaičiui** iš Troy, Mi., JAV, už Ateities 1975 m. rugsėjo nr. viršelio nuotrauką.

Už veiklos fotografijas ....

Pirmojji premija — **Andriui Razgaičiui** (50 dol. mecenatai — Vainių šeima iš New Yorko) už gyvų momentų užfiksavimą nuotraukose.

Sveikiname visus konkurso laimėtojus. Šiuo konkursu norėjome įvertinti Jūsų kruopščias ir ištvermingas pastangas bei paskatinti visus, bendradarbiaujant Ateityje, vis giliau stebėti, mąstyti, kurti, rašyti lietuviškai ir fotografuoti.

Ateities redakcija

"...šį vakarą pasitinkame... su nerimu dėl mūsų kartos atsakomybės..."

ŽODIS PREMIJŲ LAIMĖTOJŲ VARDU

Jaunimas vis jaučia pasitenkinimą, kai vyresnieji kreipia dėmesį į jaunosios kartos pastangas lietuviškoje kūryboje. Malonumą mes patiriame šį vakarą ne dėl kelių laiptelių užkopimo premijai atsiimti. Mūsų džiaugsmas kyla dėl žinojimo, kad mūsų kukli kūryba nebuvo numesta į šalį ar padėta kamputyje dulkėti — mūsų rašiniai buvo kitų skaitomi, mūsų mintys ir idėjos buvo kitų svarstomos, mūsų jausmai bei vaizdai buvo kitų pergyvenami iš Ateities puslapių.

Tačiau šį vakarą pasitinkame ne tik su džiaugsmu, bet ir su nerimu dėl mūsų kartos atsakomybės. Ateities žurnalas yra atlikęs integralinį vaidmenį mūsų tautos jaunosios inteligentijos brendime. Ateitis nebuvo tik žurnalas siaurąja prasme, bet ir tas lopšys, iš kurio išaugo ne vienas lietuvių tautos literatas, poetas, intelektualas, visuomenininkas. Ateities žurnalo bendradarbiai jaučiasi ne visai patogiai, stodami Ateities puslapiuose šalia anų didžiųjų kūrėjų. Jų lygio mes nepasieksime. Tačiau darome, ką galime, kad gimtasis žodis nenutiltų lietuvio lūpose.

Esame dėkingi Ateities dabartiniam redaktoriui kun. dr. Kęstučiui Trimakui ir premijų komisijai už tai, kad buvome pastebėti. Ateitie, būk amžinai gyva ir jauna!

Petras V. Kisielius

Gimiau Žemaitijoje, Plungės mieste (1957.I.16). Tačiau mano pirmieji ir paskutinieji prisiminimai apie Lietuvą telpa mažoje istorinėje arklio ir meškos susitikimo vietoje — Raudondvaryje, Kauno rajone. Ir klevai iš Raudondvario pilies parko, ir lie-

"...manau, kad mano poezija bus kaip tiltas, jungiąs mane su lietuviškąja išeivija..."

pos iš mano buvusios Liepų gatvės, ir rugiagėlės, ir ramunėlės — viskas iš Raudondvario. Žodžiu, mano Lietuva — tai Raudondvaris. Ten baigiau 10 gimzijos klasių, ten palikau savo mokslo draugus ir drauges, gerus ir piktus mokytojus, mylimą tetutę Anelikę. Tik vieną pasiėmiau su savimi: lietuvių kalbą ir lietuvių k. ir literatūros mokytoją — savo mamą. Ir taip 1974 m. lapkričio mėnesį išvykome gyventi į Izraelį. Čia jau teko baigti ir gimnaziją. Aš manau, kad jums visiems yra puikiai pažįstama emigranto dalia, todėl pirmuosius metus, iš dviejų čia praleistų, esu linkusi išbraukti iš savo gyvenimo. Jie man liūdni, sunkūs ir nemieli.

Gal ir keista, kad aš, jau gyvendama Izraelyje, išmokusi hebrajų kalbą, rašau lietuviškai. Bet tai yra mano gimtoji kalba, ja mes kalbėjome ir tebekalbame savo šeimoje ir šiandien. Nors užaugau mišrioje šeimoje, pasirinkau sau lietuvės tautybę. Manau, kad mano poezija bus kaip tiltas, jungiąs mane su lietuviška išeivija. Dabar aš jaučiuosi jos maža dalele.

Jolanta Malerytė

●

Nors ir žinojau, kad buvo konkursas, niekad neatėjo į galvą, kad galėčiau ką nors laimėti. Atrodo, kad dabar reikės dar daugiau pasistengti, nes, kaip anglai sako, kai esi antroje vietoje, reikia dar sunkiau dirbti. Rašytojams, ypač jauniems, nepatyrusiems, reikia daug padrąsinimų. Šitokie konkursai dalinai atlieka tą uždavinį. Gailiuos tik, kad ne visi galime būti laimėtojais. Šia proga norėčiau paskatinti savo kolegas nenusivilti, jeigu jie premijos negavo už savo pastangas literatūrinėje kūryboje. Literatūra yra savotiškas žmogaus išsireiškimas rašytais žodžiais, ir už tai kiekvieno žmogaus rašytas žodis yra brangus. Vėl dėkoju už šitą nepaprastą suteiktą garbę.

Algimantas Čepas

Nuoširdžiai dėkoju Jums už paskirtą premiją. Taip pat norėčiau padėkoti savo tėvams už paskatinimą rašyti šį rašinį.

Sveikinu Ateitį 65 metų proga. Būdamas ateitininku, aš didžiuojuos, kad mūsų organizacijos leidinys taip ilgai gyvuoja, ir linkiu Ateities redakcijai tolimesnio sėkmingo darbo.

Mes negalim ginklais kovoti už Lietuvos laisvę, bet plunksna ir žodžiu galim padėti Lietuvai kovoti su okupantu. Tikiuosi, kad mūsų mintys, išreikštos Ateities puslapiuose, pasiekia ir Lietuvos jaunimą.

Rimas Polikaitis

Ateities montažas

Spalio 15, penktadienį, Jaunimo centre Ateities montažas savo garsumu nuskambėjo kavinėje ir net koridoriuose. Net viršuje parodoje esantieji klausėsi motažo, kai buvo netyčia įjungtas priedinis garsiakalbis.

Šis montažas buvo pradėtas 1975 m. at-kų 65 metų jubiliejaus proga, ir pirmoji dalis buvo padaryta Dainavoje praėjusiais metais. Pabaigus antrą dalį, visas montažas parodytas per šį Ateities savaitgalį, pačios Ateities 65 metų sukakties minėjimo metu. Pasiryžta trečiąją dalį dar pabaigti. Visapusiškam montažo paruošimui vadovavo red. dr. kun. K. Trimakas.

Pirmoji dalis, apimanti 1911-1934 metus, buvo sustatyta red. K. Trimako. Juoston tekstą įskaitė J. Bradūnas, M. Eivaitė, P. Kisielius, ir A. Zailskaitė, muziką parinko A. Zailskaitė, skaidres paruošė J. Kuprys ir juostelėn įrekordavo A. Regis. Antroji dalis, apimanti 1934-40 m., buvo sustatyta V. Naručio. Juostelėn tekstą įkalbėjo P. Kisielius, D. Markelytė, V. Narutis, A. Zailskaitė, muziką parinko A. Zailskaitė, skaidres paruošė J. Kuprys ir juostelėn įrekordavo A. Regis. Montažas sudarytas, paimant iš pačios Ateities straipsnius bei poeziją, kurie savo stiliumi prabyla į klausytojus. Kaip veidrodyje pasirodė ne tik to meto ateitininkų veidas bei pasiryžimai, bet ir Lietuvos vaizdas. Joje atsispindi kovos dėl nepriklausomybės, kai net moksleiviai paliko suolą ir stvėrėsi už ginklo, valstybinis gyvenimas, apimant perversmą bei moksleivių sąjungos uždarymą, ir bendrą pažangą iki pat okupacijos.

Pirmojoj dalyj matome besikuriančią ateitininkų organizaciją. Jauna, pasirašiusi tris pamatinius klausimus, ji nustelbia visus savo dinamiškumu. Pr. Dovydaičio redaguojama, ji varo savo vagą, inspiruodama jaunimą, jam patardama, paskatindama, pamokydama ar prajuokindama. Nuostabu matant

Viršuj: "Ateities" 65 m. sukakties šventės, įvykusios spalio 6 d. Chicagoje, garbės svečiai: kun. dr. V. Rimšelis, MIC, J. Meškauskienė,, dr. J. Meškauskas, vysk. V. Brizgys, Br. Nainys su Ponia, Marija Rudienė, Ant. Rudis. Kairėje: Šventės rengimo komiteto pirm. dr. K. Pemkus. Dešinėj: "Ateities" vyr. red. kun. dr. K. Trimakas.

Pr. Dovydaičio įnašą, ypač prisimenant, kad šis nebuvo vienintelis jo redaguojamas žurnalas, o vienas iš daugelio. Skaidrės, paimtos iš Ateities, palydimos šalia teksto Čiurlionio Jūros.

Montažo antroji dalis geriausiai gali būti palyginta su rugiapiūte. Ateitis įžengia jubiliate, pasipuošusi savo puslapiuose veik visais geriausiais nepriklausomos Lietuvos rašytojais. Ją redaguoja naujos kultūrinės jėgos, o Dovydaitis lieka garbės redaktorium. Moksleivių veikla praplitusi ir gyva, nors ir oficialiai uždrausta. Lietuva vėl subrendusi valstybė kitų tarpe. Žinoma, ir sumiesčionėjusi, suponėjusi. Ir taip didingai nuskamba žymių tarptautinių muzikų orkestracijos. Gaila tik, kad reikėjo montažą užbaigti su gedulingu maršu, baigiant su okupacija.

Stebint montažą, žiūrovams, ypač vyresniesiems, atgijo nemaža atsiminimų iš garbingos ateitininkų organizacijos praeities. Ypač buvo sujaudinti tie, kurie savo kruopščiu darbu kūrė ateitininkiją. Tai jautėsi po montažo, besikalbant su vyresniais veikėjais, — vyskupu V. Brizgiu, rašytojais ir kitais. Tačiau šalia prisiminimų, primintini ir kiti įspūdžiai. Didelį įspūdį paliko paskutiniuose Ateities numeriuose iškilęs džiaugsmas, atgavus Vilnių. Ta proga pasiryžta suruošti Vilniuje ateitininkų kongresą. Visi ryžtingai pareiškė, kad, tik Vilniuje susirinkę, jie "prikels miegančius didvyrius". Matėsi, šalia didžiųjų laimėjimų, ryžtas ir tolimesniems užmojams. Deja, viską sutrukdė Lietuvos okupacija.

Vytas N.

Lietuvių liaudies daina duoda kiekvienai mišių daliai tam tikrą vietovę. Pvz., Kyrie vyksta laukuose — tėvelis ten vaikščioja be kepurės ir prašo, kad nusileistų saulelė, o tarpuose girdisi Kyrie eleison...

— Darius Lapinskas

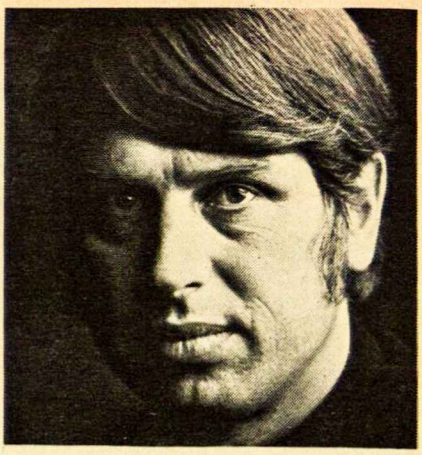

Lapinsko Vargdienių mišios

Vladas Jakubėnas. Ištrauka iš recenzijos "Draugo" kultūriniame priede spalio 30 d.

"Vargdienių mišios" yra misterija ir tikrai gili misterija, kurios reikia klausytis, iš anksto pasiruošus ir susikaupus. Ar tai tikrai yra mišios? Atrodytų, kad toks klausimas yra bereikšmis. Buvo tai asketiškomis priemonėmis parodyta nejauki, vietomis net klaiki misterija. Atlikimo priemones sudarė: savo sunkią partiją su nuoširdžiu įsitikinimu atlikusi solistė Dalia Kučėnienė, Jack Onge — gitara ir Jane McKinley — dūdelė (angl. "Recorder", vok. "Blockflotė), taipgi kartais paleidžiama įrašymo juosta, su joje kiek skirtingai skambančia ta pačia D. Kučėniene bei dūdele, ir pats autorius D. Lapinskas prie fortepijono, kartu ir dirigento funkcijose. Su veiksmu tampriai surišti buvo užkulisiniai apšviestų raidžių nešiotojai, sudarę kiekvienos sekančios mišių dalies pavadinimą.Paskiros mišių dalys pradedamos įvadiniais žodžiais ir ritminiais būgno "tremolo" garsais. Mišių dalių interpretacija — visiškai neįprasta ir originali. Tai kanoninių lotyniškų žodžių ir lietuviškųjų liaudies dainų kažkoks pirmapradis sąlytis. Atmintyje ypač pasiliko "Sanctus", kur vieton įprasto garbės himno įsiviešpatauja tyluma, nutraukiama paskirais trumpais "gamtos balsais" ar dainininkės dainuojamais skiemenimis.

Vis dėlto atrodo, kad "Vargdienių mišių" atlikimo eiga buvo kiek per lėta dėl susirepetavimo stokos, todėl veikalas buvo kiek užtęstas. Gal būt, jis reikalauja nedidelio sutrumpinimo ir jame norėtųsi kai kur didesnių dinaminių kontrastų, kad ir neišeinančių ir bendro asketinio stiliaus. Įspūdingai įtikinantis buvo paskutinis "Amen" iš dviejų gretimų visokiais būdais, net polifoniškai, monotoniškai kartojamų gaidų. Kiekvienu atveju girdėjome kažką rimto, slaptingo.

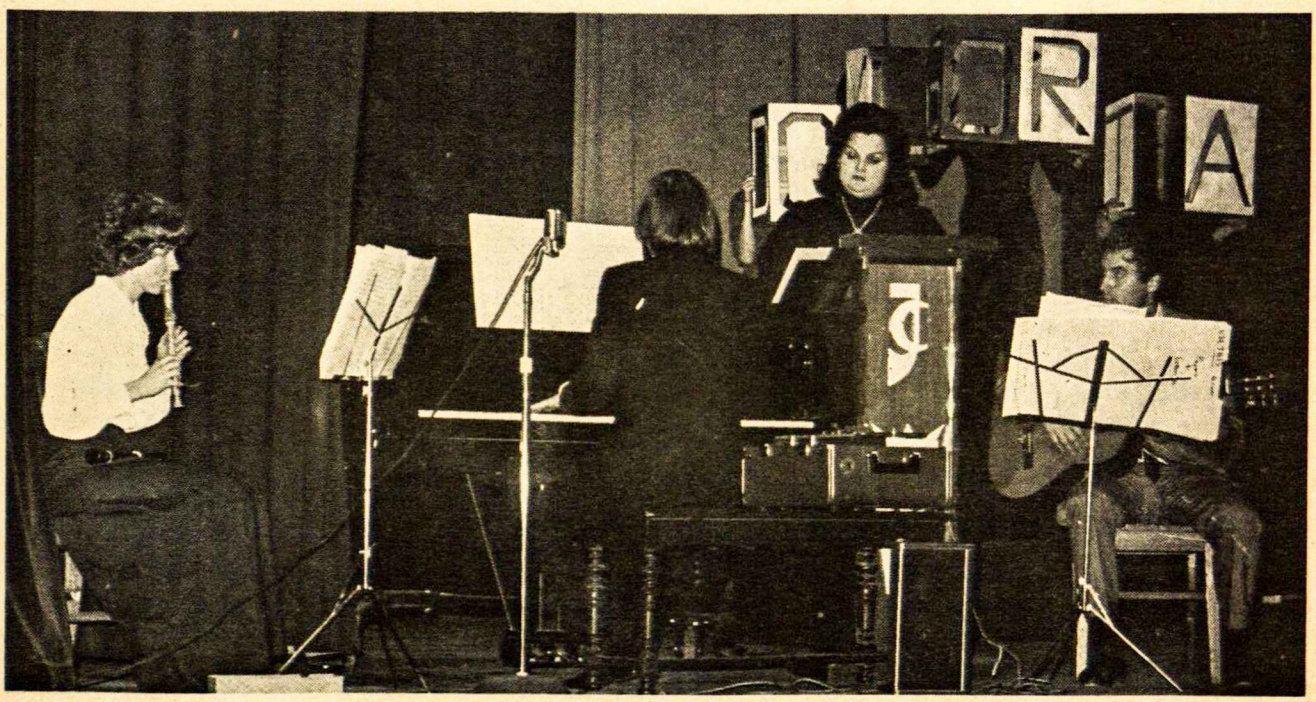

Ateities vakare "Vargdienių mišias" atlieka J.. McKinley, D. Lapinskas, D. Kučėnienė ir J. Onge.

"Nerijos" vokalinė grupė "Ateities" šventėj, spalio 16 d., Chicagoj (iš kairės): akomp. O. Jatsyshyn; viršut. eilėj — N. Lenkauskaitė, D. Sušinskaitė-Sirgėdienė, Ž. Kliorytė, R. Petraitytė; antroj eilėj — L. Švarcaitė, R. Balytė, O. Kliorytė, D. Miškinytė; prieky — R. Balytė, Z. Kripavičiūtė, V. Lenkauskaitė, L. Rociūnaitė ir dirigentė R. Čyvaitė.

"Dainos žodžiuose, jų melodijoj randu kelią išreikšti savo liūdesį, savo džiaugsmą," — Ona Kliorytė. *"Besiklausydama mamos dainų, išmokau apie Lietuvos žmones, jų gyvenimą..., lietuviškos dainos stebuklingumas pasiliko širdyje,"* — Živilė Kliorytė. *"Choristėms liaudies daina yra tikrai arti prie širdies; jos natūraliai jas išpildo,"* — Rita Čyvaitė.

Nerijos vokalinė grupė

"Nerijos" grupė priklauso prie ypač vertingų. Balsai nėra stiprūs, bet vadovė Rita Čyvaitė moka iš jų išgauti švarią intonaciją, ritminį tikslumą ir, kas svarbu — gyvą, pagaunantį tempą. Šios rūšies "vokalinės grupės" noromis nenoromis linksta prie "estradinio" repertuaro, kurio daug yra prirašyta Lietuvoje ir kurį girdėjome gražiai atliktą koncerto scenoje. Bet už ką galime būti ypač dėkingi Ritai Čyvaitei ir jos mergaitėms: už liaudies dainas, kurios tikrai skambėjo liaudišku paprastumu, bet kartu buvo puikiai niuansuotos, frazuotos ir interpretuotos. Pačios R. Čyvaitės aranžavimai pasižymi paprasta, bet skoninga harmonija. Atliekamųjų ņumerių autorių tarpe sudomino Vytauto Jančio vardas. Yra tai Chicagoje gyvenanti slaptinga asmenybė: geras violistas, dalyvavęs kurį laiką čia gyvavusiame stygų kvartete, ir autorius daugelio rimto darbo kompozicijų, įskaitant ir stambesnius simfoninius veikalus, kurie... sunkiai pasiekiami, autorių prašant bent tik parodyti savo kūrybos vaisius.

Galime pasidžiaugti, turėdami gražią "Nerijos" vokalinę grupę, ir palinkėti Ritai Čyvaitei išvengti pigiųjų laurų, nukrypstant į estradinę muziką, bet bent dalį programos pastoviai rezervuoti, kaip dabar girdėjome, liaudies dainoms bei rimtesniems ir stambesniems mūsų kompozitorių kūriniams. Iš "šioje pusėje" gyvenančių autorių reikia prašyti, kad savo kūrinių duotų arba specialiai sukurtų. Pakliuvę į "Nerijos" repertuarą, jie bus gerai atlikti.

R. Čyvaitė yra sklandi ir gracinga dirigentė; Olena Jatsyshyn — puiki akompaniatorė.

Vl. Jakubėnas, "Drauge", spalio 30 d.

Ateities Mišios

Aukojame šią Eucharistijos Auką, kad padovanotume Dievui savo darbą, kurį atliekame ruošdami "Ateitį", ir kad Jis tą mūsų darbą laimintų. — Kęstutis Trimakas

Meldžiame Tave, Viešpatie, kad mūsų idėjos, tikybos brangybė, mokslas, dorumas, tėvynės meilė žydėtų mūsų širdyse ir sujungtų mus su idėjos draugais Lietuvoje. — Aldona Zailskaitė

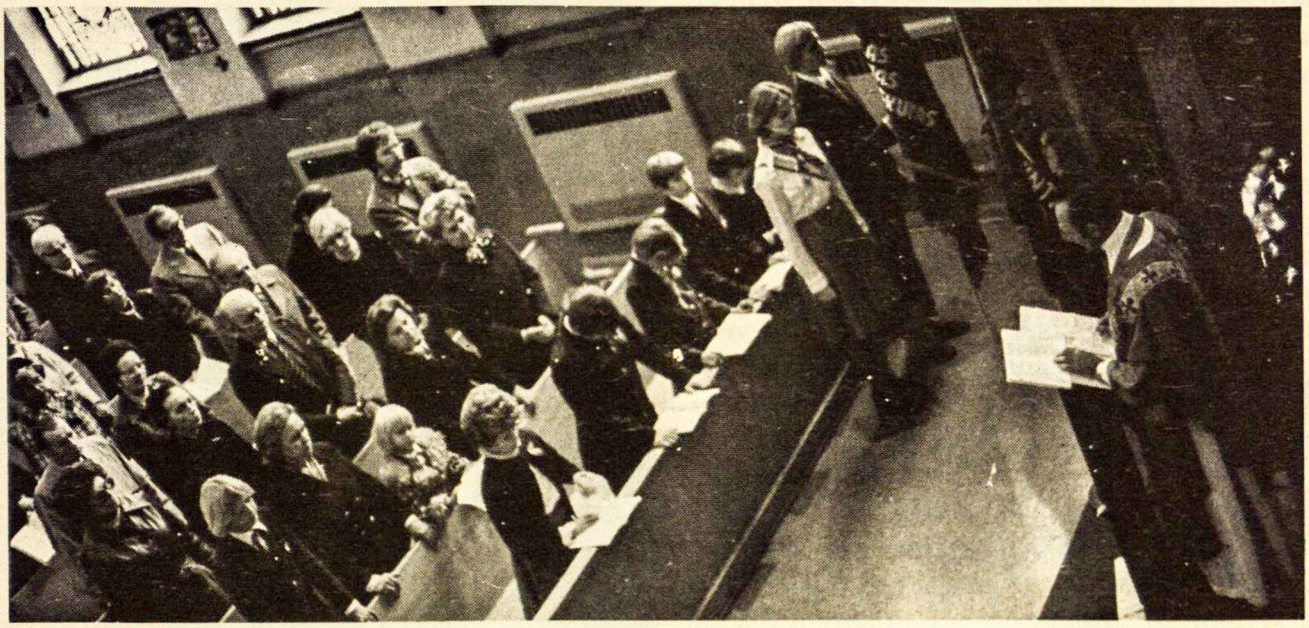

Bažnyčios geriausia išraiška amžinai mus užtariančio, gydančio ir gelbstinčio Kristaus yra šv. Mišios. Nors mes aktyviai dalyvaujame šv. Mišių aukoje, bet galutinėje analizėje tai yra Kristaus malda už mus, nes, ką bedarytume — giedotume, klausytume, valgytume — visa darome per Jėzų Kristų, kurio vardu baigiasi kiekviena šv. Mišių malda. Už tai ji tokia galinga.

Šv. Mišių auka yra visuomet taip pat tobula, nes tas pat Tobulasis, Amžinasis Aukotojas, bet kad jos vaisiais mes tikrai pasinaudotume, ji turi mus giliai paliesti. Tai didele dalimi priklauso nuo neesminių šv. Mišių maldų, kurios, ypatingą asmens ar organizacijos gyvenimo momentą iškeldamos, šv. Mišias netobulam žmogui padaro labiau prasmingas, nes jo tampa asmenišku žmogaus ir Dievo susitikimu.

— — —

Prieškongresiniais metais religinį atsinaujinimą žadinti Ateitininkų Federacija yra pavedusi kun. dr. K. Trimakui. Atsinaujinti — tai ne teoretiškai svarstyti Kristų ir Bažnyčią, o gyventi per Jį, su Juo ir Jame. Tai egzistencinis atsinaujinimas, į kurį mus veda daug kelių ir vienas iš jų — giliai išgyvenama šv. Mišių Auka. Tokia ji buvo spalio 17 d., Tėvų Jėzuitų koplyčioj, atnašauta "Ateities" redaktoriaus "Ateities" 65 metų jubiliejaus proga.

Kun. Trimakui asistavo redaktoriai: Aldona Zailskaitė, dr. Algis Norvilas ir dalis redakcinio kolektyvo: Roma Olšauskaitė, Marija Eivaitė, Petras V. Kisielius ir Linas Sidrys, skaitydami maldas ir nešdami aukas.

Pirmasis skaitymas buvo paimtas iš Dovydaičio "Trijų pamatinių klausimų" straipsnio, atspausdinto 1911 pirmame "Ateities" numeryje, nutiesusio ateitininkų idėjinius pagrindus. "Pasilikę Kristaus Bažnyčioje, kuri yra paties Kristaus kūnas, mes prieš visą pasaulį ištariame: Instaurare omnia in Christo — Viską atnaujinti Kristuje".

Kun. Trimako pamokslo centre — Dievui pasidovanojimas, kuriame yra gyvenimo prasmė. Ir vėl Dovydaičio žodžiai: "... kurie mylite iš širdies Kristų, paduokime vienas kitam ranką, ... kad susispietę krūvon, ... stipriau pajėgtume atsispirti priešais apsupančio mus gyvenimo nedorybes..."

Tikinčiųjų maldose "Ateities", mūsų ir mūsų brolių Lietuvoje rūpesčiai ir džiaugsmai kilo į Viešpatį, o Ateitininkų Credo, skaitomas visų asistavusių, uždegė dalyvaujančius naujam užsiangažavimui, kad "Ateitis turi būti su tavimi, nes be tavęs nėra ateities, mūsų Kristau, mūsų Broli, mūsų Valdove".

Šv. Mišių metu giedojo "Nerijos" Clevelando studenčių ateitininkių choras, džiugindamas širdis savo gražiu, švelnia jaunatve dvelkiančiu giedojimu.

Tikiu, kad kiekvienas ateitininkas, dalyvavęs šioje Aukoje, garbino ir dėkojo Dievui už gyvą ateitininkišką sąjūdį, už "Ateities" 65 metus, už jos buvusius ir esamus redaktorius, bet taip pat turėjo progos save paklausti ir atsakyti, ar atnaujinti Kristuje save ir pasaulį yra jo idealas. **A. Pr.**

Pradžioj buvo tik Didysis Šauksmas ir, rodos, vien akmenys. Ir Šauksmas rėkia ant tų akmenų: Įleiskit šaknis į žemę... O akmenys: Mums gera, kaip yra...

"Kai bandom susitelkti,... pas mus pasireiškia dvilypumas. Iš vienos plotmės pereinam į kitą, iš savo — į svetimą žemę, nes nejaučiam Dievo savo kasdienybėj."

ATSILIEPIANT Į DIDĮJĮ ŠAUKSMĄ

●

Kęstutis Trimakas
Vytas Kliorys
Živilė Kliorytė
Marius Laniauskas

"Ateities" rugsėjo numeryje spausdinome ištrauką iš Clevelando studentų ateitininkų susitelkimo savaitgalio pokalbių "Drauge atsigaivinant prie krikščionybės versmių". Čia kita ištrauka iš to savaitgalio pokalbių.

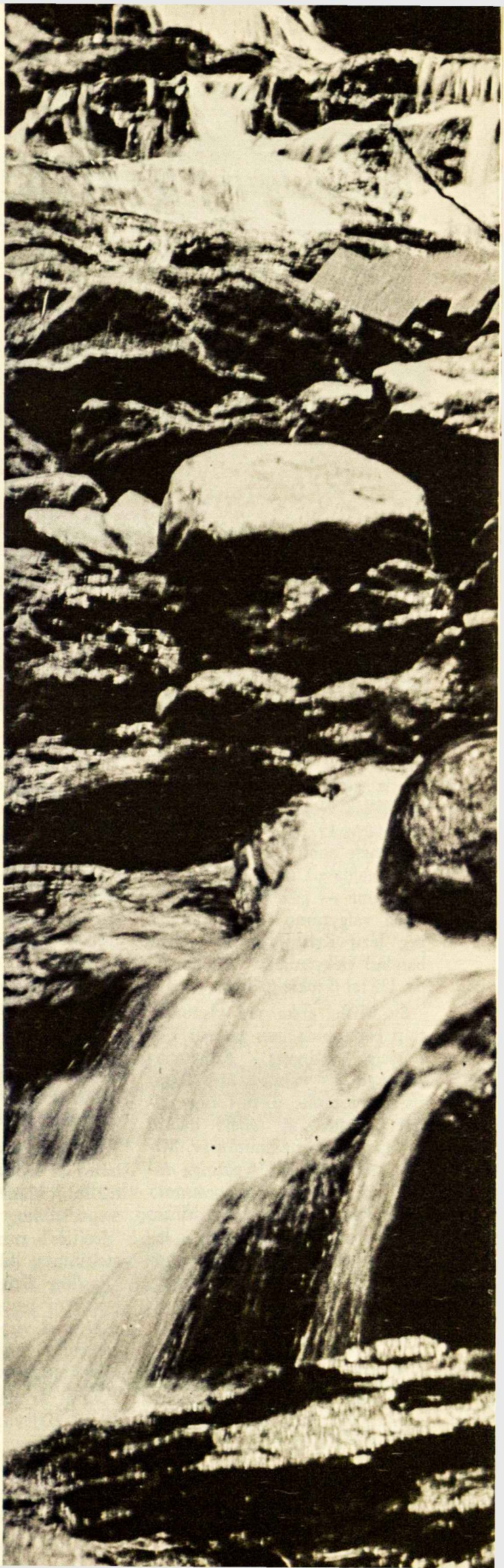

Tuomet tas Šauksmas ėmė šaukti augalams: Išraukit savo šaknis iš žemės ir pradėkite vaikščioti.

●

"Dievo ieškau tada, kai mano padėtis beviltiška. Galvoju, ar aš tiktai su savim šneku, ar su Dievu".

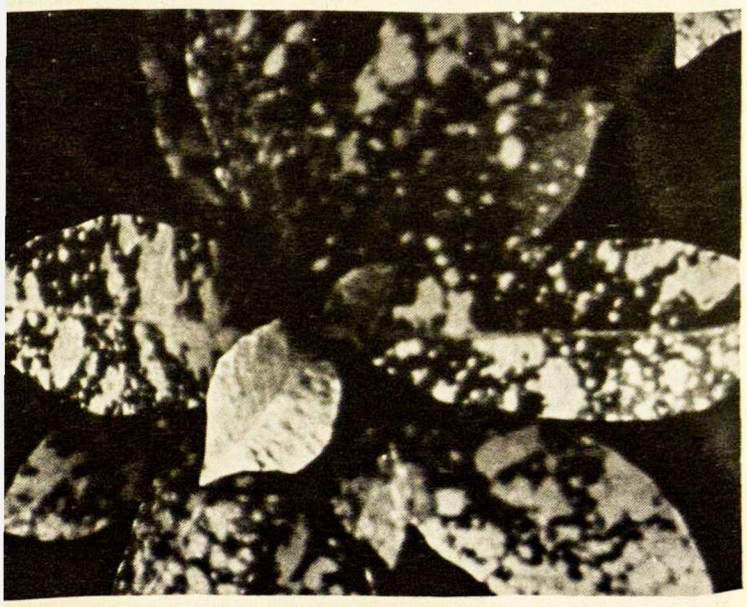

KUN. KĘSTUTIS: Kai bandom susikaupti, susitelkti, ar net — kaip dabar — rimčiau religiniais klausimais pasikalbėti, pas mus pasireiškia dvilypumas ar net konfliktas. Iš vienos plotmės pereinam į kitą. Iš įprasto — į neįprastą, iš savo — į svetimą žemę, nes Dievo nejaučiam savo kasdienybėj.

VYTAS: Juk tas visur matos. Ir tyla, ir triukšmas... Visur kertasi. Ir nebūtinai kertasi. Jeigu vieno per daug, automatiškai kitas iškyla. Ir jeigu per daug tylos, žmogus ieško triukšmo. Nežinau, ar yra konfliktas iš tikrųjų? Abudu reikalingi.

KUN. KĘSTUTIS: Nebūtinai konfliktas — ypač tarp triukšmo ir tylos. Bet čia yra daugiau negu tik tyla. Pereinam į kitą plotmę — į tikėjimą, kuris mūsų kasdienoj nėra įprastinis dalykas. Kuo daugiau Dievą priimama kasdienybėj, tuo lengvesnis perėjimas, tuo natūraliau — be vidinio konflikto — kalbėti apie Dievą. O Dievas — visad čia, mūsų artumoj.

ŽIVILĖ: Man Dievas... Geriau sakant, aš jo ieškau tada, kai man padėtis atrodo beviltiška. Gal būt, reikia tokio dalyko, į kurį galėtum kalbėti ar melstis, ir nebūtų, kas tau atsako... Galvoju, ar aš tikrai su savim šneku, ar su Dievu. Gal būt, aš tik mėginu save kaip nors nuraminti ir naudoju Dievo vardą kaip nusiraminimą. Bet man tai padeda.

KUN. KĘSTUTIS: Ar negali būti, kad tu kalbi per save į Dievą?

ŽIVILĖ: Gali būti!

KUN. KĘSTUTIS: Kartu su savim ir kartu su juo... Nes mes gal įsivaizduojam... arba mes išmokyti buvom įsivaizduoti, kad Dievas yra viršuj. Iš tikrųjų jis yra viduj. Tuo nenoriu pasakyti, kad jis yra mes, bet kad mūsų gelmėj yra jo prisilytėjimas.

ŽIVILĖ: Jei jis yra, tai aš su juo ir šneku... Tą visą problemą nuo savo pečių ant jo pečių užkraunu — taip sakant, "Tavo rankose" — ir tada galvoju, kad viskas susitvarkys.

KUN. KĘSTUTIS: Mums beviltiškai atrodančioj padėty pastebime savo nepajėgumą (tai nelengva prisipažinti, bet verta patirti) ir, atsidavę Didesnei Galiai, atsiveriame tos Galios jėgai ir esame apdovanoti suraminimu. Šia prasme sutinku supsichologu Williams James, kad per maldą mūsų gelmėj mus paveikia Universalioji Visuotinė Dvasia... (Į kitus) O ką jums reiškia Dievas?

VYTAS (po minutės tylos): Nelengva pasakyti. Beveik reikia būti poetu. Reikia mokėt kalbėt. Negali kaip inžinierius apibrėžt: Taip ir taip... Vis pagalvoju apie vieną mintį iš Kazantzakio knygos (neatsimenu, iš kurios), kur jis aiškina apie evoliuciją, kaip viskas įvyko. Pradžioj buvo tik, kaip jis pavadina, Didysis Šauksmas... ir, rodos, vien akmenys. Ir Šauksmas rėkia ant tų akmenų: Netūnokite ten! Nebūkite negyvi, įleiskit šaknis į žemę. O akmenys sako: Mums gera, kaip yra. Bet galų gale, po kažin kiek tūkstančių metų, jie įleido šaknis ir pradėjo augti. Tuomet tas Šauksmas-Dievas ėmė šaukti augalams: Išraukite savo šaknis iš žemės ir pradėkite vaikščioti. Augalai atsakė: Negirdėtas dalykas! Jei išrausim šaknis, mes mirsim. Bet Šauksmas nepaliauja. Šaukia, šaukia. Beldžias, beldžias. Ir galų gale jie pradėjo judėti, roplioti. Tada Šauksmas ima šaukti sliekams ir kitiems ropliams: Išlįskit iš dumblo! O tie: Mums čia gera, kaip yra. Bet jis beldžias, beldžias... Ir taip — iki žmogaus... Nuolatinis beldimasis. Vis tu gali būti geresnis; gali ką nors daugiau iš savęs padaryti.

KUN. KĘSTUTIS: Labai vaizdžiai pasakyta... Ir stipriai. Dievas — Didysis Šauksmas. Jo kvietimu trauka fiziniam pasauly — evoliucija, o dvasiniam pasauly — tobulėjimas... O kūriny — dvilypumas: jo paties nerangumas, bet ir Dievo trauka, veikianti jo viduje. Kasdienybėj, besirūpindami kitkuo, menkai tejaučiam tą trauką; susitelkime — daugiau...

MARIUS: Dažnai tie, kurie netiki į Dievą, sako, kad tie, kurie tiki, naudoja Dievą kaip "kriukį"... Mano gyvenime — galvoju — tai ir yra blogiausias dalykas. Galvoju apie Dievą, kai ypač man jo reikia; o kai nereikia jo, tai dažnai atitolstu.

VYTAS: Gerai, kad Marius tai pasakė. Būdavo ir man šitaip. Kai pats negali kokios nors problemos išspręsti, palieki Dievui: kaip išeis, taip turėjo būti... Prieš keletą metų pradėjau galvoti, kad čia tiktai pats nenori galvoti ir viskuo atsikratai — paleidi dalykus, laikas užmuša kitas galimybes, ir viena lieka. Bet čia tik bailio išeitis. Reikia pačiam daužytis su tokia problema ir bandyti ją išrišti.

MARIUS: Yra daug žmonių, kurie neranda problemai atsakymo ir palieka ją Dievui. Ir tada Dievas neduoda jiems atsakymo. Tai jie atsako: Na, tas Dievas man nieko neduoda; tur būt, to Dievo gal ir nėra.

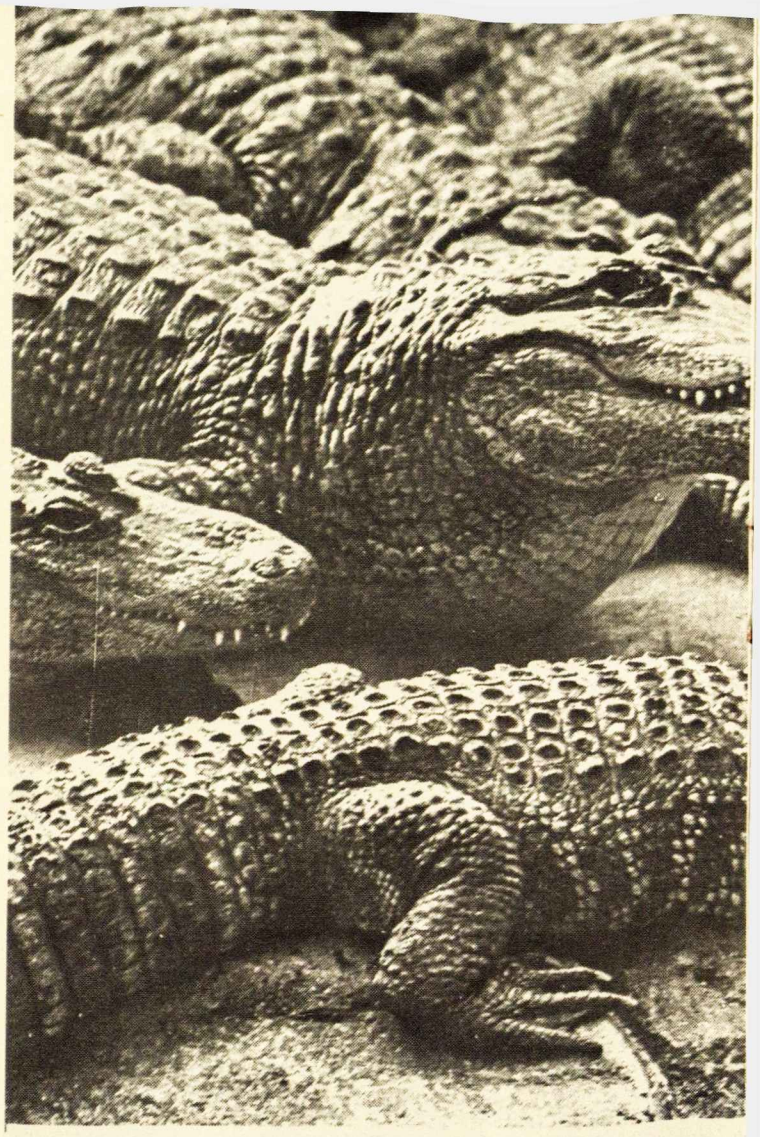

Tuomet Šauksmas ima šaukti ropliams: išlįskit iš dumblo: O tie: Mums čia gera, kaip yra.

●

"Galvoju apie Dievą, kai ypač man jo reikia; o kai nereikia jo, tai dažnai atitolstu."

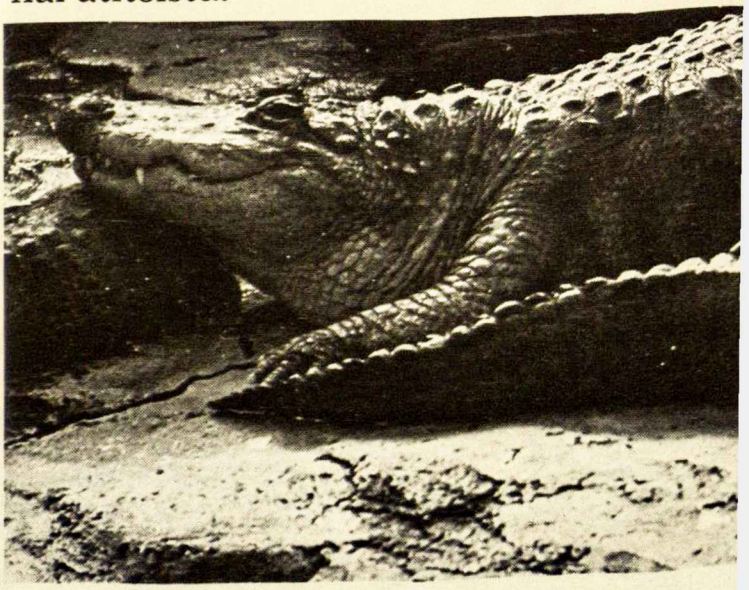

Jis beldžias, beldžias... Ir taip — iki žmogaus...

●

"Kai į tą Šauksmą atsiliepiame malda, nusiraminame, sustiprėjame — dažniausiai — toliau savo atgaivintom jėgom stengtis,... o kai kada... atsidavimu išrauti šaknis..."

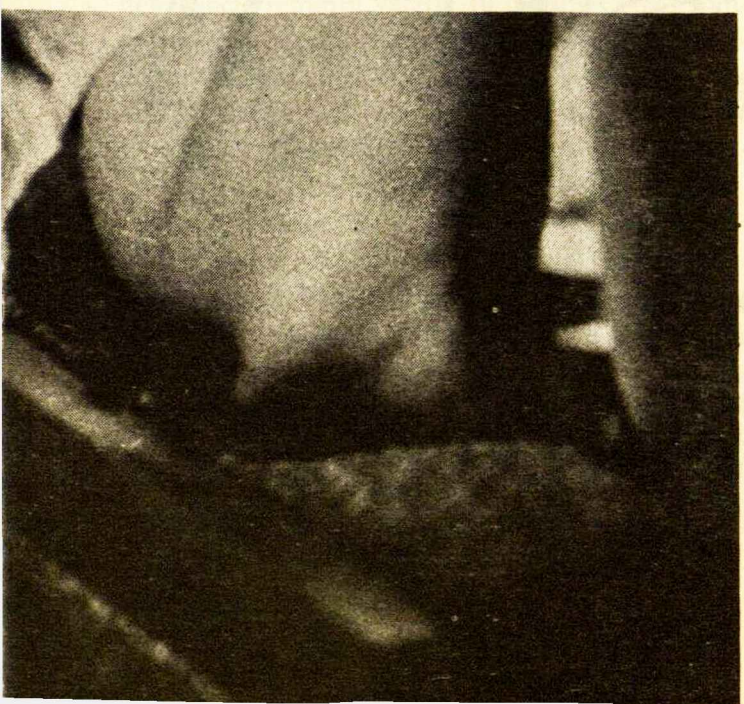

ŽIVILĖ: Taip, bet ar tu tikrai viską palieki Dievui? Aš žinau pati. Aš, gal būt, tiktai noriu, taip sakant, patvirtinančio antspaudo, nes dažnai maždaug žinau, ko noriu, tik man nesiseka... Tada, jeigu meldžiuos, galvoju pusiau sąmoningai: Aš tikrai šito noriu; žūt būt padarysiu. Vadinas, nenuleidžiu rankų, bet prašau ištvermės ir užsispyrimo. Lyg noriu, kad man pašnibždėtų į ausį, kad einu geru keliu, ir duotų man naujos energijos.

MARIUS: Ar tu jos gauni?
ŽIVILĖ: Ne, aš galvoju — yra;... kai pasimeldžiu, daugiau savimi pasitikiu. O pasitikėdama jaučiuosi daugiau pajėgi ir ta prasme gaunu naujos energijos.

KUN. KĘSTUTIS: Nesubrendusiai naudoti ar net piktnaudoti galima bet ką, net ir tai, kas yra giliai žmogiška ir šventa — draugystę, lytį, meilę, maldą, religiją. Tačiau dėl nesubrendusio naudojimo negalima tų dalykų atmesti ar juos išjuokti. Tikrai, Dievą kai kas "naudoja", kaip tu, Mariau, sakei: kaip "kriukį". Kas meldžiasi badaujantiems duonos, pats nenorėdamas pajudinti nei piršto, tas malda tik pasiteisina ar gieda giesmę savo nerangumui. O užsirūstinti ant Dievo ar net jį paneigti dėl to, kad jis neišpildė mūsų norų, yra tikrai vaikiška, nes teieškotume savo užgaidų išpildančio tėvelio... Mūsų ryšiai su Dievu kartais ir padvelkia į kažką tai panašų. Bet kas gali pasigirti tobulu, nesavanaudišku santykiu su juo? Mariau, tu sakei, kad Dievo ieškai beveik vien tada, kai tau jo reikia. Živilė sakei, kad kreipiesi į jį, kai pasijunti beviltiškoj padėty. Panašiai gal darome ir mes kiti, kai patiriame savo trūkumą, kai negalime su sunkumais "susidoroti". Tačiau pajusti savo negalią ar net bejėgiškumą yra labai žmogiška-kūriniška. Beviltiškoj padėty jaučiamės kaip augalai išrautom šaknim; kaip ropliai, ištraukti iš įprasto dumblo. Tačiau tai jausdami, galime būti tikri, kad tame jausme slypi Didžiojo Šauksmo kvietimas. Kai į tą Šauksmą atsiliepiame malda, nusiraminame, sustiprėjame — dažniausiai — toliau savo atgaivintom jėgom stengtis, o kai kada, kur tikrai mes patys negalime ką padaryti, grynu, kartais labai daug kainuojančiu, subrendusiu atsidavimu išrauti šaknis iš nuolat savim besirūpinančio ir vien savo pajėgom tepasitikinčio žemės pagrindo. Vis pilnesnis atsiliepimas į Didįjį Šauksmą reiškia vis daugiau leisti Dievui veikti per mus pačius.

(Bus daugiau)

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

Eglė Juodvalkytė

aistringa ispaniška vėtra
brūkštelėjo stiklinėm stygom
ir langas (aiktelėjęs) skilo —

lengvo voratinklio audeklo užuolaida
ištrūkus pamišo flamenco šokio nirtuly

permatomos klostės sūkury putojo
o aštrios stiklinės skeveldros
tramdydamos draskė...

rytą
užkalę langą lentom
audeklo skutus nukabino —
dulkėms šluostyti

●

dailininkui Paul Klee

įstiklink mane
įrėmink
pakabink ant sienos

siauri mediniai rėmai
neapribos manęs
mano kūno žalsvų audinių geometrija
tiksliai prieštarauja
logiškom formulėm

trys burnos prasivėrė
lūpomis paliesti plotį to
ko akys nebemato
o pirštų šešėliai
vejas ir įteka
į nuostabos periferijas

prie kojų raudonuojanti strėlė
nenurodo jokios krypties

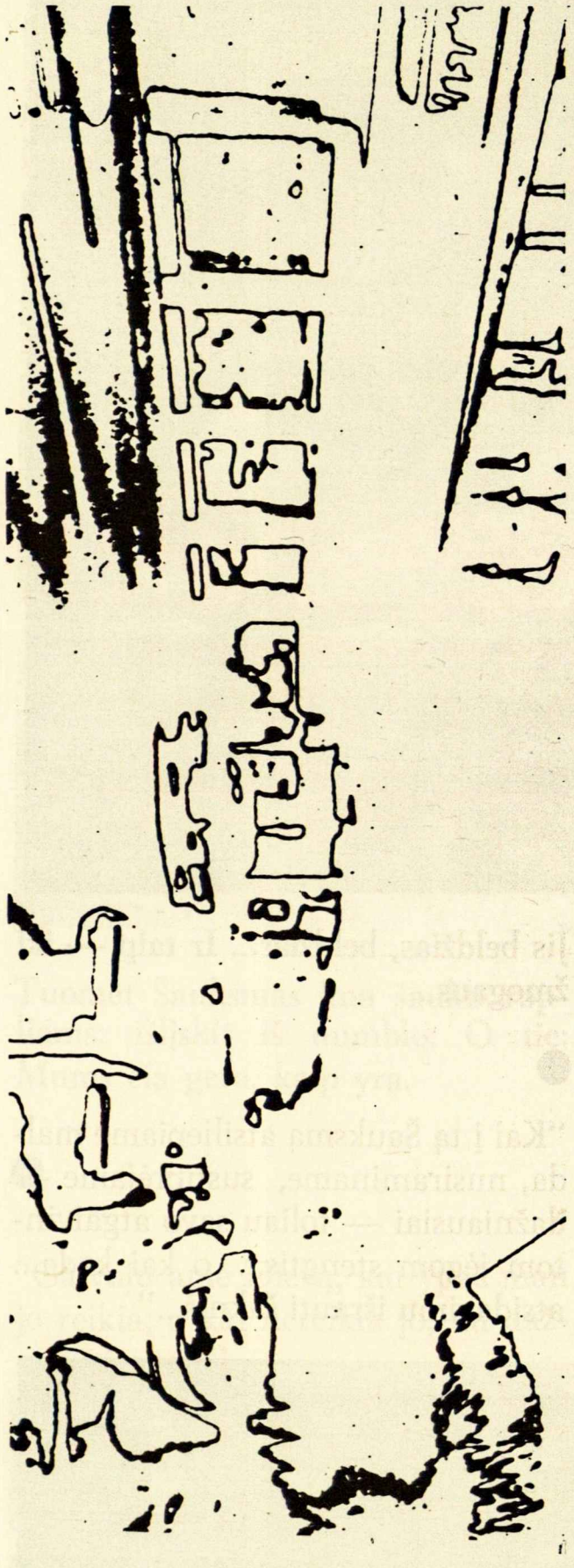

Eglė Juodvalkytė, jaunosios kartos poetė, spausdinusi eilėraščių "Aiduose", "Draugo" kultūriniame priede ir kitur, išleidusi savo poezijos rinkinį, šįmet buvo priimta į Lietuvių rašytojų draugiją. Šiuo metu dirba Laisvės Radijo lietuvių programoje Miunchene.

DVIDEŠIMTOJO AMŽIAUS LIETUVIŠKASIS KRISTUPAS

PRANAS RAZMINAS

Sekdamas Prano Dovydaičio biografiją, parašyta dr. Juozo Girniaus, norėčiau pasidalyti keliomis mintimis su tais ateitininkais, kurie jo dar gyvo nepažino, bet apie kurį nuolatos kalba vyresnieji, jį pažinę, su juo bendravę ir bendradarbiavę, buvę jo apaštališkų kelionių po Lietuvą palydovai, lankant mokslus einantį katalikiškąjį jaunimą.

Pirmoje dvidešimtojo amžiaus pusėje Apvaizda davė Lietuvos mokslus einančiam katalikiškajam jaunimui legendinį Kristupą-Kristoforą, įkvėpdama jam milžinišką dvasinę jėgą: Tiesa, jis neturėjo tokios didelės fizinės jėgos, kaip krikščionybės pirmųjų amžių šventasis Kristoforas, tačiau savo dvasine jėga jis drąsiai galėjo rungtyniauti su šventuoju, jau mums, lietuviams, pažįstamu kaip Kristupu, kurį Vilnius turi savo herbu ar turėjo savo antspaude.

Tobulai atbaigta Prano Dovydaičio biografija duoda skaitytojui progą susimąstyti didžiosiomis Lietuvos katalikų dvasinio gyvenimo problemomis, kurios kaskart plečiasi ir gilėja, iššaukdamos perveriantį riksmą į kurčias pasaulio ausis, į aptukusią Vakarų pasaulio krikščionių sąžinę. Ir nėra Vakaruose nė vieno žmogaus, turinčio dvasinės jėgos ir galingo žodžio pasakyti: gana jums bestiališkai žudyti nekaltus krikščionis.

Apskritai tokios asmenybės, kaip Dovydaitis, nesuglaudžiamos į įprastinius rėmus. Jų dvasia nepakenčia rėminių varžtų. Jų dvasinės jėgos spinduliuoja į bendruomenes ir tautas. Jų vispusiškai sunku aptarti. Vis dar liks kas nors apie juos nepasakyta. Tokia asmenybė buvo ir Pranas Dovydaitis. Mes labiau esame linkę žiūrėti į Dovydaitį jau kaip į istorinį ateitininkų organizacijos asmenį, rodos, kaip ir užmiršdami, kad jis tebėra gyvas savo dvasia mūsų pastangose į pilnutinę asmenybę, į katalikiškojo gyvenimo pilnutinę sampratą.

Šis Lietuvos Kristupas jau ir tada nešė ant savo pečių katalikiškąjį jaunimą per kovos lauką, kada kiti iš apkasų baimingai žiūrėjo ir klausė, ką Dovydaitis tokiu kristoforišku žygiu laimės. Juk jo priešai tuomet galvojo tik apie fizinę jėgą, kuria jis kovoje su priešais negalėjo remtis. Jis net kartą pakliuvo su savo kovos draugais į savo brolių kerštingas rankas, kurios tokiu būdu bent laikinai sutrukdė jo apaštalavimo darbą. Tačiau išsilaisvinęs jis vėl tęsė savo darbą. Anuomet ateitininkai, nuvaryti į pogrindį, tik labiau susicementavo, sutvirtino savo kovos gretas ir patys, dar menkai nujausdami šuoliais artėjančias visai tautai ir valstybei nelaimes, pasirengė kankinystei ir mirčiai už savo tikėjimą ir tautą. Jų karžygiška dvasia išaugo į nuostabą keliantį pasipriešinimą kovoje su ateizmu ir jo besitiališkomis užmačiomis. Ir jie beveik kiekvienas šiandieną yra kristupai savo aplinkoj. Jie, jaunieji, žino, kad su jais eina visas katalikiškasis pasaulis. Tai jiems teikia drąsos nepalūžti. Dovydaičio "Trys pamatiniai klausimai: 1. Kuo mes save vadiname ir kodėl? 2. Ką mes aplink save matome? 3. Kokios mūsų priedermės, siekiai ir keliai?" — buvo tas Evangelijoj minimas pasėtas garstyčio grūdas, iš kurio išaugo didelis medis, kur dangaus paukščiai randa pavėsį. Jis pats savo gyvenimo pavyzdžiu bei šakota katalikiškąja veikla atsakė į pastatytuosius tris pamatinius klausimus. Jo asmenybėje reiškėsi kartu ir Senojo Įstatymo Dovydas, ir Naujojo Įstatymo Kristoforas-Kristupas. Jei savo drąsa jis artimas Dovydui, tai savo ištverme ir dvasine jėga prilygstąs legendiniam Kūdikėlio nešiotojui per upę šventajam Kristoforui. Argi ne jam daugiausia teko tempti mokslus einantis Lietuvos katalikiškas jaunimas ne per upę, bet per gilius ir pavojingus vandenis, nuodinamus indiferentizmo, oportunizmo, šovinizmo ir iš dalies jau ir ateizmo nuodais.

Ne tiek svarbu nustatyti ir žinoti, ar jis pats pirmasis ateitininkas, ar vienas iš pirmųjų, tačiau svarbu tai, kad jis per visą savo gyvenimą nesuabejojo savo dvasios vaikais ir ėjo su jais per sutinkamas kliūtis, iki buvo fiziškai nužudytas, tačiau suskubęs palikti ateinančioms katalikiško jaunimo kartoms šį testamentą: "Kelią parodžiau, bet ar jūs ateisite manęs pavaduoti, kai teks kovoti su naujai besiveržiančio sovietinio ma-

"Mes esame linkę žiūrėti į Dovydaitį jau kaip į istorinį ateitininkų organizacijos asmenį, rodos, kaip ir užmiršdami, kad jis tebėra gyvas savo dvasia mūsų pastangose į pilnutinę asmenybę, į katalikiško gyvenimo pilnutinę sampratą."

terializmo banga?" (Prano Dovydaičio biografija, 283 psl.).

Dėl neužsitarnautos nuoskaudos (moksleivių ateitininkų sąjungos uždarymo), Dovydaitis, pats būdamas Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo Akto signataras, "menkai tevertino to meto valdančius "autoritetus" (t. p., 282 psl.).

Jam "skaudėjo širdį ir dėl savuosiuose ateitininkuose pasireiškiančio miesčioniško 'suponėjimo' ir ranka numojimo į krikščionišką apaštalavimą" (t. p. 282 psl.). Ar nebus iš to prasiveržęs ir tas nuogąstavimas dėl Lietuvos katalikiško jaunimo (ir senimo) ateities? O jis turėjo dėl ko baimintis. Didesnės dalies senimo duona priklausė nuo "autoritetų" malonės. Tad toji dalis ir susigūžė įstaigų kėdėse už stalų. Kas gi norės būti išmestu į gatvę... Pasiliko aktyviam kovos fronte Dovydaitis su mokyklų kapelionais (ne visais), studentais (taip pat ne visais) ir katalikais inteligentais, kurių kasdieninė duona nepriklausė nuo valdančių "autoritetų". Tačiau mūsų Kristupas nenugalimas. Ateitininkų nustūmimas į pogrindį, į bažnyčių rūsius sustiprino katalikų moksleivių atsparumą ir iš dalies parengė jų rezistencinę dvasią, kuri tęsiasi iki šių dienų ir dar nematyti persekiojimų ir kančių galo. Jų karžygiška dvasia kovoje su ateizmu išaugo į nuostabą keliantį pasipriešinimą sadistinėms ateistų užmačioms. Iš jų beveik kiekvienas yra savo aplinkoj Kristupas.

Tas pats Antanas Smetona, kuris "Viltyje" ateitininkų kūrimąsi vertino, kaip "posūkį idealizmo ir religijos kryptimi", jis randa, kad "tos naujosios srovės ženklai matyti ir pas mus. Dauguma šios dienos mūsų moksleivių, kaip ir vyresnioji karta, savo siekimų pagrindan mėgino dėti materializmo principą, vien juo matuoti gyvenimo veiksnius. Bet tų moksleivių tarpe ima atsirasti griežtai priešingų nuomonių... Jų akyse religija tai nėra koks iš metų išėjęs pinigas, kurio vertė matuojama praeities saiku. Religija tai gyvas dalykas, gyvas šaltinis, ji ne sau tikslas, kaip visuomet buvo, yra ir bus... Kova prieš religiją pas mus reiškėsi kova prieš katalikybę, kadangi dauguma lietuvių yra katalikai. Iš jų pusės ir kilo reakcija prieš materializmo srovę mūsų visuomenėje". Smetona stebėjosi: "tiek gyvo įsitikinimo, tiek energijos tvyska pirmame Ateities numeryje" (VI, II, N 39; cit. iš "Ateitininkų vadovo", 29 psl.). Tačiau kaip po keliolikos metų, ne be minėtų eilučių autoriaus žinios, pasielgė jo ministeris, visa katalikiškoji Lietuva skaudžiai pergyveno. Vėliau jis apleido savo tautą, o šis nuskriaustasis pasiliko tarp savųjų, neieškodamas, nors ir galėdamas, prieglobsčio svetur. O kad jį ištrėmė hunai kankinio mirčiai, tai jam tik garbė. Jis savo tautoje liko amžinai be dėmės.

Dr. Juozas Girnius gana ryškiai apibūdina Dovydaičio nusistatymo pastovumą: "O kadangi ir jis pats liko kentėti su visa tauta, nors ir aiškiai žinojo jį laukiant kankinio likimą, tai savaime liudijo, jog jis tikrai stovėjo už savo žodžių" (Dovydaičio biografija, 711 psl.).

Kaip ateitininkai buvo persekiojami savųjų visą dešimtmetį, dar nėra susumuota; nėra, rodos, dar paskelbta, kiek ateitininkų buvo pašalinta iš mokyklų per tą dešimtmetį. O būta tada ir liūdnų momentų. Tada buvo prievartaujami ne tik moksleiviai ateitininkai, bet ir jų gynėjai ir užtarėjai mokyklų kapelionai ir mokytojai.

Biografijos autorius cituoja dr. Joną Grinių, kuris Dovydaitį taip aptaria: "... O gal būt, galime Dovydaitį laikyti pačiu didžiausiu Lietuvos katalikiškosios visuomenės vadu dėl to, kad jis krikščioniškajam apaštalavimui atsidėjo visomis jėgomis ir visą laiką. Lietuvos katalikai nestokojo didelio krikščioniško idealizmo kupinų vyrų, ku-

rie daug nusipelnė tai ar kitai katalikiškajai organizacijai ir kurie ilgus metus vienur ar kitur pasiaukojamai darbavosi. Tačiau vargu, ar kuris kitas taip visą savo gyvenimą aukojosi krikščioniškam apaštalavimui, kaip Dovydaitis" (t. p. 481 psl.). Vysk. M. Reinys Dovydaičiui rašė: "Tu, Drauge, gyveni ne sau, bet kitiems: kitų reikalais ir bėdomis daugiau sielojiesi, negu savo" (t. p., 481 psl.). Štai ir vėl Dovydaičio biografijos autoriaus mintys: "Trys pamatiniai klausimai buvo deklaratyvinis apsisprendimo už Kristų išpažinimas, o ne ideologinis visko aprėpimas" (t. p., 483 psl.). Galima tik pritarti dr. J. Girniui, kur jis sako: "Dovydaitis iš tiesų buvo dvasinis, o ne organizacinis vadas — sąjūdžio įkvėpėjas, o ne organizacijos rikiuotojas" (t.p. 482 psl.).

Kartais kyla klausimas, į kurį nėra atsakymo. Mes, pasitraukdami iš tėvynės, negalėjome žinoti, ar kada į ją besugrįšime. Jeigu būtų taip atsitikę, kad Apvaizda Dovydaitį būtų pasiuntusi su mumis į Vakarus, paskui į šį laisvės kraštą. Kaip jis būtų veikęs su ateitininkais kokį dešimtmetį ar ilgiau, kol jis būtų pajėgęs? Reikia galvoti, kad jis ir čia nebūtų keitęs savo veiklos kelio. Jis, gal būt, būtų prašęs kitų ateitininkų sąjūdį rikiuoti, o pats pasilikęs ištikimas savo apaštališkom pareigom. O gal Apvaizda jį apsaugojo nuo asmenybės sudužimo, atsitrenkiant į taukais apaugusias širdis, į per anksti sukalkėjusias smegenis, taip ši tautos vyrą apdovanodama kankinių vainiku. Gal jis ten iš aukštybių išprašys mums Šventosios Dvasios dovanų ir apsaugos mus, ateitininkus, kad mūsų dvasinė pažanga neriedėtų atbuline linkme. Tokių ženklų jau galima pastebėti. Gal Apvaizda jį apsaugojo ir nuo mūsų "idealizmo", kuris jį, net tą dvasios milžiną, būtų sulaužęs ir nugramzdinęs desperacijon. Tačiau tikėtina, kad jis čia būtų kovingesnis, negu bet kuris iš mūsų. Sunku pasakyti, kuo jo kovingumas būtų pasibaigęs, bet jis būtų kovojęs, kaip anuokart jis kovojo su Grubiu, Šiaulių gimnazijos kapelionu. Aišku, jis čia būtų pralaimėjęs, kaip pralaimėjo ir tenai. Čia grubizmo taip pat apstu. Būtų kaip nors kitaip, ir mes, ateitininkai, nesitąsytumėm nei už bambų, nei už atlapų. Jis būtų tiesmukas gal daugiau, negu ištikimasis tautos sūnus prelatas Mykolas Krupavičius. Tokiems, kaip jis, apaštalavimo dulkėtas kelias nėra kliūtis. Jo dvasinės sprogmenos būtų turėjusios įtakos paveikti miegalius ir dvasios ištižėlius, kurių, deja, pilnas mūsų gyvenimas. Nors ir sakoma, kad nieko nėra nepakeičiamo, bet Dovydaitis ilgiems dešimtmečiams liks nepakeičiamas.

Tarp idealo ir tikrovės

Atkelta iš 313 pusl.

Ateitininkų jėga pasireiškia tuo, kad jie su prof. St. Šalkauskio ir Pr. Dovydaičio įtaka pasidaro viena šeima. Įspūdingas yra Pr. Dovydaičio kvietimas. Trijuose pamatiniuose klausimuose: paduokime vienas kitam ranką ir dalinkimės tuo, ką turime, stiprindami vieni kitus.

Šiandien kreipiuosi į jaunuosius ir suaugusius bei vyresniuosius: paduokime vienas kitam ranką šiam didžiam darbui vykdyti. Mūsų jaunoji karta laukia visų mūsų dalinimosi. Jie daug ką gali mums duoti, ir taip pat mes galime jiems daug ką duoti. Nėra tai davimas vien tik iš vienos pusės. Kaip dr. J. Meškauskas gražiai stovyklos uždaromojo posėdžio metu pareiškė: aš myliu jaunimą. Ir jis rado daug ką jaunime, kas kelia džiaugsmą ir pasigėrėjimą. Ir jaunimas tegul nesijaučia, kad savo entuziamu ir jaunatviška dvasia jis neduoda daug ko kitiems.

Kas atstatys šiandien pasaulį ir šių laikų žmogų? Ne tas, kuris nemato šio laiko vargo ir skausmo: pavergtos tėvynės, išeivijos žmonių blaškymosi ir pasimetimo... Ne tas, kuris viso šito nematys ir praeis pro šalį. Šių dienų pasaulį atstatys tas gerasis samarietis, kuris mato kitų reikalus ir vargą. Pasaulį ir žmogų atstato meilės tarnyba.

Pasaulį ir žmogų atstato globėjas ir globėja, kurie surenka vaikus savo vietovėse į būrį ir su meile, kantrybe perduoda jiems tuos idealus, pateisinančius ateitininkijos egzistenciją nuo pat jos atsiradimo. Štai kas atstato mūsų pasaulį. Atstatydami žmogų į tai, kam Dievas jį pašaukė, atliekame šio laiko didžiąją misiją. Ir jei mūsų tauta, kaip čia dr. Vardys minėjo, susilauks laimėjimo, tai bus tik todėl, kad joje žmonės bus tokie, kuriuose dega Dievo ir tėvynės meilė.

Prisimena Sokrato pavyzdys. Jis kalbėjo apie tobulą bendruomenę ir jos idealų įkūnijimą gyvenime. Jo draugas Glaukonas atkirto: "Netikiu tavo nupieštu idealiuoju miestu. Netikiu, kad jis šioje žemėje kur nors egzistuotų". Sokratas jam atsakė: "Ar yra toks miestas danguje, ar jis bus kada nors žemėje? Nežinau. Bet išmintingas žmogus gyvens pagal tokį miestą, nieko bendro neturėdamas su kitokiu, ir, taip elgdamasis, jis tvarkys visą savo dvasinį rūmą".

Ateitininkai savo didžiojo idealo, pilnai šioje žemėje įgyvendinto, tur būt, niekad nematys. Bet išmintingas bus žmogus, kuris, turėdamas prieš akis tą idealą, tvarkys savo dvasinį rūmą.

UŽUOVĖJA

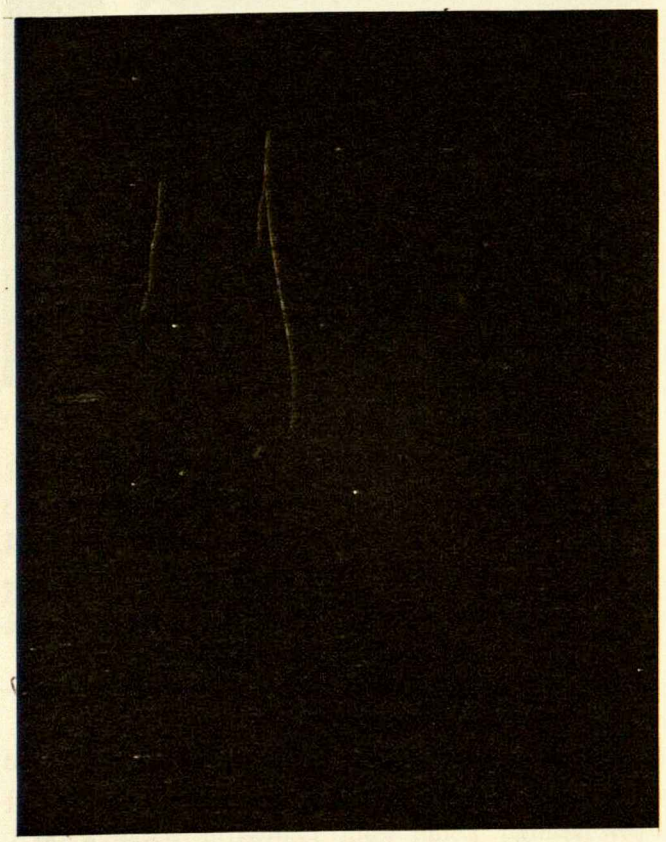

Aloyzas Pakalniškis

Mūsų kaimynystėje stovi karčiama. Nors viena iš daugelio apylinkės smuklių, bet yra prakilnesnė, nes pasivadinusi klubu. Šitoks vardas teikia jai aristokratiškumo atspalvį.

O yra tai didelis, raudonų plytų namas. Antrame aukšte juoduoja gyvenamų butų langai. Jų apačioje, vėjo pučiama, svyruoja alaus reklama.

Klubo durys visuomet atdaros, nesvarbu, koks bebūtų oras. Praeidamas pro jas, užuodi degtinės ir tabako kvapą. Veržiasi iš vidaus garsi muzika ir ūžesys.

Pažvelgęs vidun, pro dūmų debesį pamatai prekystalį, išilgai kėdėmis apstatytą. Už jo stovi šeimininkas. Tai drūtas žmogus, blizgančiai plika galva. Rimtai stebi jis klientus, sukryžiavęs ant krūtinės rankas, lyg rytų šalies valdovas. O tie jo klientai sėdi ant kėdžių, alkūnes į prekystalį atrėmę, ir, spoksodami į degtinės lentynas, garsiai šnekasi.

— Rupūžė tas Juozas. Paskolinau dešimtinę, ir dar šiandien negrąžino.

— Žalty, susikišk ją į savo...

— Ei, duok man daugiau būzo!

— Kur pinigai? Neturi pinigų? Lauk, valkata! Dar gėdos man pridarysi.

Pro duris išsvirduliuoja vyras. Vidutinio ūgio, apšepusiu švarku. Iš po blizgančių akių kyšo sutinusi, raudona nosis. Kažkur lyg matytas. O! Tai Kazimieras, buvęs mūsų kaimynas!

Gyveno jis rūsyje, nuolatos namų savininko prižiūrimas. Artimi draugai buvo jie, kartu buvo kariavę su bolševikais, kartu į Ameriką atvyko. Namų savininkas vedė, prasimušė į gyvenimą, o Kazimieras liko viengungiu ir alkoholiku. Dvidešimt metų prižiūrėjo jį namų savininkas, siuntė į darbą, atėmė uždarbį, dėjo į jo sąskaitą banke. Kas savaitę davė mažą pinigų sumą pragerti.

Prieš porą mėnesių Kazimieras užsinorėjo laisvės.

— Atiduokit banko knygutę, noriu gyventi vienas, — pasakė jis, vakarienę valgydamas.

— Ką? — nustebo šeimininkas.

— Tai, tuos pinigus tuoj pragertum, — pildama sriubą, gana realiai šnekėjo šeimininkė.

— Aš noriu vienas gyventi. Jei neatiduosite banko knygutės, į teismą eisiu. Tai mano pinigai.

Į teismą? — dar labiau nustebo šeimininkas. Bet juk mes draugai.

Tas smuklininkas tau protą sumaišė! — Brėždama samčiu į stalą, sušuko šeimininkė. Iš tavęs jis paskutinį centą ištrauks.

Jau čia šeimininkė trupučį nušnekėjo. Juk klubo savininkas yra susipratęs lietuvis patriotas. Tiek šimtinių aukoja jis operoms, operetėms ir įvairiems minėjimams! Argi galima šitaip šnekėti apie šviesų žmogų ir dar tokį geradarį?

Malonus žmogus yra klubo savininkas. o žmona iškepa kugelį, atvyksta nuolatiniai klientai, ir kaip tada linksma yra ten tą vakarą! Kitus net pats pakviečia, į namus patelefonuoja. Nepatogu atsisakyti, kai kviečia toks autoritetas.

Klube kartais įvyksta nesusipratimai, kai įsilinksminę klientai pradeda karščiuotis. Savininkas tada griebiasi griežtesnių priemonių, kaip ir pridera geram šeimininkui. Nusikaltėlis būna išstumiamas laukan. Bet klubo savininkas yra labai geros širdies, atlaidus žmogus, ir paklydėlis sekančią dieną būna vėl priimamas į užuovėją.

Kazimieras išsikovojo laisvę. Pasivadinę liudininkus, šeimininkai atidavė jam banko knygutę, jau net keturiolikos tūkstančių vertės. Kazimieras išsikraustė, išsinuomavo kambarį arti klubo ir pradėjo savarankiškai gyventi.

Ir dabar štai tas pats Kazimieras išvirto iš karčiamos ir nusvirduliavo į kitą gatvės pusę.

Po savaitės sužinojau, kad Kazimieras mirė. Jaunas mirė, tik penkiasdešimt penkeris metus tegyvenęs. Žmonės matė, kaip girtas grįžo namo, rankose savo kruviną galvą laikydamas. Greitosios pagalbos mašina nuvežė į ligoninę, iš kurios nebegrįžo. Ir taip užsibaigė dar vieno lietuvio gyvenimas.

Buvę šeimininkai rūpinosi, kad būtų palaidotas su žmogui priderama pagarba. Betvarkydami paliktus dokumentus, pastebėjo, kad banke belikę du tūkstančiai dolerių. Dvylika jau spėjo kažkur pradingti. Ir per porą mėnesių.

Nė klubo savininkas neužmiršo bičiulio. Iš savo klientų parinko jis pinigų vainikui. Bet koplyčioje vienas iš klientų taip ir pasigedo to vainiko Priėjo prie laidotuvių direktoriaus ir paklausė, kur yra klubo vainikas.

— Koks vainikas? — nekantriai atkirto direktorius. Neturėjo jis laiko daug šnekėtis.

— Na, mūsų klubo vainikas, —atsakė žmogus. Kai aiškiau būtų paminėjo ir klubo vardą.

— Iš jokios tavernos jokio vainiko negavome, šiurkščiai atsakė laidotuvių direktorius ir nuskubėjo į savo raštinę.

— Žaltys, — murmėjo sau klientas. — Žaltys, apgavo. Pinigus pasisavino. Rupūžė! Kur nukišai tuos pinigus?

— Šš̌š, — sušnibždėjo šalia stovinti moteriškė. — Negalima šventoj vieto keiktis.

— Biesas, — jau garsiai ištarė jis, išėjęs iš koplyčios. — Mano pinigus pasisavino.

Aišku, klubo savininkas nepasisavino pinigų, kaip tas tipelis teigė. Čia kažkur buvo įvykęs nesusipratimas. Gal gėlių krautuvė į kitus laidotuvių namus nusiuntė vainiką, o gal gėlių tą dieną nebeturėjo. Kaip ten bebūtų, klubo savininko čia kaltinti negalima. Jis yra lietuvis patriotas, ir jo klubas perdaug žinomas yra, kaip šilta užuovėja nuo šaltos gyvenimo tikrovės. Ir jis aukoja operoms, operetėms ir įvairiems minėjimams.

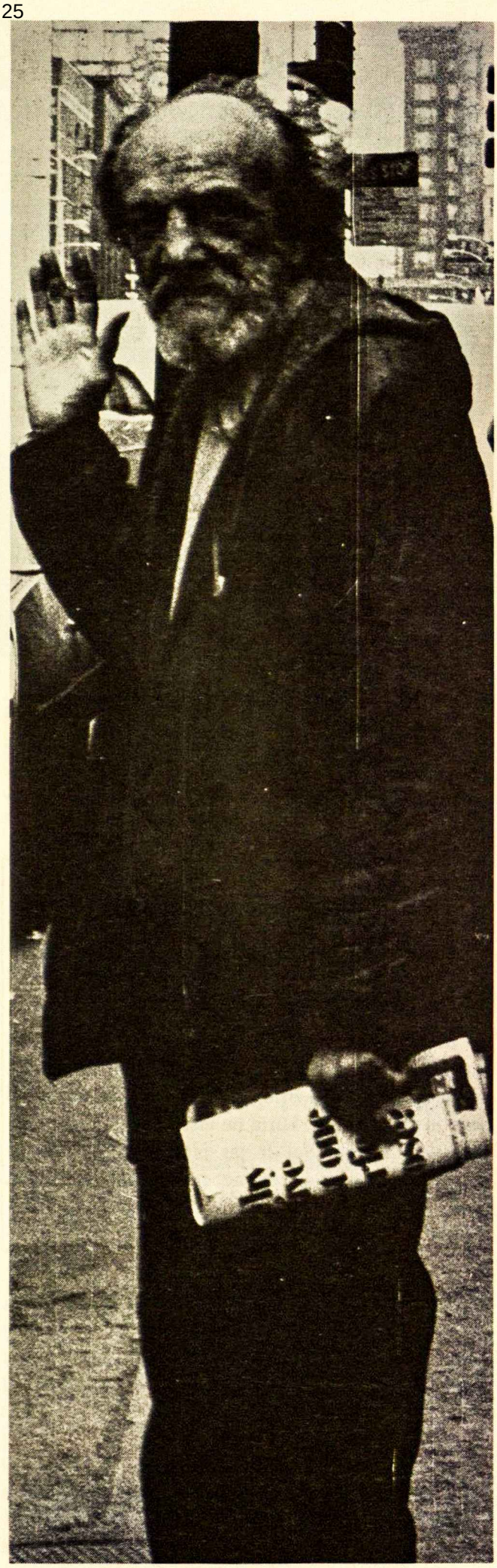

atvirai

Pereitame numeryje "Atvirai" skyriuje spausdinome p. Klemenso Jūros pasisakymus, liečiančius Petro V. Kisieliaus III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso aprašymą (žr. "Ateitis", 4 nr., 118 psl.), o taip pat to aprašymo autoriaus atsakymą. Čia į pokalbį įsijungia kun. Juozas Šeškevičius, Zelinos lietuvių parapijos klebonas Sao Paulo, Brazilijoj, labai daug dirbęs to Kongreso ruošoj ir eigoj.

Pirmiausia bandysiu pasisakyti dėl Klemenso Jūros minčių, liečiančių Petro V. Kisieliaus Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso aprašymą; paskui — dėl kitų K. Jūros pastabų; po to pateiksiu savo paties svarstymus apie Kongresą; galų gale — trumpa pastaba apie ateitininkiškuosius ryšius.

"Š. Amerikos ir Kanados jaunimas, kurį jie (jaunuoliai Brazilijoj) sutiko, jiems padarė gerą įspūdį".

Man atrodo, kad Kisielius savo straipsnyje vaizdavo jaunimo nuotaikas, o p. Jūra, nors dažnai vartojo "mes", reiškė savo nuomonę. Manau, kad mažai kas iš mūsiškių sutiktų indentifikuotis su p. Jūros nuomone ir tikrai niekas iš jaunimo. Todėl mano akims atrodo, kad Kisieliaus nuomonė daug labiau atitinka mūsų jaunimo galvojimą.

Mūsų jaunimas Lietuvos nepažįsta, niekas nebuvo nuvažiavęs, nepažįsta nei iš spaudos, kuria mažai domisi. Jei žino vieną kitą dalyką, tai iš senelių pasakojimų, kurie ne visuomet pasakoja teigiamus dalykus. Net ir tas jaunimas, kurs dalyvauja lietuviškam gyvenime, pažįsta Lietuvą tokią, kokia ji vaizduojama scenoje "Rugiapiūtės", "Šienapiūtės", "Joninių" ar "Lietuviškų vestuvių" proga, o ne tokia, kokia ji buvo ar yra. Todėl netenka abejoti, kad Š. Amerikos ir Kanados jaunimas, kurį jie sutiko Jaunimo Kongrese, jiems padarė gerą įspūdį. Ir kad jie nekartą savo širdyje ir nekartą garsiai savo lūpomis kartoja: "O kad taip būtų pas mus. Kad mes visa tai turėtume" ir panašiai. Tai Kisielius teisingai pastebėjo ir savo straipsnyje aprašė.

Kad kongrese nedalyvavo senosios kartos jaunimas iš Š. Amerikos, jie to nepasigedo ir aplamai tokiais reikalais savo galvos nekvaršina. Tuo labiau jiems svetimos Amerikos politinės klaidos, kurias ji padarė mūsų nenaudai, nes politika jaunimas nesidomi, net ir ta, kuri liečia Lietuvos reikalus. Jie daugiau žino, kad Amerika tūkstančiams lietuvių atidarė savo duris, suteikė jiems gyvenimo sąlygas laisvėje, davė progos išsimokslinti ir praturtėti. Man atrodo, kad juos žavi ypač tai, kad amerikiečiai turi galimybės keliauti, turėti laikraščius, jaunimo gausias organizacijas, stovyklas ir t.t. Iš ten grįžta susižavėję, tie, kurie ten buvo, o tiems, kurie nebuvo, kartais atrodo, kad Amerikoje visakas lietuviška.

"Mes patys nutaustame... Trečios kartos lietuviai... 'tonai komunistinės spaudos'..."

Nenorėčiau sutikti su p. Jūra, kad Amerika nutautino milijoną lietuvių. Man atrodo, kad mes patys nutaustume. Apie nutautinimą galima kalbėti ten, kur vartojamas smurtas, persekiojimai ir t.t.

Nežinau, kodėl p. Jūra kaltina taip smarkiai Ameriką dėl lietuvybės išnykimo, laikraščių užsidarymo, rietenų ir t.t. "Juokiasi puodas, kad katilas juodas". Kiek laikraščių pas mus išliko? Kiek skaitytojų turime? Ar seniai nustojo visą pasaulį piktinusios rietenos"?

Tiesa, mes džiaugėmės, kad kongrese mus atstovavo trečios kartos lietuviai. Bet jei atsiminsime kelintas nuošimtis šios kartos lietuviukų dar rūpinasi lietuvišku reikalu, gal sumažės noras smerkti kitus. Be to, reiktų atsiminti, kad mūsų senoji emigracija žymiai jaunesnė už amerikietiškąją. Iš praėjusio šimtmečio negausios Brazilijon emigracijos nedalyvavo nė vienas ne tik kongrese, bet nė penkiasdešimties minėjime.

K. Jūros frazę "tonai komunistinės spaudos iš Amerikos", manau, reikia suprasti, kaip poetinė priemonę, vadinama hiperbole, kaip pvz. "O tų kraujelių iki kelelių, o ašarėlių, lig pažastėlių". Daug metų lankiau lietuvių namus, visų, neišskiriant nė komunistų, tačiau tokios spaudos niekur matyti neteko. Dažnai rasdavau iš Lietuvos siunčiamą "Už grįžimą į tėvynę", retkarčiais vieną kitą komunistišką Darbą ir Urugvajaus. Bet gal p. Jūra žino šaltinius, kurių mes nežinome. Tačiau trijų-keturių dešimtmečių rezultatą visai aiškiai matome, o jis, "Anykščių Šilelio" žodžiais tariant, yra toks: "Visa prapuolė, tik ant lauko pliko kelios pušelės apykreivės liko". Labai užsipuolęs gal ir surinktum tuziną karšinčių, kurie dar svajoja apie komunistinį rojų žemėje. Tačiau jau nėra jokio organizuoto veikimo, niekada nebuvo ir nėra komunistinės idėjos lietuviškos kilmės jaunime. Ir kad taip atsitiko nuopelnas ne mūsų, o Lietuvos užgrobikų, kurie savo nežmonišku elgesiu atšaldė savo idėjas.

Būtų idealiau, jei taip išaukštinta studijų savaitės drausmė būtų buvusi nereikalinga. Jei jaunuolis sutinka būti kongreso atstovu, priima visuomenės paramą, tai turėtų su visu rimtumu atsidėti kongreso darbui. Todėl kaip galima būtų

"... dėmesį atkreipė š. m. balandžio mėn. "Ateityje" išspausdintas Petro V. Kisieliaus straipsnis. Tai vienas iš geriausių šia tema pasirodžiusių spaudoje. Rekomenduojame jį perskaityti dėl pilno ir objektyvaus kongreso įvertinimo be nuklydimų į nereikšmingas detales."

Romas Kasparas, "Pasaulio Lietuvy", 126 nr.

Kongreso atstovų atsakomybė... Reikėtų atstovus ir turistus atskirti, o taip pat įvertinti vietines pajėgas.

Man atrodo, kad kongresas buvo toks svarbus įvykis, kad būtų neteisinga tik jį pagirti, pasidžiaugti ir užmiršti. Svarbu iškelti jo teigiamas ir neigiamas puses, analizuoti jo ligą ir nutarimus ir ypač stengtis juos vykdyti.

pateisinti galvojančius, kad studijų savaitė "kenkė" atstovų turistiniams interesams? Lygiai neteisingai galvojo ir tie, kurie manė, kad ir studijų dienų proga būtų buvę galima paūžauti. Turėtų būti suteiktos kuo didžiausios galimybės iš kitur atvykusiam jaunimui pažinti kraštą ir pasinaudoti turistiniais malonumais, bet jokiu būdu ne kongreso programos sąskaiton.

Kas liečia ne atstovus, bet kongreso turistus, manau, kad šios dvi grupes reikėtų atskirti. Jei-

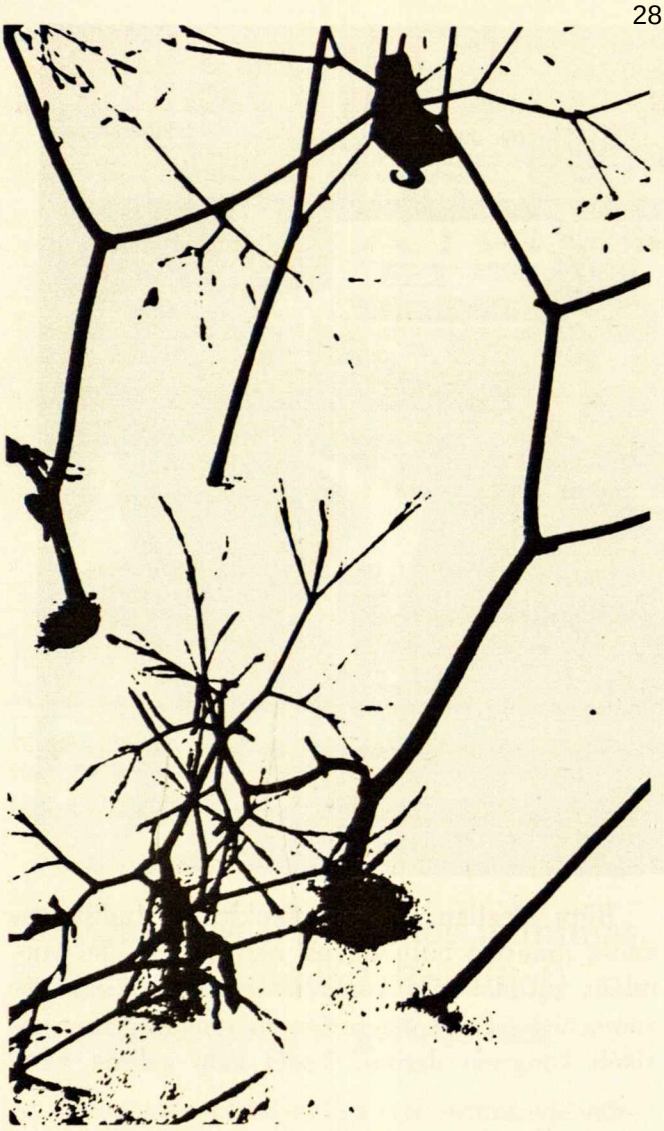

Būdama pumpuru, nedrąsi, nežavinga,
Buvau per paprasta, nereikalinga.
Tik Tu vienas išdrįsai mane pamylėti,
Rūpestingai tą pumpurą prižiūrėti.
Dabar Tau pavydi — ir pavydės,
Nes kvapnų ir spalvingą žiedą
Prisisegęs esi prie širdies.

●

Į meilę Tu mane viliojai.
Nuoširdumu buvai vylingas.
Bet neįsiurbei į savo tuštumą.
Supratau Tavo žaismą — esu laiminga.
Manęs neapgavęs, neapsigauk:
Manęs nelaimėjęs, negailestauk...
Be ryšių
Laimingas Tu.

●

Jūra, Tu šelmiška Jūra!
Nesitenkini duotomis atmatoms!
Kartais piktuoju — audromis,
Dažniausiai slaptai — vogčiomis,
Atsiimi tą, kas, manai, Tau priklauso!

O b e l ė

---

gu turistai atvyktų kita proga mes būtume galėję juos geriau priimti, patarnauti ir pabendrauti. Pačiu kongresu turistai perdaug nesidomėjo. Kai buvo koks parengimas su vaišėmis, reikėjo į viešbutį siųsti keturi ar penki autobusai, o kai buvo koks kultūrinis parengimas ir vieno autobuso buvo perdaug. O jeigu nebūtų tuo pačiu metu turistų, tai vietiniai daugiau galėtų skirti dėmesio kongresui. Abudu dalykai yra geri: ir svečiai-turistai, ir kongresas. Bet abudu kartu pasidaro perdaug. Pagal lietuvišką priežodį. — "Perdaug du grybai į barščius".

Liūdna, kad "Baltijos" vadovas Kanados lietuvių spaudoje parašė, jog nesutikęs nė vieno P. Amerikos lietuviuko, kalbančio lietuviškai. Gaila, kad tiek jis, tiek pati "Baltija" nestebėjo Brazilijos lietuvių jaunimo "Žvakidės" pastatymo; būtų turėję progos išgirsti čia gimusius pakankamai gerai kalbančius lietuviškai. Mūsiškiai tikėjosi, kad svečiai norės ne tik savo pajėgas parodyti, bet ir mūsiškių, nors ir silpnesnių, pamatyti. Gaila, taip neatsitiko. Mūsiškį jaunimą lengviau pritraukti lietuviškoje programoje pasirodyti, negu vien pasyviai stebėti. Jeigu svečiai būtų parodę priešingą pavyzdį, tikimės, mūsiškius būtų paveikę teigiamai. Laimė, kad studijų dienų dalyviai visi atėjo į mūsiškių programą ir tas pakėlė nuotaiką.

Apie ateitininkiškuosius ryšius

Dar viena pastaba ateitininkišku reikalu. Džiaugiamės Kongrese atgaivinę asmeniškus kontaktus. Tikėjomės gyvesnio ryšio ir ateityje. Kadangi susitikti sunku, tai bandėme tą ryšį palaikyti laiškais. Tačiau ne tik nepajėgėme kitus sudominti mūsų problemomis, bet nė atsakymo į tuos laiškus negavome. Neatsako niekas... Laiminga išimtis yra Gabija Juozapavičiūtė ir Ateities Redaktorius.

Jūsų Juozas Šeškevičius

Vytukas šlapias lovoje. Žmona: "Prašau man padėti jį pakelti?" — "Taip".

O kas gali auką pakelti ir, ją pasveriant, įkainuoti? Tik Dievas. O kaip Jis įkainuoja Sūnaus mirtį?

Ar ne verčiau ieškoti — "Dar prašau jį palaikyti?" — "Taip" — gimstančių naujų grožio daigų? Lietuvių kronika daug jų pirašius.

Jau pats sugebėjau pastebėti, kad vonia beveik užsikišo. Čia dėmesys būtinas.

Išvietė nebeveikia gerai. Žmona taktiškai paklausė apie tai. "Ar kas sugedo?" "Kažkas neesminiai pasikeitė", atsakau. Susižiūrėjom ir nusišypsojom.

Aš tik ką buvau matęs dalį televizijoje rodomą Leon Uris ŠB VII. Man širdis skaudėjo, kad niekas neapverkia tokiu milijoniniu mastu mūsų lietuvių, net ir dabar kenčiančių Sibire. Ar mūsų auka mažesnė?

Bet atrodo ne to klausiu.

TĖTE, EINAM SUPTIS

Šį vakarą gerokai pirštą įsipioviau. Taisiau baltinių džiovintuvą. Bestumiant ranka paslydo, ir skarda cankt ir į pirštą. Proga rašyti.

Šiandien problemų sūkuriai truputį prasiblaivė ir teko minties žvilgsnį mesti į komunikacijos ryšį tarp vyresnių vaikų ir savęs. Pastebėjau, kad porą savaičių aš nuo vaikų išsisukinėju. Jūs palaukit, o aš turiu šį bei tą padaryti. Kai šį bei tą atlieku, tai laikas arba jiems eiti gulti, arba man į darbą.

Didvyriškai nusiteikęs, po vakarienės suorganizavau iškylą į parką. Nupirkau kamuolį. Pasiruošiau rungtynėm. Ogi Marytė ir Vytukas truputį jį pamėtė, truputį pagaudė ir "Tėte einam suptis. Tėte, žiūrėk, antys!" Jiems naujasis kamuolys, lyg dulkės mėnuly. Bet mano kompanija — visai kitas dalykas. Jie buvo puikiausiai patenkinti, kad kartu mėginau žaisti. Kiek jie vaikščiojo, žiūrinėjo, šokinėjo ir čiauškėjo! Tėte, taip. Tėte, kitaip. Tėte, žiūrėk! Ar matai? Tėte, einam. Tėte, ar galiu mesti į vandenį? Tėte, dar pabūkim. Kodėl? Aš tikrai nustebau, kiek mažai jiems reikia ir kokie jie išradingi. Vos spėjau jų išdaigas sekti.

Šiom dienom mėginu sąmoningai Viešpačiui dėkoti už Jo visas dovanas. Šio vakaro vaikučių džiaugsmas pasauliu man lyg akis nuvalė. Ačiū už tai!

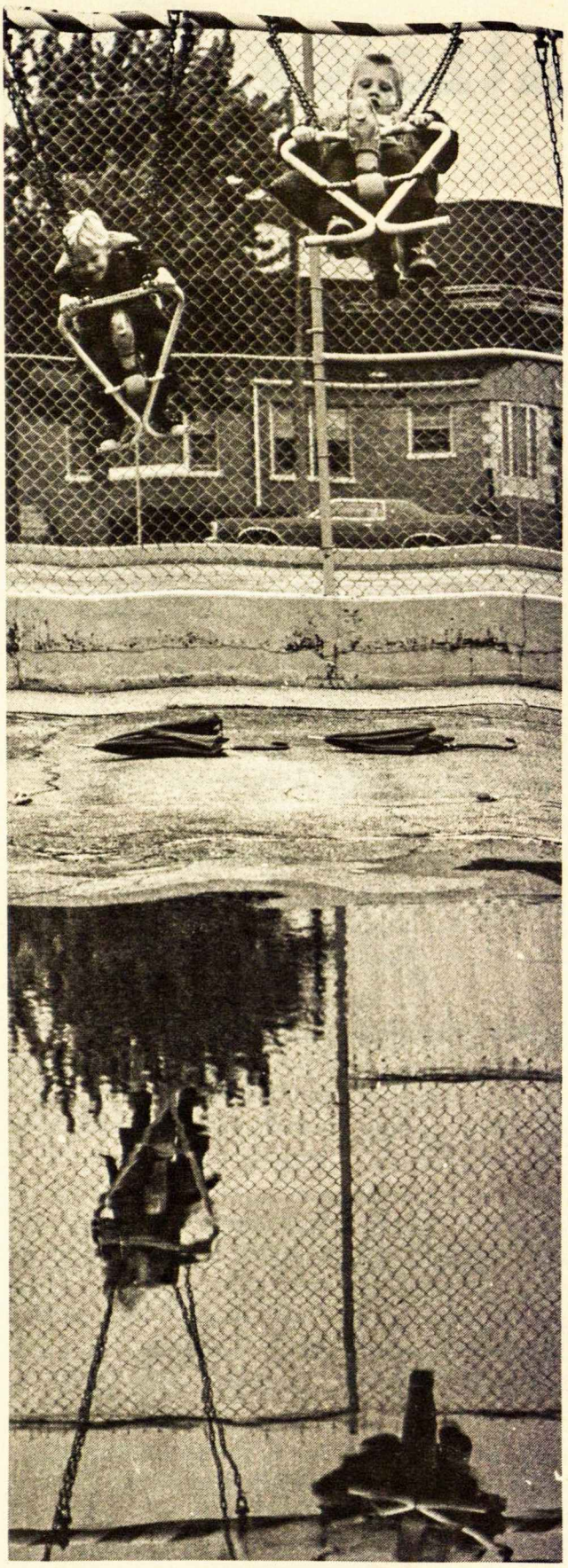

MŪSŲ ŠEIMOJ

8

JONAS DIEVAŽYS

atžalos

ŠIRDIS Į ŠVIESĄ VERŽĖSI

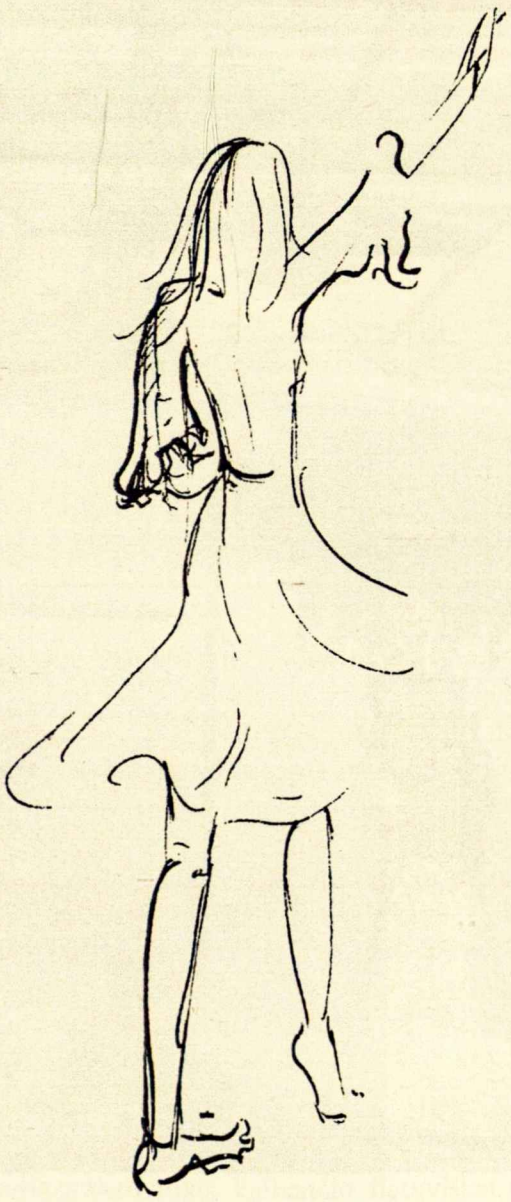

Eilėraščiai ir piešinys
šešiolikmetės Loretos iš Lietuvos

Supratus begalinį ilgesį,
Mane užvaldžiusį,
Širdis į šviesą veržėsi.
Draskiau pilkumą,
O priešais vasaros miražai atsivėrė.

Pilkumo skiautes
Vėjas išnešiojo.

Aš niekad negalėjau
Nuraminti ežero,
Kad debesys galėtų pamatyti
Savąjį nuogumą
Ir išlyti...
Paskandinant jį ir mano liūdesį
...ir lijo, lijo!...
Su saule bėgom palydėti vasaros.

Pakilo paukščiai dideliais sparnais,
Ir pušys
Neįstengė sulaikyti jų,
Nors stiebėsi viršūnėmis į aukštį.
Paukščiai,
Sparnais praplėšę tamsią naktį,
Nuskrido jie į tolį,
Kur rausva padangė
Skelbė naują dieną
Ir mano pilies bokštai,
Palydėję miglą iki ežero,
Pabudo.
Pražydę medžiai gėrė rasą
Ir laukė saulės šilumos.
Per naktį vėjuje sustingę, išstovėję.
O aš lydėjau akimis paukščius.
Kokie jų dideli spranai.

Lietuvių Bendruomenės Cicero Apygardos paskelbto konkurso pirmą premiją laimėjo Vitas Laniauskas, šįmet jau pirmų metų gimnazistas. Čia pateikiame ištraukas iš jo premijuoto rašinio.

OKUPUOTOS LIETUVOS KANKINIAI IR KO JIE MUS MOKO

"Drauge" įdėta žinutė, skelbianti rašinio konkursą: "Lietuvos Kankiniai ir mano ryšys su jais". Būdamas lituanistinės mokyklos mokinys, bauvau tiesiogiai paliestas ir aš; be to, mokykloje mokytojų paragintas, nutariau ką nors parašyti.

Parėjęs namo iš mokyklos, apie tai papasakojau savo namiškiams. Čia į talką atėjo mano mama, kuri buvo mano pirmoji mokytoja. Vytės Nemunėlio ir Pūkelevičiūtės eiliuotom pasakom išvedė mane į lietuvišką pasaulį. Oi, norėjau tada su Kriuksiuku lėktuvu skraidyti. Mes susirinkome reikiamas knygas: "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikas", "Laiškai Lietuviams", "Laivas" ir keletą "Tėviškės Žiburių" numerių, "The Violations of Human Rights in Soviet-Occupied Lithuania". Kun. Ylos "Priest in Stutthof" jau buvau skaitęs anksčiau. Prasidėjo didelis darbas.

Ištisas dvi savaites vakarais vartėme Kronikų, kitų knygų ir žurnalų lapus. Skaitėme pasikeisdami. Perskaičiusi keletą lapų, ji sustodavo, paaiškindavo, o aš ant lapo pasižymėdavau ar ištisai nusirašydavau. Mirusiuosius mama palydėdavo savo Amžinuoju atilsiu, o nuteistiesiems prašydavo Aukščiausiojo ištvermės. Augo perskaitytų lapų skaičius, kartu augo juodraštyje ir mano rašinys "Kankiniai".

Praėjusiais metais mačiau Genocido parodą. Tai pirmosios rusų okupacijos metais nuotraukomis parodytas okupanto žiaurumas. Pravieniškių ir Rainių miškelyje įvykdytos žudynės neįsivaizduojamos. Jie buvo nužudyti dėl to, kad mylėjo Dievą ir tėvynę. Telšių gimnazijos 6-tos klasės mokinys ir ateitininkų kuopos pirmininkas Žvirzdinas tardymo metu tardytojams pasakė: "Aš pasiruošęs mirti už idėjas, kurios niekad nemiršta".

* * *

Perskaitęs Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikas, įsitikinau, kad tai yra tikslus sąrašas nusikaltimų, padarytų Lietuvos pavergėjo prieš mūsų ten gyvenančius tikinčiuosius.

* * *

Tikintieji, nebijodami kalėjimo, nutarė atvirai priešintis skriaudėjams. Dėl to ir gimė "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika". Kun. Zdebskis, kuris nuteisiamas kalėti už tai, kad mokė vaikus katekizmo, įrodo okupanto tikslą — bet kuria kai na sunaikinti tikėjimą. Kronikoje pilna šitokių teismo aprašymų. O Nijolės Sadūnaitės teismas už Kronikų platinimą, mane labiausiai sudomino. Ni jolė Sadūnaitė buvo suimta 1974 metais rugpiūčio mėnesį 27 dieną. Kratos metu buvo rasta rašomoji mašinėlė, kuria perrašė Kroņikos antrąjį numerį. Ji buvo areštuota, kaip didžiausia nusikaltėlė okupanto įstatymams.

* * *

Tai Dovydo kova su Galijotu. Ji neturi rankoje nė akmenėlio — rašo "Tėviškės Žiburiai". Ji laisva nuo baimės. Ar ne Kristus kalba jos lūpomis?

"Esu teisiama už tiesą ir meilę žmonėms. Kas gali būti gyvenime svarbiau, kaip mylėti žmones, jų laisvę ir garbę". Nijolė Sadūnaitė, kovodama su okupanto melu, eina kankinės keliu. Ji yra mūsų tautos pasididžiavimas.

Dabar ką ji turi bendra su manimi? Kokiais ryšiais aš esu rišamas su ja? Gimiau didelėje šalyje, turinčioje 200 milijonų gyventojų. Šalis turtinga. Niekados man duonos netrūko. Gimiau šaly, kur pats lipinau nepaprastu greičiu skrendančių lėktuvų modelius, visus vandenynus raižančius, atomo jėga varomus, lėktuvnešius ir povandeninius laivus. Dar atsimenu, kai stebėjau Neil Armstrong pirmuosius žingsnius mėnulyje, kur įtvirtino JAV vėliavą, vėliavą šalies, kurios aš esu pilnateisis pilietis. Todėl pilnai galiu teigti — This land is my land from California to the New York island.

Esu ateitiņinkas. Vienas iš penkių mūsų organizacijos principų tautiškumas pabrėžia, kad gimimo vieta neapsrendžia mano tautybės. Tautybė yra paveldima. Jei mano tėvai lietuviai, tai ir aš esu lietuvis. Aš ir Nijolė užaugome prieš šimtmečius Lietuvos žemėn įaugusio Braždžionio "Ažuolo" pavėsyje. Lietuvių kalba, mūsų tautos papročiai, jos didinga istorija yra to "ąžuolo" šaknų sultys, maitinančios mane ir Nijolę. Ji yra mūsų šeimos narys, ji yra mano ir mūsų visų sesuo.

(Nukelta į sekantį puslapį)

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ SĄJUNGA, 1973 - 1976

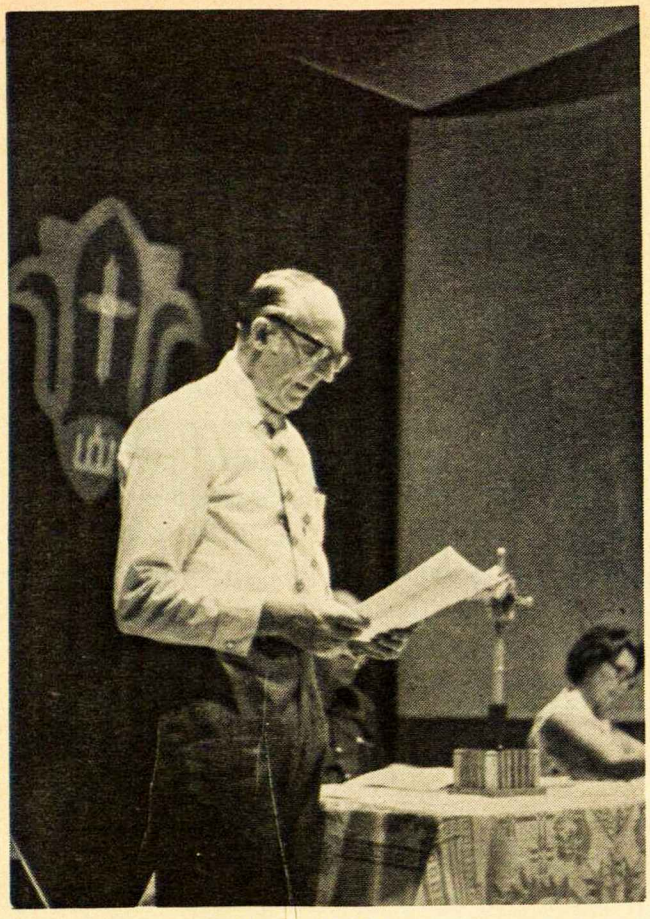

Jonas Vaitkus

Kiek sutrumpintas ASS centro valdybos vicepirmininko Jono Vaitkaus parnešimas sendraugių suvažiavime rugpiūčio 7 d. Philadelphijoje.

Centro valdyba savo kadenciją pradėjome 1973 metų **gruodžio mėnesio** pradžioje. Pareigomis buvo pasiskirstyta taip: Juozas Laučka — pirmininkas, **Pranas Baltakis** — vicepirm., Jonas Vaitkus — **sekretorius**, Genė Vasaitienė — **iždininkė** ir Roma **Žilionienė** — valdybos narė. Tame pat posėdyje **buvo nutarta** dvasios vado pareigoms pakviesti **kun. Kazimierą** Pugevičių, o informacijos reikalams, **atsarginį** narį Juozą Vitėną. Gaila, kad praėjus **metams**, mūsų pirmininkas Juozas Laučka **išvyko į** Muenchеną vadovauti Laisvės Radijo **lietuvių skyriui**. Jam išvykus, teko šiek tiek persitvarkyti. Šiuo metu esame du vicepirmininkai — Pr. Baltakis ir aš (J. Vaitkus), o sekretorės pareigas perėmė Roma Žilionienė, kuri taip pat yra ir koordinatorė jaunimo reikalams.

Statistiniai duomenys. Turimais duomenimis sąjunga turi apie 1200 narių, išsiblaškiusių po visą pasaulį. Didžiausias skaičius, žinoma, yra Jungtinėse Valstybėse — 990, Kanadoje — 110, Vakarų Vokietijoje — 30, ir likusieji išsiblaškę kituose kraštuose. Kiek didesnis skaičius yra Australijoje. Iš laikraščių žinome, jog Adelaidėje yra skyrius; rašiau du laiškus sekretorei — jokio atsakymo.

Sąjunga pasidalinusi į 17 skyrių: 13 Jungtinėse Amerikos Valstybėse, 2 Kanadoje, 1 Vakarų Vokietijoje ir 1 Australijoje (Adelaidėje). Be to, turime keliolika narių, kurie gyvena toliau nuo centrų ir su jais susirašinėjame atskirai.

Ji šiandien koncentracijos stovykloje. Ji kenčia už mūsų tautos švenčiausius įsitikinimus: už laisvę ir garbę. Jie prašo mūsų pagalbos. Kronikoje štai kaip išsireiškia: "Mes, Lietuvos katalikai, prašome savo brolius išeivijoje ir visus Lietuvos bičiulius pasaulyje informuoti plačiąją visuomenę ir tautų vyriausybes apie žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje. Jūsų, broliai ir Lietuvos bičiuliai, energija ir auka šiuo metu mums yra gyvybiniai reikalinga". Tad nelikime abejingi jų prašymui.

Marijos žemės vaikai, kovodami už Jos Sūnaus garbinimą, tapo kankinių tauta.

Pasitikėdami Aukščiausiojo teisingumu, jie nuolatos kartoja:

O tačiau Lietuva
tik atbus gi kada:
ne veltui ji tiek iškentėjo!
Kanklių balsą išgirs,
miegąs kraujas užvirs,
nes Kryžius gyvatą žadėjo.

Vitas Laniauskas

Skyrių veikla. Prieš kurį laiką kreipėmės į skyrių valdybas, prašydami mums atsiųsti savo skyriaus paskutiniųjų 3 metų veiklos bei darbų apžvalgas. Dešimt skyrių prisiuntė prašytus pranešimus. Jie visi įdomūs, tačiau savo problemomis jie visi panašūs. Visuose skyriuose didelė sendraugių dalis dalyvauja aktyviai tos vietovės lietuviškoje visuomeninėje ar kultūrinėje veikloje. Tai labai puikus ir pagyrimo vertas dalykas. Tačiau liūdnesnis dalykas, kai visuose pranešimuose išryškėja faktas, jog ateitininkiškoje organizacijos veikloje sendraugiai dažnai nenoriai arba visai nedalyvauja. Jei į susirinkimus ateina 40 procentų, tai jau neblogai. Dažnai dalyvaujančių nesiekia net 20 procentų — tai jau liūdnokas reiškinys. Kitas dalykas visuose pranešimuose išryškėja, kad mūsų jaunieji akademikai nepakankamai gausiai įsijungia į ateitininkiškąjį veikimą.

Chicaga. Narių skaičius:338 (275). Aktyvūs — 50. 3-5 susirinkimai per metus. Ruošiama Šeimos šventė, Ateitininkų Kūčios, Gavėnios seminarai, parodos, iškylos. Susirinkimus lanko tik bevaikiai sendraugiai. Kiti, su šeimomis, sakosi dirbą su moksleiviais. Vyresnieji nariai gausiai dalyvauja visuomeninėje veikloje. Buvo stengtasi pritraukti jaunuosius ateitininkus į skyrių. Suruoštas vakarėlis su menine programa. Išsiuntinėti pakvietimai kiekvienam. Paskelbta laikraščiuose — neatėjo...

Detroitas. 70 narių (visi užmoka nario mokestį); 30-35 aktyvūs. 2-3 susirinkimai per metus. Kasmet ruošiama Kristaus Karaliaus šventė, Šeimos šventė, Užgavėnių pobūvis. Jaunieji akademikai, su mažomis išimtimis, į ateitininkiškąją veiklą neįsijungia. Apie 20 sendraugių dalyvauja lietuviškoje visuomeninėje veikloje.

Clevelandas. 104 narių (93 užsimoka nario mokestį); 59 — aktyvūs. 2 susirinkimai per metus. Juose dalyvauja apie 30 narių. Kasmet rengiama Kristaus Valdovo ir Ateitininkų šeimos šventės bei išvykos. Didesnį pasisekimą turi vakaronės. Tai pirmojo mėnesio penktadienio vakare Šv. Mišios ir Komunija. Po šv. Mišių parapijos salėje vyksta pašnekesiai religinėmis, kultūrinėmis ar šeimos auklėjimo temomis. Temą pasiūlo vienas iš skyriaus narių. Tose vakaronėse dalyvauja 35-50 žmonių. Kas ruošiama, ruošiama sendraugių, moksleivių ir studentų kartu. Jaunieji akademikai neįsijungia. Gal net ir dėl to, jog ten dalyvauja ir jų tėvai.

Waterburis. Šiam plačią apylinkę apimančiam skyriui priklauso ne tik Waterburio, bet ir Bridgeporto, Hartfordo, New Haveno, New Londono bei Putnamo sendraugiai, viso 56 nariai. Susirinkimuose, kurių turima 2-3 per metus, dalyvauja apie trečdalis narių. Didžioji skyriaus narių dalis aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje; ateitininkiškoje veikloje aktyvių — 30-35.

New Jersey. Skyriui priklauso 24 nariai. Ruošiami per metus du proginiai susirinkimai. Daugumas narių dalyvauja lietuviškoje veikloje.

Philadelphijoje yra apie 30 narių. Šaukiami tik metiniai susirinkimai, rengiama Šeimos šventė, o laiks nuo laiko ruošiami kultūriniai parengimai visuomenei. Didelė dalis skyriaus narių dalyvauja lietuviškoje visuomeninėje veikloje.

Baltimorės skyriuje yra 16 narių. Skyrius ruošia 1-2 susirinkimus per metus. Nariai aktyviai dalyvauja visuomeninėj lietuvių veikloj.

New Yorko skyriuje yra 102 nariai. Ruošiami 2-3 susirinkimai per metus. Be to, prieškalėdiniai ir priešvelykiniai susikaupimai, Šeimos šventė, metinės ateitininkų šventės, išvykos bei užgavinių kaukų balius. Pranešime pirmininkas savo narius suskirstė šitaip: Pasyvieji — stovi nuošaliai, nors jaučia su ateitininkais. Savojo ūkio darbininkai — tai valdyba su nedideliu būreliu labai nuoširdžių talkininkų, vežančių organizacinį vežimą: Kultūrininkai, visuomenininkai — jie organizaciniams reikalams neturi laiko, tačiau veža didžiulį kultūrinį ir visuomeninį vežimą. Jaunimas, kurio yra gerokas būrys — apie 30 — su mažom išimtim, į ateitininkų sendraugių sąjungą nesijungia. Jie buvę studentai ateitininkai, bet jei ir dirba visuomeninį darbą, tai tik kaip jaunimas, ne kaip ateitininkai.

Hamiltone (Kanadoj) yra 25 nariai (iš jų 8-10 aktyvūs). Rengiami 3-4 susirinkimai per metus, o taip pat Kristaus Karaliaus ir šv. Kazimiero švenčių minėjimai. Didelė dalis sendraugių dalyvauja visuomeninėje lietuvių veikloje.

Vakarų Vokietijoje yra apie 30 sendraugių. Kasmet ruošiama Europos lietuviškųjų studijų savaitė. Jaunoji generacija nerodo noro tęsti veiklos tradicijos. Ateitis problematiška. Nei studentų, nei moksleivių ateitininkų nėra.

Mūsų uždaviniai —jaunų akademikų įjungimas. Perėmus pareigas, mūsų vienas pačių aktualiausių uždavinių ir siekimų buvo — įtraukti sendraugių sąjungon kiek galima didesnį skaičių jaunųjų akademikų, dalyvavusių studentų ateitininkų judėjime. Mes visi gerai žinome, kad mū-

sų sąjungos ateitis priklauso nuo prieauglio. Šiuo metu mūsų sąjunga yra gan stipri, tačiau iš Lietuvos atvykusi ateitininkijos karta pamažu pasitraukia iš gyvenimo arenos, ir mūsų eilės retėja. Tiesa, negalime sakyti, kad jaunieji visai neįsijungia. Jų įsijungia, tačiau galėtų įsijungti daug gausiau. Centro valdyba paaukojo daug laiko tą klausimą begvildendama, bet nerado magiško atsakymo. Nerasta atsakymo ir pokalbiuose su kitais mūsų vadais. Parašėme laišką tuo reikalu skyriams, prašydami sugestijų ir adresų žinomų jaunųjų akademikų, neįsijungusių į sendraugių sąjungą. Atsakė 6 skyriai. Gavome 15 adresų. Parašėme kiekvienam laišką. Laiškai negrįžo, bet negauta jokio atsakymo. Svarstėme net specialaus įgaliotinio prie kiekvienos skyriaus valdybos įsteigimą, Jis rūpintųsi tuo klausimu ir būtų atsakingas tiesiogiai centrui. Galutinio sprendimo neprieita. Savo posėdžiuose klausėm: Kodėl jaunieji akademikai ateitininkai, užbaigę mokslus, nenori jungtis į sendraugių sąjungą. Vieniem atrodo, jog nesijungiama, kadangi per daug užimti profesiniais reikalais. Kiekviena pradžia yra sunki. Kiti galvoja, jog, sukūrus šeimas, susilaukus prieauglio, nebelieka laiko ateitininkiškai veiklai. Tačiau yra pastebėta, kaip tik jaunosios šeimos — jaunieji tėvai grįžta tiek į visuomeninį lietuvių gyvenimą, tiek į ateitininkiškąjį veikimą. Nurodomos ir kitos priežastys: a) nematymas ar nesupratimas konkretaus tikslo mūsų organizuotai veiklai; b) stoka darnaus, gyvo ir pavyzdingo organizacinio darbo vyresniųjų tarpe. Kivirčai ir skaldymasis juos atbaido; c) stoka nuoširdaus dialogo vyresniųjų su jaunesniaisiais. Nenoras dalyvauti toje pat organizacijoje su tėvais; e) kai kam net sąjungos sendraugių vardas užkliūva, nors to primetimo mažiausiai girdėjome iš jaunųjų.

Tas klausimas ir toliau bus gvildenamas. Mes visi esame įpareigoti kokį nors sprendimą rasti, kad kuo daugiau jaunųjų surastų kelią į sendraugių sąjungą.

Moksleivių reikalai. Mes visi, tur būt, sutiksime, jog vienas svarbiausių sendraugių sąjungos uždavinių yra — rūpintis moksleiviais ateitininkais: jiems padėti, juos globoti. Kiekviena proga raginome skyrius aktyviai įsijungti moksleivių globojimo ir vadovavimo darban. Malonu konstatuoti, kaip ir iš skyrių pranešimų girdėjome, jog didžioji dalis skyrių savo darbą šioje srityje gražiai ir sėkmingai atlieka. Viena rimčiausių problemų šioje srityje yra globėjai. Ankstesnioji moksleivių centro valdyba, vadovaujant kolegai Šeštokui, šioje srityje buvo padarius nemažą pažangą. Šiai problemai prieš porą metų nemažą dėmesio buvo parodžiusi Federacijos Taryba, tačiau ji sustojo, vos pradėjusi ją nuodugniau gvildenti. Šiuo metu mūsų vicepirmininko Pr. Baltakio iniciatyva yra sudarytas komitetas, kuris tą klausimą turėtų rimtai pasvarstyti ir imtis konkrečių žygių išspręsti. Mes bandome palaikyti kaip galima glaudesnį kontaktą tiek su moksleivių, tiek su studentų sąjungų vadovybėmis.

Stovyklos. Kiekvienais metais ruošiame dvi vasaros stovyklas. Viena jų būna Dainavoje — daugiau šiaurės vakarų rajonui, kita Kennebunkporte — rytiniam pakraščiui. Jose dalyvauja pusėtinai sendraugių. Mūsų nuomone, jos mum visiem labai naudingos. Tai puiki proga ne tik pailsėti, bet ir susitikti, susipažinti su kitų skyrių sendraugiais, padiskutuoti bendras problemas. Be to, stovyklos duoda ir dvasinio bei kultūrinio atsigaivinimo vakarinėmis programomis. Džiugu pasakyti, kad mūsų vasaros stovyklos tampa gražiomis ateitininkiškos šeimos poilsio ir studijų dienomis.

Baigminės pastabos. Tenka pasidžiaugti dideliu sendraugių įnašu į mūsų visuomeninę ir politinę veiklą. Tiek visuomeninėje, tiek kultūrinėje, tiek ir politinėje srityse ateitininkai sendraugiai verčia tikrai didelę vagą. Tiesa, yra debesėlių: nesantaikos ir skaldymosi reiškinių. Tačiau, jei parodysime vienas kitam daugiau pagarbos ir krikščioniškos meilės, išnyks visi nesutarimai, o būdami vieningi, tapsime darnaus sugyvenimo ir gražios veiklos pavyzdžiu.

Nesileiskime užgožiami šių dienų triukšmo ar materijos. Būkime pavyzdžiu mūsų jaunųjų siems... Visomis jėgomis įvairiausiais būdais skelbkime pasauliui apie Katalikų Bažnyčios persekiojimą Lietuvoje, apie Sovietų daromą neteisybę lietuvių tautai...

Būkime tvirti savo ateitininkiškuose principuose ir savo gyvenimu liudykime mūsų kilnųjį šūkį: Visa atnaujinti Kristuje!

laiškai

Šia proga norėčiau pasidžiaugti Ateities didžiuoju jubiliejum. Gera ir džiugu matyti laikraštį gyvą ir tarpstantį su kuriuo teko užaugti ir suaugti. Išrauta iš gimtosios žemės, kaip ir mes visi, pakėlusi didžias gyvenimo audras, išgyvenusi kūrybinių jėgų nuosmūkį ir žmogiškuosius nesugebėjimus —Ateitis, atsinaujinus ir atgavus savitą veidą, vėl drąsiai liudija mūsų didįjį šūkį — Visa atnaujinti Kristuje! Šio jubiliejaus proga linkiu Jums ir visam Ateities žurnalo redakciniam kolektyvui ir toliau sėkmingai skiepyti ateitininkuose Amžinosios Tiesos dvasią, ateitininkiškųjų vertybių prasmę ir žadinti savitarpio meilės bei pagarbos jausmą. Dieve padėk!

Jonas Vaitkus, Ateitininkų Sendraugių Sąjungos vicepirmininkas

SPAUDA APIE "ATEITĮ"

Geriausias lietuviškos jaunimo periodikos pavyzdys

... dėmesį atkreipė š. m. balandžio mėnesio (No. 4) "Ateityje", Ateitininkų Federacijos mėnesiniame žurnale, išspausdintas Petro V. Kisieliaus straipsnis. Tai vienas iš geriausių šia tema pasirodžiusių spaudoje. Rekomenduojame jį perskaityti dėl pilno ir objektyvaus kongreso įvertinimo be nuklydimų į nereikšmingas detales. Šia pačia proga norisi paminėti ir tai, kad minėtasis "Ateities" numeris yra skirtas beveik išimtinai III PLJ Kongresui paminėti. Čia rasite visą eilę kongresinių temų, nuotraukų ir net vieną ištisą paskaitą apie lietuvių kalbą ir jos reikšmę pasaulio lietuvių jaunimui. Ji skaityta kongreso Studijų dienomis Itaici, Brazilijoje. Reikia nuoširdžiai sveikinti "Ateitį", kuri paskutiniaisiais metais vystėsi, tobulėjo ir šiandieną neabejotinai yra geriausias lietuviškos jaunimo periodikos pavyzdys.

Praeitame "Pasaulio Lietuvio" numeryje, komentuodami Lino Kojelio straipsnį, išspausdintą "Į Laisvę" š.m. 66(103) numeryje, pastebėjome, kad Kojelis siūlo apriboti ar visai panaikinti stovyklinę kongreso dalį. Visai priešingai apie stovyklą galvoja Kisielius. Jis tiesiog apstulbintas dalyvių gausumu. Jis mato ir praktišką stovyklos naudą, kur, vykdant sklandžią ir nuotakingą programą per pratybinius būrelius, simpoziumus ir paskaitas, suvažiavusį jaunimą padėję sumaišyti į vieną homogenišką mišinį. Stovykloje dalyvaująs jaunimas galėjęs įsigyti praktiškų žinių ir praplatinti savo lietuviškąjį akiratį. Jei stovykloje iš tikrųjų taip buvo, kaip tvirtina Kisielius, tai kongreso stovykla save pateisino, bet kyla klausimas, kodėl to nepastebėjo Kojelis. Kongreso stovyklos klausimu jau esame rašę praeityje, tad būtų įdomu susilaukti ir daugiau nuomonių iš jaunimo.

Romas Kasparas
"Pasaulio Lietuvis", Nr. 126,

Būtų gera, kad nagrinėtų paskirus "Ateities" numerius

Žurnalas paskutiniu laiku yra ypatingai pagyvėjęs ir aktualus sendraugiams, studentams ir kartu moksleiviams.

Būtų gera, kad studentų draugovės ir moksleivių kuopos susirinkimuose nagrinėtų ir diskutuotų paskirus "Ateities" numerius. Tuo būdu atsirastų didesnis dėmesys savam žurnalui ir būtų puiki medžiaga susirinkimams. Prieš susirinkimą visi nariai turėtų įsipareigoti perskaityti vieną ar daugiau straipsnių. Norint nėra sunku atgaivinti susidomėjimą tuo vertingu žurnalu, kuris jau 65 metai padeda jaunimui orientuotis krikščioniškoje pasaulėžiūroje.

"Tėviškės Žiburiai", X.21

LAPKRIČIO MECENATĖ

"Ateities" 65 m. jubiliejaus šventėj veikli Cicero moksleivių kuopa įteikė žurnalui 500 dol. auką. Atvaizde įteikimo momentas (iš kairės): E. Razmienė, Gajos korporacijos valdybos atstovė, red. dr. Alg. Norvilas, Cicero kuopos globėjų atstovas J. Arštikis, vyr. red. kun. dr. K. Trimakas ir Cicero kuopos atstovė V. Kuprytė. Šia stambia auka Cicero kuopa tapo šio "Ateities" numerio mecenatė.

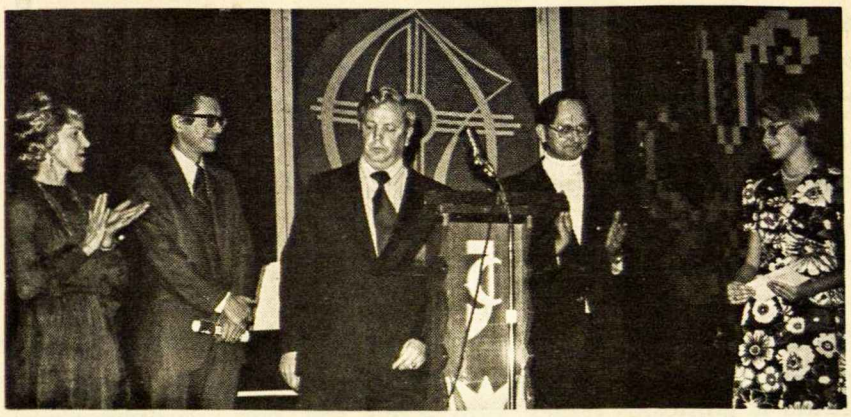

knygos

ATSIŲSTA

PAMINĖTI

ŠVENTOJI DVASIA-BAŽNYČIOS ATNAUJINTOJA. Charizmatinis Bažnyčios atsinaujinimas ir Bažnyčios vadovų žodžiai. Išleido Krikščionis Gyvenime. Paruošė prel. Vytautas Balčiūnas. Turinyje: ses. Onos Mikailaitės, prel. Vyt. Balčiūno paskaitos ir popiežių bei vyskupų pareiškimai apie charizmatinį sąjūdį. Išleido Krikščionis Gyvenme. 1976. 123 psl. Kaina 2 dol.

Paulius Jurkus. JUODVARNIAI. Pasaka-poema. Laisvai pasinaudota, savaip išspręsta gėrio ir blogio grumčiai pavaizduoti, sueiliuota lietuvių liaudies pasaka Dvylika brolių juodvarniais lakstančių. Iliustracijos paties autoriaus. Išleido Darbininkas Brooklyne. 200 psl. Kaina 5 dol.

Algirdas J. Kasulaitis. LITHUANIAN CHRISTIAN DEMOCRACY. Pradžioje Richard Giloth, Anthony Rudžio ir vysk. V. Brizgio įžangos. Savo įžangoje autorius rašo: "This booklet is not intende dto be an exhaustive study of Lithuanian Christian Democracy... Its modest aim is simply to present to the Lithuanian friends an outline of Christian Democratic history in Lithuania: its main historic points, trials and tribulations, achievements and goals". Išleido Leono XIII Fundacija. 1976. 244 psl. Kaina 4 dol.

V. Frankienė-Vaitkevičienė. DU DRAUGAI. Premijuota apysaka jaunimui. Išleido JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo Taryba. Viršelis ir iliustracijos D. Stončiūtės-Kuolienės. 220 psl. Kaina 4 dol. Užsisakyti galima šiuo adresu: Ant. Kareiva, 7030 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629.

Vida Augulytė ir Juozas Plačas. ŠIMTAS ŽAIDIMŲ dideliems ir mažiems. Išleido JAV LB Švietimo Taryba. 124 psl. Chicaga, 1976. Kaina 2 dol. Užsisakyti galima pas Ant. Kareivą (Adresą žr. aukščiau).

Stasys Džiugas. KIŠKUČIO VARDINĖS. Eilės vaikams. Antroji laida. Išleido Lietuviškos Knygos klubas. Iliustravo Vl. Stančikaitė. 56 psl.

Petras Urbaitis. KINIJA-AZIJOS MILŽINAS. Tarp keturių okeanų visi mes broliai (Kinų posakis). Didesnio formato, kietais viršeliais, su spalvotu aplanku, juoda-balta ir spalvotom fotografijom iliustruota knyga, kurią galėjo parašyti tik tą didelį kraštą ir jo žmones "įsimylėjęs" asmuo. Turinyje — kinų istorija, kultūra, tradicijos, kalba, menas, papročiai, misijos ir autoriaus atsiminimai. Knyga gaunama Lietuvių Saleziečių Centre: Vytėnai, Lituani Don Bosco, Via Colonna, 2, 00044 FRASCATI, Roma-Italy; o taip pat pas platintojus. Auka 15 dol.

Petras Urbaitis. KINIJA-AZIJOS MILŽINAS. Kultūrinis-socialinis konfidencialaus turinio priedas. Kristoforų sąjūdžio bičiulių leidinys. Iliustruotas. 63 psl. Roma, 1974. Gaunamas už auką Lietuvių Saleziečių Centro adresu (žr. aukščiau).

veikla

SENDRAUGIŲ STOVYKLA

Kennebunkporte

Apie 70 stovyklautojų šiemet suplaukė į Kennebunkporto, Me., tėvų pranciškonų vasarvietę. Stovykla prasidėjo sekmadienį, rugpiūčio 15 d. vakarą, puikiu solistės Ginos Čapkauskienės koncertu, kur galėjome pasigėrėti jos meistriškai valdomu balsu, jos žavinga koloratūra. Solistė apdovanota gėlėmis, ir, žinoma, klausytojai savo plojimais jos neišleido iš scenos be biso.

Po programos Ateitininkų Sendraugių sąjungos centro valdybos vicepirmininkas, einąs pirmininko pareigas, Jonas Vaitkus oficialiai paskelbė stovyklos pradžią. Vadinas, jau pradėjome stovyklauti. Stovyklos komendantė — darbščioji Centro valdybos iždininkė Genė Vasaitienė.

Per savaitę vakarais buvo skaitomos paskaitos ir vyko diskusijos.

Pirmadienis

Istorikas dr. Antanas Kučas pirmadienį kalbėjo apie arkivyskupą Jurgį Matulaitį, mūsų laikų šventąjį.

Antradienis

Antradienį kun. prof. Stasys Yla skaitė gana kontraversinę paskaitą: "Ateitininkai penkių dimensijų šviesoje". Ji buvo kontraversinė, nes nagrinėjo ateitininkijos krizę, palietė skaudamas vietas. Dėl to ir karštokų diskusijų susilaukė.

Trečiadienis

Trečiadienį Putnamo Nekalto Prasidėjimo seserų vyresnioji ses. Margarita kalbėjo apie dvasinio gyvenimo reikšmę. Savo paskaitą prelegentė pavadino: "Kada mes atsiliepiam?" Po šios paskaitos prel. Vytautas Balčiūnas padarė trumpą pranešimą apie

Tėv. Gediminą Kijauską, S.J., bei jo artimuosius nuoširdžiai užjaučiame, mirus jo brangiam tėčiui.

Danutei Sušinskaitei ir Vytui Sirgėdui, sukūrusiems ateitininkišką šeimą, linkime vedybinės laimės.

Rimvydą Zailską, "Ateities" redakcijos narį, susituokus su Mary Lucas, nuoširdžiai sveikiname.

"Ateities" redakcija

ką tik praėjusį tarptautinį Eucharistinį kongresą Philadelphijoje, lietuvių dalyvavimą jame ir, klausytojų išprašytas, kai ką iš savo kunigiškos praktikos.

Ketvirtadienis

Ketvirtadienį kalbėjo dr. Vytautas Vygantas tema: "Tikinčiųjų persekiojimas Lietuvoje ir mes". Tema labai aktuali ir svarbi. Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika išryškėjusi, kaip svarbus, efektingas mūsų ginklas kovoje už religinę laisvę Lietuvoje. Ateitininkų uždavinys šiuo metu turėtų būti kova už religines teises okupuotoje Lietuvoje, už žmogaus sąžinės laisvę, už žmoniškumą. Prelegentas pateikė keletą konkrečių sugestijų, kaip tai galėtų būti kovojama.

Penktadienis

Penktadienio rytą, po pusryčių, įvyko posėdis sendraugių organizaciniams reikalams aptarti. Čia įdomų pranešimą padarė Centro valdybos narė Genė Vasaitienė, lyg ir papildydama dr. V. Vyganto sugestijas. Ji iškėlė galimybes kovoti dėl pabaltiečių kalinių būklės pagerinimo Rusijoje.

Vakare, įprastu laiku, dr. Česlovas Masaitis papasakojo įspūdžius iš savo viešnagės okupuotoje Lietuvoje ir parodė įdomių savo darytų ir pirktinių skaidrių. Dr. Č. Masaitis lankėsi Lietuvoje 1975 m. rudenį.

Šeštadienis

Šeštadienį jautėsi iškilmingumas, pakili nuotaika. Literatūros vakaras. Patrauklu tai, kad pirmą kartą lietuviškoje scenoje pasirodys Aušra ir Jonas Jurašai, specialiai šiam vakarui pakviesti.

Vakarui vadovavo rašytojas Paulius Jurkus. Pirmasis savo eiles skaitė Lietuvių rašytojų draugijos pirmininkas, tėvas Leonardas Andriekus, šiemet išleidęs į pasaulį naują eilėraščių rinkinį "Už vasaros vartų". Toliau rašytoja Aušra Marija Jurašienė skaitė ištraukas iš psichologinės novelės. Pranas Naujokaitis paskaitė pluoštą savo eilėraščių.

Dabar režisierius Jonas Jurašas užvaldė sceną. Pradžioje trumpai apibūdino dramaturgo būklę okupuotoj Lietuvoj ir tada įspūdingai paskaitė keletą ištraukų iš J. Glinskio "Grasos namai" dramos apie poetą Strazdelį. Po jo Aleksandras Radžius deklamavo eilėraščius, poetinių vaizdingumo priemonių jiems pasigavęs iš astroniminio pasaulio.

Algirdas Landsbergis paskaitė įdomią ištrauką iš rašomo romano, nukeldamas klausytojus į Vokietiją, senąjį Muencheną.

Programą nuotaikingai užbaigė patsai vakaro vedėjas Paulius Jurkus, paskaitęs porą ištraukų iš linksmos, nuotaikingos poemėlės apie Kiškį Piškį, ir klausytojus smagiai prajuokinęs.

Jonas Vaitkus, programai pasibaigus, padėkojo visiems dalyviams, stovyklos paskaitininkams ir visiems, kurie ryžosi iš visų JAV kampų į šią stovyklą atvykti. Šiuo vakaru stovykla ir pasibaigė. Bet vakaras dar tęsėsi. Prie skanėstų, sunkos, šokių ir dainų vyko vakaronė, jei neklystu, iki išnaktų.

Bendrai

Religinę dalį tvarkė stovyklos dvasios vadas kun. Petras Patlaba iš tolimojo Hot Springs, Arkansas. Kasdien jis laikė Mišias vienuolyno kopyčioje 5 val. p.p. Koncelebravo prel. Vytautas Balčiūnas. Savo trumpuose, kondensuotuose pamoksluose kun.

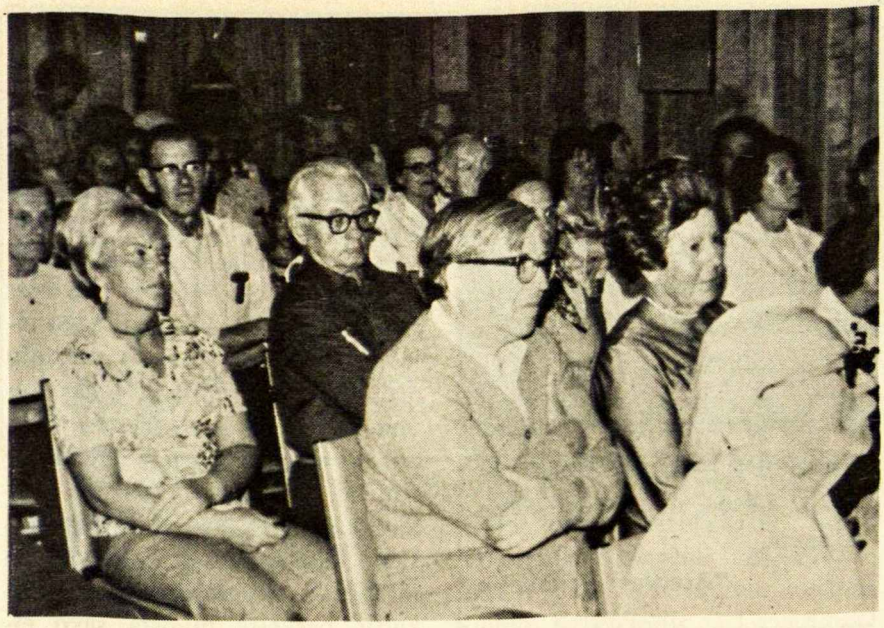

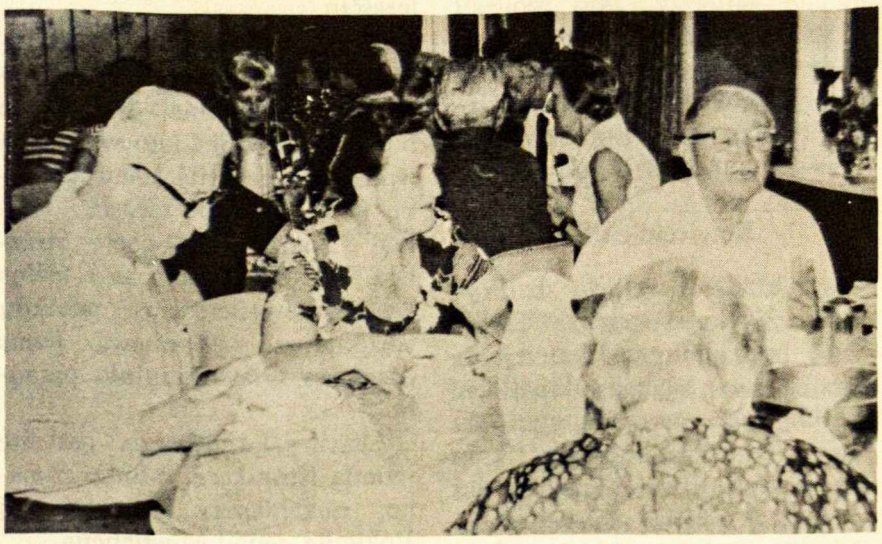

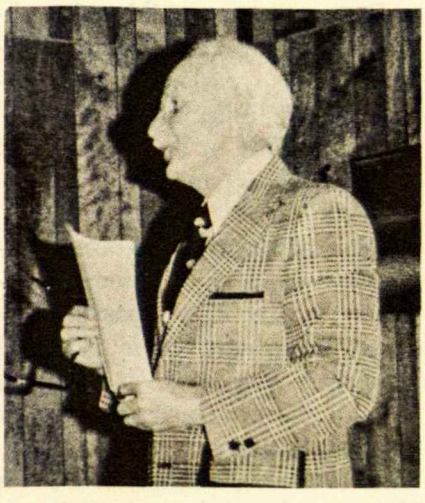

Iš sendraugių stovyklos Kennebunkporte: viršuj — klausome paskaitos; vidury — pietaujame; apačioj — kalba dr. Č. Masaitis.

P. Patlaba nagrinėjo septynis "Tėve mūsų" maldos prašymus, kasdien paliesdamas po vieną prašymą. Lektoriais buvo kviečiami kasdien po vieną moterį ir vyrą. Antradienį buvo laikomos gedulingos šv. Mišios už neseniai mirusį a.a. dr. Petrą Karvelį, o penktadienį, po visų paskaitų, įvyko įspūdingas susikaupimo vakaras. Sutemus visi stovyklautojai uždegtom žvakutėm sudarė ištisą procesiją iš pagrindinio vasarvietės pastato į vienuolyno koplyčią. Čia atskiri lektoriai vienas po kito skaitė šv. Rašto ištraukas ir specialias maldas. Po to buvo Mišios, kurių metu giedojo sol. Gina Čapkauskienė.

Stovyklautojai taip pat turėjo progą pasigėrėti dailininkų Kriščiukaitytės, Petrikonio ir Žoromskio paveikslais. Jų parodos tėvų pranciškonų vasarvietėje vyko beveik visą vasarą.

Sendraugių stovyklų kultūrinė-religinė dvasia, įdomi programa gerokai pagreitino atostoginio laiko tekmę. Todėl ir nepajunti, kaip viskas užsibaigia, bekraunant lagaminus ir besukant automobilius pro pranciškonų vienuolyno vartus namo. Savaime ateina mintys apie kitų metų stovyklą, apie būsimąjį laiką, kad jis greičiau ateitų.

Iki pasimatymo, gražusis Kennebunkporte!

A. Mastis

Metinė šventė Philadelphijoje

Philadelphijos ateitininkų metinė šventė įvyko rugsėjo 25-26 dienomis. Sulaukėme svečių iš New Yorko, Rochesterio ir Vashingtono.

Moksleiviai susirinko šeštadienį pirmajai oficialiajai daliai ponų Gečių namuose. Pasivaišinę išklausėm Elenutės Razgaitytės-Juzaitienės vadovautą pokalbį apie draugus ir ateitininkų principus. Ji labai įdomiai išvystė mintį, kad, nors vadinamės ateitininkais, mūsų pasirinkti draugai kartais nėra tokie, kurie gyvena pagal ateitininkų principus. Pokalbis buvo labai įdomiai sugalvotas ir daugeliui kam atvėrė akis. Po pokalbio berniukai žaidė futbolą, o mergaitės dalinosi vasaros įspūdžiais.

Vakare visi pasipuošę važiavome į Lietuvių namus, kur įvyko šio savaitgalio meninė dalis. Rochesterio Dramos sambūris, režisuojamas Kristinos Sabalytės, suvaidino Antano Škėmos "Žvakidę". Vaidinimas — drama apie komunistą jaunuolį ir jo šeimą Lietuvoje po Antrojo pasaulinio karo. Vaidintojai visi jauni — vyriausias ne daugiau kaip 25 metų amžiaus. Visa publika stebėjosi, kaip gerai jaunimas buvo paruoštas atlikti šį sunkų vaidinimą. Vaidino: J. Krokytė, R. Stankutė, S. Žmuidzinas, B. Petrauskas, P. Laukaitis ir P. Matiukas.

Po vaidinimo — šokiai. Jaunas vokiečių orkestras grojo linksmas polkas, valsus bei kai kuriuos modernius šokius ir įtiko visiem dalyviam. Po linksmavakario visi išsiskirstė pas draugus — vieni dar pasisvečiuot, kiti pailsėt.

Kun. dr. Kazimieras Širvaitis sako pamokslą Philadelphijoje ateitininkų metinės šventės metu.

Aukas neša visų keturių Ateitininkų sąjungų atstovai: N. Gailaitė (jaunių), K. Juzaitytė (moksleivių), A. Kananavičiūtė (studentų) ir G. G. Maciūnienė (sendraugių).

Philadelphijos Ateitininkų Šventės metu Elenutė Juzaitienė vadovauja moksleivių pokalbiui. Apačioj: Dalis pokalbio dalyvių iš Rochesterio, New Yorko ir Philadelphijos.

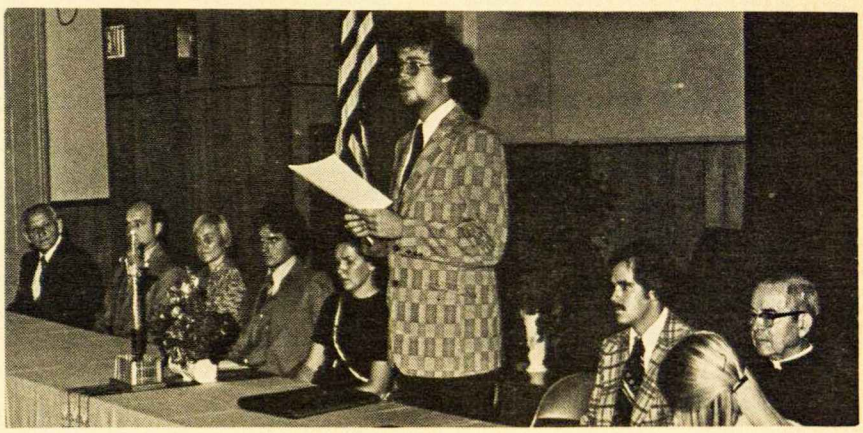

Philadelphijos ateitininkų metinės šventės prezidiumas. Iš kairės: sendraugių vicepirmininkas Edmundas Binkis, skautų atstovai pask. Gediminas Dragūnas ir skautininkė Danutė Surdėnienė, studentų pirmininkas Virgus Volertas, prezidiumo pirmininkė Jūra Viesulienė, paskaitininkas Linas Kojelis, studentų ateitininkų centro valdybos atstovas Bronius Petrauskas, sendraugių dvasios vadas kun. dr. Kazimieras Širvaitis ir moksleivių ateitininkų pirmininkė Gintarė Gečytė. Apačioj: Įžodžius priima Šv. Andriejaus bažnyčios vikaras kun. K. Sakalauskas.

Sekmadienio rytą rinkomės šv. Andriejaus bažnyčion šv. Mišiom. Philadelphijos ir New Yorko jaunimas įžygiavo į bažnyčią su kuopų vėliavomis. Mišias laikė kun. K. Sakalauskas ir kun. K. Širvaitis. Mišių metu aukas nešė G. Maciūnienė, sendraugių atstovė; A. Kananavičiūtė, studentų; K. Juzaitytė, moksleivių; N. Gailaitė, jaunių. Gėlių krepšelį prie Marijos altoriaus atnešė jaunutės Jolanda Česonytė ir Rimutė Pliuškonytė.

Po Mišių ateitininkai rinkosi į parapijos salę, kurioje įvyko iškilmingas posėdis. Posėdžiui vadovavo J. Viesulienė. Po vėliavų įnešimo, įvyko įžodžio apeigos. Vyresniųjų moksleivių įžodį davė: A. Česonis, G. Dragūnas, N. Gailaitė, A. Gečytė ir D. Swoyer. Studentų davė Vytenis Bakanas. Įžodininkus pasveikino R. Ivaškaitė, New Yorko Marijos Pečkauskaitės kuopos vardu, V. Dėdinaitė Rochesterio Miško Brolių kuopos vardu, ir G. Gečytė perskaitė Hamiltono Aleksandro Stulginskio kuopos sveikinimą. Bronius Petrauskas sveikino Studentų ateitininkų

sąjungos centro valdybos vardu. Skautų vardu sveikino skautininkė Danutė Surdienienė.

Linas Kojelis, veiklus studentas ateitininkas, studijuojantis Princeton universitete, skaitė paskaitą "Ateitininkai ir tautiškumas". Labai įdomiai gvildeno mintį, kad vienas iš ateitininkų principų — tautiškumas turėtų būti pakeistas į lietuviškumą, nes, gyvenant dvejose kultūrose, Amerikos ir Lietuvos, Tautiškumas priverčia mus kartais elgtis amerikietiškai, o ne lietuviškai.

Po paskaitos, penkios moksleivės: Danutė Pliuškonytė, Vida Bendžiūtė, Lidija Radikaitė, Loreta Radikaitė ir Gintarė Gečytė padeklamavo montažą — Diena. Deklamavimą palydėjo Danutė Stankutė prie pianino. Montažą paruošė ir paįvairino su skaidrėm globėjas Vytautas Muraška. Sekė kavutė ir pamažu visi išsiskirstė į tolimus ir artimus namus.

Gintarė Gečytė

NAUJA KUOPOS VALDYBA

Philadelphija

Spalio 10 d. įvyko šių veiklos metų pirmasis Philadelphijos moksleivių ateitininkų susirinkimas Šv. Andriejaus parapijos patalpose. Per šį susirinkimą buvo pranešta, kad liks globėju p. Vytautas Muraška ir jam talkininkaus Algis Šalčiūnas. Taip pat buvo išrinkta nauja valdyba: G. Gečytė, pirmininkė; V. Bendžiūtė, sekretorė; V. Rukšys, iždininkas; A. Gečytė, valdybos narė.

Gintarė Gečytė

Los Angeliečių ateitininkų iškyla spalio 17 d.

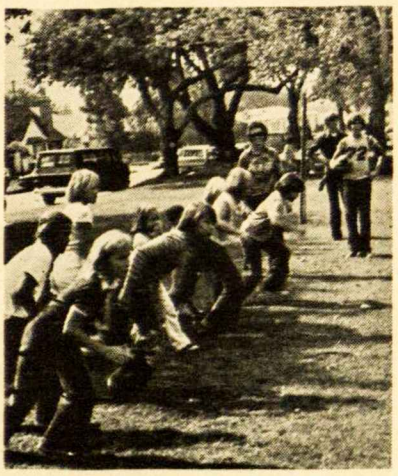

VEIKLA VĖL PRASIDĖJO

Clevelandas

Clevelando Maironio moksleivių kuopa pradėjo šių metų darbą pirmu susirinkimu, kuris įvyko rugsėjo 9 d. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos Parapijos patalpose.

Buvo supažindinti nauji globėjai: Vytas Kliorys ir Rimas Kuliavas. Taip pat supažindinta nauja valdyba: Tomas Palubinskas — pirmininkas, Andrius Kazlauskas — vicepirmininkas ir iždininkas, Andrius Alšėnas — sekretorius, Rūta Staniškytė — laikraštėlio redaktorė, Danutė Balčiūnaitė — korespondentė.

Šių metų tema: "Kaip Amerikos kultūra paveikia lietuvį moksleivį". Susirinkimai įvyks kas trys savaitės. Juose bus nagrinėjamos mintys, išplaukusios iš metinės temos.

Danutė Balčiūnaitė

NAUJA VALDYBA

Hamiltonas, Ontario

Hamiltono Aleksandro Stulginskio kuopos naują 1976-1977 metų valdybą sudaro Dalia Pajarskaitė, pirmininkė; Rima Lukavičiūtė, vicepirmininkė; Aušra Pleinytė, sekretorė; Paulius Grajauskas, iždininkas; Edis Bikinas ir Elaine Norkutė, nariai.

Aušra Pleinytė

NAUJA KUOPOS VALDYBA

Los Angeles

Spalio 3 dieną **Mačernio** moksleivių ateitininkų **kuopa** turėjo pirmą šių mokslo metų susirinkimą. **Susirinkimas** buvo paskirtas naujos valdybos išrinkimui ir diskusijų temos pasiūlymui.

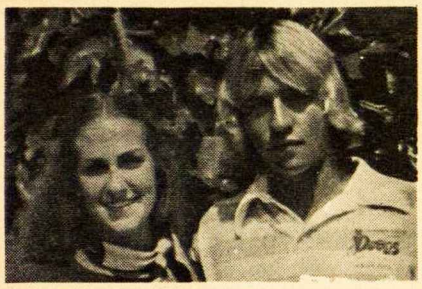

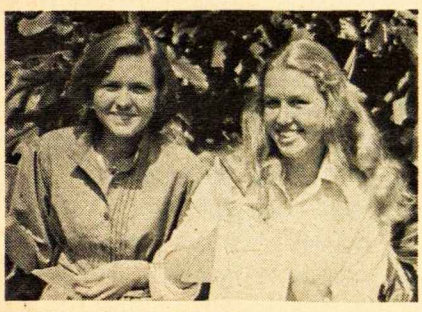

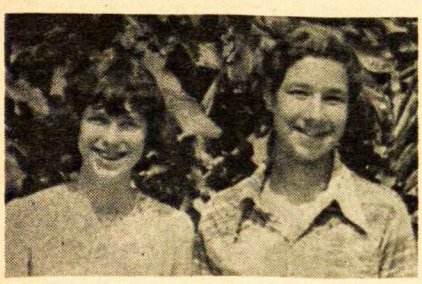

Nuo viršaus: 1. J. Raulinaitytė, A. Kontrimas; 2 — A. Nelsaitė. V. Polikaitytė; 3 — R. Bureikaitė, L. Palubinskas; 4 — L. Polikaitis ir S. Raulinaitis.

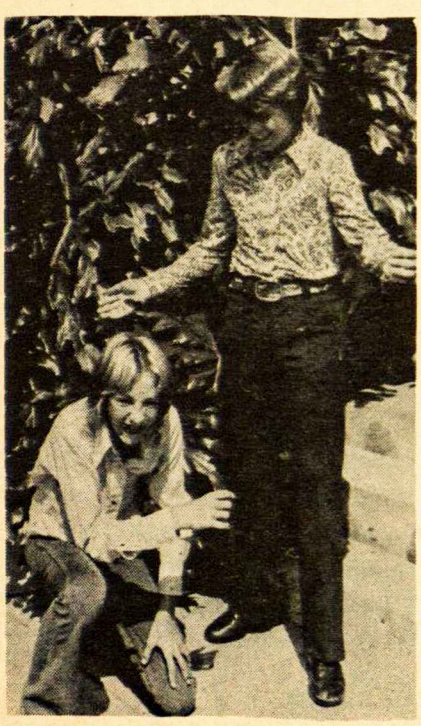

Korespondentais buvo išrinkti **Rita Bureikaitė** ir **Linas Palubinskas. Iždininkė buvo išrinkta Audrė Nelsaitė, sekretore — Vita Polikaitytė, anksčiau buvusi** iždininkė. **Garbės pirmininke** išrinkta Jūratė **Raulinaitytė**, vicepirmininku — Andrius Kontrimas. Fotografais buvo paskirti Sigitas Raulinaitis ir Linas Polikaitis.

Galima tikėtis, kad naujoji **valdyba atliks savas** pareigas taip **pat gerai, kaip ankstyvesnės valdybos, kurios tikrai daug nuveikė per savo valdymo laikotarpius. Tikimės, kad šie metai mums taip pat gerai seksis, kaip** ir pereitieji.

Linas Palubinskas

TRUMPAI

— Ateitininkų kongreso rengimo komitetui vadovauja tėv. G. Kijauskas, S.J. Religinės komisijos pirmininkas — R. Bublys, patalpų — dr. Šilgalis, svečių registracijos — O. Kliorytė, informacijos — V. Rociūnas; finansų —S. Laniauskas. Kongresas rengiamas Clevelande, Padėkos dienos savaitgalį. Prasidės ketvirtadienio popietį prieškongresine konferencija.

— Ateitininkų Tarybos rinkimai bus įvykdyti 1977 metais korespondenciniu būdu. Rinkimų komisijos pirmininku sutiko būti Jonas Urbonas iš Detroito, nariais — J. Udrienė ir S. Jankauskas.

— **Trumpa ateitininkų istorija**, paruošta a.a. prof. Z. Ivinskio, rengiasi išleisti Šaltinis Anglijoje.

— **Kęstutis Sušinskas** yra naujasis Ateitininkų Federacijos narys užsienio reikalams.

— **Dr. P. Kisielius**, Ateitininkų Federacijos vadas, ir **J. Pabedinskas**, AF centro valdybos iždininkas, atstovavo Ateitininkų Federaciją Lietuvių Romos Katalikų Federacijos suvažiavime Chicagoje.

— **Nijolė Palubinskienė** sutiko organizuoti meno ir foto parodą ateitininkų kongrese Clevelande.

— **Stasys Barzdukas** redaguos ateitininkų kongreso leidinį.

MOKSLEIVIAI

— **Moksleivių** Ateitininkų Sąjungos naująją centro valdybą sutiko sudaryti Saulius Čyvas Clevelande.

—Moksleivių ideologiniai kursai buvo suruošti Padėkos dienos savaitgalį Dainavoje.

MOKSLEIVIAI

— **Toronto moksleivių kuopa, vadovaujama Rimos Gustainytės, surengė savaitgalio kursus rugsėjo 10-12 d. Wasagoje. Pagrindinė** tema buvo "Lietuvis jaunuolis dviejuose pasauliuose (kultūrose)". Paskaitas skaitė R. Bukštaitytė iš Toronto ir Petras V. Kisielius iš Cicero. Simpoziume kalbėjo G. Čepaitytė, L. Andriulis, D. Jokūbaitytė, L. Ulbaitė. Kursų kapelionas — kun. A. Prakapas, OFM. Kursuose dalyvavo apie 30 asmenų iš Toronto, Hamiltono ir kai kurių JAV vietovių.

— Adelaidėje vyresnieji moksleiviai ateitininkai surengė aštuonioliktąjį jaunimo koncertą, kuriame dalyvavo 33 programos atlikėjai — deklamuotojai, skaitytojai, pianistai ir dainininkai. Šis koncertas buvo skirtas Lietuvos bažnytinės provincijos 50 metų sukakčiai paminėti. Mažieji, paruošti E. Varnienės, suvaidino du Pr. Pusdešrio scenos vaizdelius. Porą tautinių šokių pašoko V. P. Neverausko vadovaujama Žilvino šokių grupė.

— Detroito moksleivių kuopos valdybą sudaro: pirm. Virgis Kasputis, vicepirm. Vida Nakaitė, sekr. Taura Zarankaitė, ižd. Eligijus Lelis, socialinių reikalų vedėjai Ramunė Duobaitė ir Gintas Zaranka, laikraštėlio redaktoriai Živilė Idzelytė ir Virginija Kuraitė bei fotografas Vidas Neverauskas. Kuopą globoja Lilė Gražulienė, talkinama Lino Mikulionio.

— **Detroito Kraliaus Mindaugo** kuopos pirmasis susirinkimas įvyko rugsėjo 18. Spalio 2 iškylavo Stony Creek; spalio 17 veiklos metai pradėti tradicine arbatėle.

— **Clevelando** Maironio kuopa pradėjo veiklos metus spalio 9. Nauji globėjai Vytas Kliorys ir Rimas Kuliavas. Valdyba: Tomas Palubinskas, pirmininkas; Andrius Kazlauskas, vicepirmininkas ir iždininkas; Andrius Alšėnas, sekretorius; Rūta Staniškytė, laikraštėlio redaktorė, ir Danutė Balčiūnaitė, korespondentė.

— **Chicagos kun. A. Lipniūno** moksleivių kuopos šių metų veiklos tema yra: "Ištieskime ranką artimui". Susirinkimuose, paskaitose ir diskusijose bus nagrinėjami Evangelijos pamokymai apie artimą bei jaunimo sugyvenimas su artimaisiais.

— **Chicagos Pr. Dielininkaičio** moksleivių kuopa, pasidalinusi įvairius būrelius, planuoja gyvą veiklą. Būreliams vadovauja daug jaunimo: Rūta Norkutė, Dalia Bilaišytė, Lionė Bradūnaitė, Audrė Kižytė, Dalia Garūnaitė, Balys Lukoševičius, Audrius Rušėnas, Daina Kojelytė ir Linas Sidrys. Kuopą globoja Agnė Kižienė.

— **Cicero** moksleivių kuopa pradėjo veiklą pirmuoju susirinkimu rugsėjo 12 d. Metinė veiklos tema yra "Kristus pasaulyje, Bažnyčioje ir mano gyvenime".

—**Los Angeles** moksleivių kuopos valdybon buvo išrinkti: pirm. Jūratė Raulinaitytė, vicepirm. Andrius Kontrimas, sekr. Vida Polikaitytė, ižd. Audrė Nelsaitė, koresponentai — Rita Bureikaitė ir Linas Palubinskas, Regina Garliauskaitė ir stud. Ramunė Mikulionytė.

—**Cicero** vyresniųjų moksleivių trečiajame susirinkime globėja Aldona Prapuolenytė turėjo pokalbį, remdamasi kun. K. Trimako atsišaukimu "Į krikščioniškąjį atsinaujinimą" ("Draugas", rugsėjo 25 d.).

— **Pr. Dielininkaičio** Chicagoj ir **Vysk. M. Valančiaus** kuopų moksleiviai turėjo bendrą išvyką į gamtą spalio 3 d.

— **Chicagos** Prano Dielininkaičio kuoos nariai Vėlinių vakarą lapkričio 2 turėjo žvakučių procesiją į bažnyčią, kur meldėsi už mirusiuosius.

— **Cicero** (Ill.) Vysk. Valančiaus kuopa Vėlinių išvakarėse išklausė Mišių už mirusiuosius kuopos ateitininkus ir nuvyko į kapines už juos pasimelsti ir kapus papuošti.

— **Toronto** moksleiviai ir šįmet surengė Žygį už "Ateitį" spalio 17 d., už kiekvieną nueitą mylią gaudami iš savo rėmėjų tam tikrą pinigų sumą paremti "Ateities" žurnalui.

STUDENTAI

— **Studentų Ateitininkų Sąjungos** suvažiavimas įvyko spalio 23-24 d., Clevelande. Pranešimus padarė kun. dr. K. Trimakas apie prieškongresinio dvasinio atsinaujinimo gaires 1976-1977 m., Antanas Razma, jr. — apie Ateitininkų Kongresą, Bronius Petrauskas — apie SAS centro valdybos veiklą. Linas Sidrys kalbėjo apie veiklos galimybes. Sudaryta nauja SAS valdyba Chicagoje, kuriai pirmininkauti sutiko Saulius Girnius.

—**Rochesterio** Dramos sambūris Philadelphijos ateitininkų šventės metu rugsėjo 25 d. suvaidino Antano Škėmos "Žvakidę".

—**Chicagos** draugovė susirinko laprkičio 13 susipažinti su naujais nariais.Naujoji valdyba: D. Narutytė, pirmininkė, E. Razma, vicepirmininkas, V. Musionytė ir L. Stončiūtė sekretorės, ir J. Kuprys, iždininkas. Dvasios vadas kun. Trimakas.

SENDRAUGIAI

— **Vytautas Šoliūnas** sutiko kandidatuoti į Ateitininkų Sendraugių Sąjungos naujosios valdybos pirmininkus. Kiti sutikusieji kandidatuoti į ASS valdybą yra : Ona Abromaitienė, Kazimieras Kriaučiūnas, Elena Razmienė ir Milda Tamulionienė, o tėv. Viktoras Rimšelis, MIC — į dvasios vadus. Rinkimai bus pravesti paštu.

— **Detroito** sendraugių skyriaus pirmininkas yra J. Mikulionis, vicepirmininkas V. Majauskienė, sekretorė M. Bajoriūnienė ir iždininkė V. Neverauskienė ir iždininkė V. Neverauskienė.

— **Detroite** D. Doveinienė, J. Idzelis, E. Kasputis, V. Lelis ir M. Petrulienė sudaro tėvų komitetą, kuris globoja moksleivių ateitininkų kuopą.

— **Chicagos** sendraugių susirinkimas įvyko spalio . Išrinkti šeši nariai į valdybą: Adomas Viliušis, Arūnas Liulevičius, Edmundas Radavičius, Petras Spetyla, Balys Vitkus ir Aldona Zailskaitė, su teise kooptuoti trūkstamus narius.

— **Clevelando** "Ateities" klubas

PRAŠYMAS PAREMTI "ATEITĮ"

Nuo 1974 m. paveldėtos didelės skolos per dvejus metus buvo sumažintos dėka stambių ir mažų aukų, viršijančių nepaprastai mažą metinės prenumeratos mokestį. Mes svarstome arba pakelti prenumeratos mokestį, arba pasitikėti ir 1977 m. sulaukti panašių stambių aukų, kaip 1976 m. kad padovanojo Lipniūno, Cicero moksleivių kuopos, prof. B. Vitkus, kun. V. Martinkus ir kiti. Prašome galinčius paremti stambesne auka ar net 500 dolerių auka tapti vieno žurnalo numerio mecenatais. Visų prenumeratorių prašome prie nedidelio metinio mokesčio prijungti savanorišką auką. Iš anksto nuoširdžiai dėkojame.

"Ateities" redakcija, administracija ir leidėjai

"ATEITIES" PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie vienu ar kitu būdu rengė, padėjo rengti "Ateities" jubiliejaus vakarą ar išpildė jos meninę programą. Ypatinga padėka komp. D. Lapinskui, sol. D. Kučėnienei, R. Čyvaitės vadovaujamoms Nerijos choristėms (specialiai — O. Kliorytei, kuri kaip dovaną "Ateičiai' pati apsimokėjo padidėjusias kelionės išlaidas) ir Slibino orkestro dalyviams iš Rochesterio.

Tap pat ypatingai dėkojame šventės rengimo komitetui: pirmininkui dr. K. Pemkui, nariams — E. Razmienei ir A. Rūgytei, E. Paliokienei, A. Rimkienei, A. Šležienei, Pr. Razminui, A. Tamuliui, L. Rimkui, R. Gražuliui, V. Kazlauskaitei, L. Radvilaitei, R. Narutytei. Dėkojame D. Augienei — už loterijos suruošimą, dail. M. Ambrozaitienei — už programos viršelį, Marginiams — už bilietų pardavimą, R. Zailskui ir V. Naujalytei — už scenos apipavidalinimą. Už įvairius darbus padėka priklauso S. Adomavičiūtei, G. Čepaitytei, A. Dumbrienei, A. Kižienei, M. Marcinkienei, Ant. Nakui, I. Pemkienei, A. Prapuolenytei, L. Radvilui, dr. Ant. Razmai, M. Remienei, K. Sušinskui, A. Tamulienei, E. Trimakienei, V. ir Ž. Vaičiūnams.

Ačiū iš širdies jaunimo konkurso mecenatams: Gajos korporacijos centro valdybai, Ateitininkų Sendraugių Sąjungos centro valdybai, dr. Romui ir Gražinai Kriaučiūnams, Julijai Švabaitei-Gylienei, dr. Jonui Gliaudeliui, Vainių šeimai ir Bostono ateitininkams sendraugiams.

Nuoširdžiai dėkojame apie šventę skelbusiai spaudai — "Draugui" (ypač kultūrinio priedo red. K. Bradūnui) ir "Dirvai", o taip pat "Lietuvos Aidų" radijo valandai bei Lietuvių Radijo Forumui.

Dėkingi esame loterijos fantus padovanojusiems: "Baltic Blossoms", I. Barzdukienei, E. Blandytei, O. Gradinskienei, Janušaičio-Mažeikos "Paramai", A. Šimaitytei, Žumbakienei, Vazneliams.

Labai dėkojame gausioms vaišėms maistą paruošusiai L. Matulevičienei. Ačiū aukojusiems pyragus: Ankus "Baltic", D. Kurauskienės, "Marquette", ir "Ramunės" kepykloms, O. Abromaitienei, Čerškienei, A. Dumbrienei, Gobužienei, Indreikienei, Kavaliūnienei, R. Kriaučiūnienei, S. Labanauskienei, F. Mackevičienei, O. Miniatienei, Norvilienei, Pabedinskienei, E. Paliokienei, I. Pemkienei, A. Polikaitienei, J. Poškienei, Prialgauskienei, R. Račkauskienei, E. Razmienei, A. Rimkienei, A. Rūgytei, J. Šalnienei, Šležienei, H. Tamulionienei, Taraškevičienei, Žadeikienei. Dėkojame vaišes parengti padėjusiems lipniūniečiams V. Kazlauskaitei, R. Ambrozaitytei, Daliai ir Rūtai Garūnaitėms, M. Kūlytei, D. Kuprėnaitei, A. Rušėnui ir E. Salikliui.

Dėkojame visiems, tiems, kurie bet kuo prie šventės rengimo prisidėjo, o taip pat visiems, kurie į ją atsilankė.

"Ateities" redakcija

ALp(LKA)1786
1976, Nr.9

90.725.284